

ᛟX—ᛚIBRIS

Nordiske Oldskrifter

udgivne

af

det nordiske Literatur-Samfund.

II.

Droplaugarsona saga,

besørget og ledsaget med en Analyse og Ordsamling

af

K. Gislason.

KJÖBENHAVN.

Trykt i Brødrene Berlings Bogtrykkeri.

1847.

SAGAN

AF

HELGA OK GRÍMI
DROPLAUGARSONUM

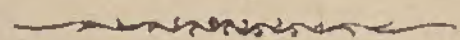
besorget og ledsaget med en Analyse og Ordsamling af

KONRAD GISLASON,

udgivet

af

det nordiske Literatur-Samfund.

KJØBENHAVN.

TRYKT I BRØDRENE BERLINGS BOGTRYKKERI.

1847.

Forord.

Til Sagan af Hrafnkeli freysgoða slutter sig den her for første Gang udgivne Droplaugarsona saga, da Hrafnkels to Sönnesönner (navnlig den ene) deri spille den vigtigste Rolle, næst efter de to Hovedmænd, foruden at Begivenhederne i begge Sagaer have de samme nordøstlige Egne i Island til Skueplads. Da de Haandskrifter, der haves af nærværende Saga, alle, med Undtagelse af et eneste, næsten ganske ulæseligt, Brudstykke (et Skindblad i AM. 162 B Fol.), ved nærmere Undersøgelse befandtes, deels umiddelbart (AM. 164 k Fol., skreven af Ásgeir Jónsson), deels middelbart (AM. 551 c og Add. 31 b), at nedstamme fra en Pergamentscodex (den saakaldte Kálfalækjarbók, AM. 132 Fol.), saa er det en Selvfølge, at man kun tog Hensyn til hine Haandskrifter, hvor man enten var nødt til at foretage en Rettelse, eller hvor Membranen var meget vanskelig at læse, hvilket sidste kun finder Sted med Hensyn til et Par Ord i Sagaens Slutning (jf. S. 37, Anm. 2). Man var saaledes henviist til en, trods enkelte Feil, i det Hele taget fortrinlig Oldbog, og man troede at burde gjengive den, ikke med alle dens graphiske Tilfældigheder (man forandrede ecki til ekki og lign.), men i dens væsentlige Sprogform, uden at ville hæve de Uovereensstemmelser, der bevirkes ved Kampen imellem det etymologiske Element og Udtalens øvrige Retninger. Man tog saa meget mindre i Betænkning at foretrække denne Udgivelsesmaade, som de nævnte Uovereensstemmelser afgive interessante Bidrag til Forklaringen af hele

den nordiske Sprogudvikling, medens man paa den anden Side gjorde sig Umage for at betage dem deres afskrækkende Charakteer ved, i den tilföiede Analyse og Ordsamling, at antyde deres Forhold indbyrdes. Forkortelser har man opløst i Overeensstemmelse med de Steder, hvor Ordene ere skrevne heelt ud, naar Formen er eens overalt; derimod i Tilfælde af Vaklen har man slaaet alt det Forkortede til de sædvanlig antagne Former (man kan saaledes, for at tage et Exempel, være vis paa, at hvor der staaer ero eller under i Udgaven, der ere disse Ord skrevne heelt ud, ok ikke e̊ eller unð', i Membr.). Bogstavet z, som en imellem det ældre sk og det nyere st svævende Form af Lideartens Kjendetegn, er overalt bleven forandret til st (eller zt, hvor denne sidste Skrivemaade pleier at anvendes).

Nærværende Saga — sædvanlig kaldet Saga (med Kjendeordet Sagan) af Helga ok Grími Droplaugarsonum eller, for Beqvemheds Skyld, blot Droplaugarsona saga, sjeldnere Fljótsdæla — synes, naar man sammenligner dens Fortællingsmaade med andre Sagaers, at være et i det Hele taget med Skjönsomhed affattet Udtog af den oprindelige Fortælling, der nu maa være tabt (hvis ikke det ovennævnte Membranbrudstykke skulde være en Levning deraf), da den saakaldte udførlige Droplaugarsona saga bærer tydelige Spor af en sildigere Oprindelse, undtagen for saavidt en stor Deel deraf ligefrem er tagen af vor Saga.

I de vedföiede Hjelpemidler ere de forskjellige Böiningsformer af Navne- og Tillægsordene ikke henførte til N., men i Analysen saavel som i de første Bogstaver (A—E) af Ordsamlingen til den under Böiningen uforanderlige, kun Omlydningen underkastede Deel af et Ord (för til far, for faru, o. s. v.), medens Forklaringen i det Følgende gaaer ud fra det, der theoretisk viser sig som Böiningens Grundlag (för af faru). At Ordsamlingen gjentager Adskilligt af, hvad der allerede staaer i Analysen, har vel forøget dens Omfang med et Par Sider, men ikke formindsket dens Brugbarhed. — I Sagaens Text har man bemærket følgende Trykfeil: Ásbjarnasonar for Ásbjarnarsonar 8^{13},

Korkalækjarvár-þings for Korkalækjar-várþings 11, og for ok 15^{16}, Helga (vígs en hlægir for Helga vígs (en hlægir 32^{1}. Under Partiklen er i Ordsamlingen er „H) Bio." en Trykfeil for „H) Bo."; desuden er Adskillelsen imellem Bo. og Bio. her unöiagtig (jf. Partiklen þá), dog uden at dette har havt Indflydelse paa Forklaringen. Desuden ere de fine Streger i Facsimilet muligviis i nogle Exemplarer ikke komne rigtigt frem.

For de Læseres Skyld, der ikke ere bekjendte med de danske grammatiske Konstord og deres Forkortelser, tilföies her en Fortegnelse over disse, for saavidt de her forekomme:

bet M. — betingende Maade (Conjunctiv).
Bif. — Biform (Intetkjön af Tillægsformerne, brugt i Omskrivninger af Gjo.).
Bio. — Biord (Adverbium).
Bo. — Bindeord (Conjunction).
Dat. — Datiden (Imperfectum).
E. — Eieform (Genitiv).
eg. — egentlig.
e-m — einhverjum, H. Et. Ha. af einhverj *een.* e-s — einhvers, E. Et. Ha. og I. af samme Ord. e-t — eitthvat G. Et. I. af s. O. e-u — einhverju, H. Et. I. af s. O.
Et. — Eental (Singular).
f. — for.
Fhf. — Forholdsform (Casus).
Fho. — Forholdsord (Præposition).
frems. M. — fremsættende Maade (Indicativ).
Ft. — Fleertal (Plural).
G. — Gjenstandsform (Accusativ).
Gjo. — Gjerningsord (Verbum).
H. — Hensynsform (Dativ).
Ha. — Hankjön (Masculin).
Hao. — Hankjönsord. Has. — Hankjönnets.
Hu. — Hunkjön (Feminin).
Huo. — Hunkjönsord.
I. — Intetkjön (Neutrum).

Io. — Intetkjönsord.
Lidea. — Lideart, samt Lf. — Lidef. — Lideform, (Passiv).
Membr. og Mbr. — Membranen.
N. — Nævneform (Nominativ).
Nf. — Navneform, samt Nm. — Navnemaade, (Infinitiv).
No. — Navneord (Substantiv).
Nut. — Nutiden (Præsens).
P. — Person.
S. — Side.
Sto. — Stedord (Pronomen). Stos. — Stedordenes.
Tf. — Tillægsform (Participium).
To. — Tillægsord (Adjectiv).
7 12 — S. 7, Lin. 12, o. s. v.

SAGAN

AF

HELGA OK GRÍMI
DROPLAUGARSONUM.

Ved

K. Gislason.

[1] Ketill hèt maðr, er kallaðr var þrymr; hann bjó í Skriðudal á Húsastöðum. Atli hèt maðr, er var bróðer Ketils; hann var kallaðr Atli grautr. Þeir áttu bú báðer saman ok váru fèmenn miklir, fóru jafnan til annarra landa með kaupeyri ok gerðust stórríkir. Þeir váru Þiðrandasynir. Eitt vár bjó Ketill skip sitt í Reyðarfirði; því at þat stóð þar uppi; ok síðan sigldu þeir í haf. Þeir váru úti lengi ok tóku Konungahellu um haustið ok settu þar upp skip sitt; en síðan keypti hann sèr hesta ok reið austr í Jamtaland, við tólfta mann, til þess manns, er Veðormr hèt. Hann var höfðingi mikill, en vinátta góð var með þeim Katli. Veðormr var Rögnvaldsson, Ketils sonar [2] raums. Veðormr átti þrjá bræðr: hèt einn Grímr, annarr Gutthormr, þriði Ormarr [3]. Þeir aller bræðr váru hermenn miklir, ok váru á vetrum með Veðormi, en á sumrum í hernaði. Ketill var

---

1) *Membranen tilföier blot som Capiteloverskrift:* aꝼ katlı þrym cp̄m.

2) sonar *tilföiet ved Gisning, i Overeensstemmelse med de to fra Membr. middelbart afstammende Haandskrifter.*

3) *Denne Form af Navnet forekommer tre Gange i Membranen, nl. her skreven heelt ud* (oꝛmaʀ); *til S. 5, Lin. 17, skreven* oꝛm̈, *rigtignok i Enden af en Linie, hvor* oꝛmͬ *i denne Membran vilde kunne betyde* Ormr, *men da den ikke gjerne bruger dobbelte Medlyd for enkelte, maa* oꝛmᴿ *antages at være* = Ormarr; *endelig i Gaardsnavnet S. 5, Lin. 26, der skrives* oꝛmͬſtoðū *i Membranen. I Övrigt kaldes den samme Mand* Ormr *(ogsaa tre Gange) og Gaarden* Ormstaðir, *hvilket Navn dog endnu den Dag i Dag siges at afvexle med* Ormarsstaðir *og* Oddsstaðir. *Jf. S. 7, Anm. 3. En lignende Vaklen finder Sted ved* Ormsá, Landn. 4, 2, *hvor nogle Haandskrifter læse* Ormarsá.

þar um vetrinn með sína menn. Þar váru með Veðormi tvær konur ókunnar: önnur vann allt þat, er hón orkaði; en önnur sat at saumum, ok var sú ellri. En yngri konan vann allt vel; en illa var þegit at henni. Hón grèt opt. Þetta hugleiddi Ketill. Þat var einn dag, er Ketill hafði þar litla stund verit, at þessi kona gekk til ár með klæði ok þó, ok síðan þó hón höfuð sitt — ok var hárit mikit ok fagrt ok fór vel. Ketill vissi, hvar hón var, ok gekk þangat ok mælti til hennar: „Hvat kvenna ertu?" sagði hann. „Arneiðr heiti ek" segir hón. Ketill mælti: „Hvert er kyn þitt?" Hón svarar: „Ek ætla þik þat engu skipta." Hann gróf at vandliga ok bað hana segja sèr. Hón mælti þá með gráti: „Ásbjörn hèt faðer minn ok var kallaðr skerjablesi; hann rèð firir Suðreyjum ok var jarl ifir eyjunum eptir fall Tryggva. Síðan herjaði Veðormr þangat með öllum bræðrum sínum ok átján skipum: þeir komu um nótt til bæjar föður míns ok brenndu hann inni og allt karlafólk; en konur gengu út; ok síðan fluttu þeir okkr móður mína higat, er Sigríðr heitir, en seldu aðrar konur allar mansali. Er Goðormr nú formaðr eyjanna." Þau skilja nú. En annan dag eptir mælti Ketill við Veðorm: „Viltu selja mèr Arneiði?" Veðormr svarar: „Þú skalt fá hana firir hálft hundrað silfrs[1], sakir okkarrar vináttu." Þá bauð Ketill fè firir kost hennar; „Því at hón skal ekki vinna." En Veðormr lèzt mundu veita henni kost, sem öðru föruneyti hans. Á því sumri komu heim bræðr Veðorms, Grímr ok Ormr; þeir höfðu herjað á Svíþjóð um sumarit. Sitt knarrarskip átti hvárr þeira ok váru hlaðin með fjárhlut. Váru

---

[1]) *Rettelse for Membranens* silfr. *Dog udelades Eieformens* s *saa hyppigt i de gamle Membraner, især hvor et stort Sammenstöd af Medlyd finder Sted, at man vel er nödt til at antage en Vaklen i Udtalen. Paa den moderne Udtryksmaade („10 Lod Sölv" og lign.) kan man her ikke tænke.*

þeir með Veðormi um vetrinn[1]. En um várit bjuggu þeir bræðr skip sín til Íslands ok ætluðu þeir Ketill at halda samflota. Ok er þeir lágu firir Víkinni, bað Arneiðr Ketil at ganga á land upp, at lesa sèr aldin, ok önnur kona með henni, er þar var á skipinu. Hann lofaði henni ok bað hana skammt fara. Nú gengu þær á land ok komu under bakka einn; þá gerði á regn mikit. Arneiðr mælti: „Gakk til skips; ok seg Katli, at hann komi til mín; því at mèr er krankt." Hón gerði svá, ok gekk Ketill einn saman til Arneiðar. Hón heilsar hánum ok mælti: „Kol hefir ek hèr fundit." Þau grófu þar sandinn ok fundu kistil einn fullan af silfri ok fóru síðan til skips. Þá bauð Ketill henni at flytja hana til frænda sinna með þessu fè; en hón kaus at fylgja hánum. Síðan lètu þeir í haf, ok skildi með þeim. Kom Ketill skipi sínu í Reyðarfjörð ok setti upp, en fór síðan heim til búss síns á Húsastaði. En hálfum mánaði síðarr kom Ormarr skipi sínu í Reyðarfjörð, ok bauð Ketill hánum heim, en skip hans var upp sett. Á því sumri kom Grímr skipi sínu á Eyrar, í þá höfn, er Knarrarsund heitir, ok var[2] um vetrinn með þeim manni, er Þorkell hèt; en um várit eptir nam Grímr sèr land, þat er þaðan af var kallat Grímsnes, ok bjó[3] at Búrfelli alla æfi sína.

[4] Nú er þar til at taka, er Ketill þrymr kaupir sèr land firir vestan vatn þat, er Lagarfljót heitir; sá bærr hèt[5] á Arneiðarstöðum; ok bjó þar síðan. Á várþingi kaupir Ketill land firir Orm; hèt þat á Ormarstöðnm; þat var nokkuru utarr

1) *Rettelse for Membranens* vetrū, *hvilket sikkert er en feilagtig Gjentagelse fra S. 3, Lin. 15.*

2) *Rettelse for Membranens* v̄ *(en let forklarlig Skrivfeil).*

3) *Rettet (i Overeensstemmelse med to af de afstammende Haandskrifter; i det tredie er Ordet bortrevet). Membr. har* bıa, *hvilket sandsynligviis her er en blot Skrivfeil, foranlediget ved det fölg.* a *i* at, *uagtet man finder* mjá *for* mjó, *og lign.*

4) *Her tilföier Membranen denne Overskrift:* eṅ aꝼ katlı þrym.

5) *Eller* heitir *(Membr. har blot* .h.).

með vatninu; ok bjó Ormr þar til elli. Því næst kaupir Ketill goðorð ok gaf silfr firir. En áðr höfðu þeir Grautatli, bróðer hans, skipt með sèr fè sínu. Atli kaupir land firir austan fljótið, upp frá Hallormstöðum, er nú heitir í Atlavík, ok bjó þar til elli; en nú ero þar sauðhúsatóptir. Eptir þetta gerir Ketill brullaup til Arneiðar; því at hón var enn mesti kvennskörungr[1]. Þau áttu son, er Þiðrandi hèt; hann var mikill maðr ok vænn. Ketill varð maðr skammlífr, ok tók Þiðrandi fjárlut ok goðorð eptir föður sinn. Hávarr hèt maðr; hann var Bessason, er kallaðr var Spakbessi: hann[2] bjó í Vallanesi. Hann átti konu ok[3] tvau börn: Bessi hèt son hans, en Yngvildr dóttir; sá þótti þar kvennkostr beztr; hennar bað Þiðrandi ok var hón hánum gefin. Egill hèt maðr: hann hafði numit Norðrfjörð allan ok byggði þar, er kallat er á Nesi; hann var kallaðr enn rauði Egill, ok var Guthormsson; hann var kvæntr maðr ok átte eina dóttur, er Ingibjörg hèt. Bessi Hávarson bað hennar, ok var hón hánum gefin; henni fylgdi heiman Nesland. Þau Þiðrandi ok Yngvildr áttu mart barna: Ketill hèt son þeira; — annarr Þorvaldr; — Jóreið hèt dóttir þeira, er gefin var Síðu-Halli; — önnur dóttir þeira hèt Hallkatla; hana átti Geitir Lýtingsson, er bjó í Krossavík í Vápnafirði; Gróa hèt en þriðja, er bjó út í hèraði, at Eyvindará; Bárðr hèt son hennar. Þá er þeir váru fulltíða, Ketill ok Þorvaldr, tók Þiðrandi faðer þeira sótt ok andaðist. Þeir tóku fè eptir föður sinn, ok máttu engva[4] stund saman eiga. Þorvaldr var mikill maðr ok sterkr, fálátr ok fastnæmr, ok ríkr í hèraði heima; Ketill var glaðr maðr ok málamaðr mikill. Þeir skiptu fè með

1) *Rettelse for Membranens* kuenſkaurunk.

2) *Nemlig* Hávarr.

3) *Dette Ord falles i Membr.*

4) *Membr. har* enḡ, *hvilket neppe kan læses* enga, *da det ikke staaer i Enden af en Linie: jf. S. 29, L. 25, hvor Membr. skriver* engua *heelt ud.*

sèr. ok hafðe Þorvaldr Arneiðarstaði. en Ketill hafði goðorð ok bjó í Njarðvík ok var mikill höfðingi. Þorgrímr hèt maðr, er bjó at Giljum í Jökulsdal norðr: hann átti sèr konu ok eina dóttur, er Droplaug hèt; hón var væn kona ok kunni sèr allt vel. Þorvaldr bað Droplaugar, ok tókust þau ráð, ok áttu þau tvá sonu: hèt Helgi enn ellri. en Grímr enn yngri; þeira var vetrar munr. Þorvaldr varð ekki gamall maðr ok andaðist; en Droplaug bjó þar eptir ok synir hennar. Helgi var mikill maðr vexti ok vænn ok sterkr, gleðimaðr ok hávaðasamr; hann vildi ekki um búnat hugsa; vígr var hann manna bezt. Grímr var mikill maðr vexti ok afrenndr at afli, hljóðlátr ok stilltr vel; hann var búmaðr mikill. Þeir bræðr vöndu sik alls kyns íþróttum. ok þóttu þeir þar firir öllum ungum mönnum í allri atferð sinni. svá at þeira jafningjar fengust ekki.

[1] Bessi hèt maðr, er bjó á Bessastöðum; hann var Össurarson. Hólmsteinn hèt son Bessa; hann bjó á Víðivöllum enum syðrum; hann átti Áslaugu Þórisdóttur, systur Hrafnkels[2] goða. Hallsteinn hèt maðr. er bjó á Víðivöllum enum neyrðrum ok var kallaðr enn breiðdælski; hann var bæði auðigr ok vinsæll; Þorgerðr hèt kona hans: þau áttu þrjá sonu — Þórðr ok Þorkell ok Eindriði. Þorgeirr hèt maðr, er bjó á Hrafnkelsstöðum. Helgi Ásbjarnarson bjó á Auðstöðum[3] upp frá Hafsá[4]; hann var goðorzmaðr; hann

---

1) *Membr. tilföier Overskriften* af b^7Sa.

2) *Gisning for* arnkelf *(Jf. S. 12, Anm. 1), der staaer i Membranen (tilligemed de afstammende Haandskrifter). Maaskee har Skriveren tænkt paa den* Arnkell goði, *der er en af Heltene i* Eyrbyggjasaga.

3) *Uden Tvivl det samme som* Oddsstaðir, *da Skrivemaaden i Membranens Original sandsynlig har været* Ɐð- *eller vel snarere* Ɐð (Ɐ = ö *f.* o; ð *eller* ð *f.* dd, *hvilket Afskriveren (den, der har skrevet vor Membran) har opfattet som* auð. *Jf. S. 3, Anm. 3.*

4) *Membr.* hafs á; *vistnok det samme som* Hafrsá.

átti Droplaugu Spakbessadóttur[1]: þau áttu mart barna. Hrafnkell hèt maðr; hann var bræðrungr[2] Helga Ásbjarnarsonar; hann bjó at Hafrsá; hann var ungr. Þeir Helgi Ásbjarnarson áttu goðorð báðer saman ok fór Helgi með goðorðit. Þá bjó sá maðr, er Án hèt ok var kallaðr trúðr, á Gunnlaugarstöðum ofan frá Mjófanesi. Össurr hèt maðr, er bjó under Ási, firir vestan vatnit: hann var mágr Helga Ásbjarnarsonar. Hjarrandi hèt maðr, er bjó at Öngulsá, firir austan vatn, á Völlum út: hann átti dóttur Helga Ásbjarnarsonar, er Þorkatla hèt; þat er sagt, at Össurr er vitr maðr ok mjög hafðr við mál manna. Björn hèt maðr, er bjó á Mýrum, firir vestan Geirdalsá: hann var kallaðr Björn enn hvíti; hann átti dóttur Helga Ásbjarnasonar. Þat var siðr í þann tíma, at færa konum þeim kost, er á sæng hvíldu; ok svá bar til, at Droplaug fór at finna Ingibjörgu, móður sína, á Bessastaði, ok fóru með henni tveir þrælar; þau fóru með tvá uxa ok þar á sleða. Droplaug var eina nótt uppi þar; því at mannboð skyldi vera á Ormstöðum einni nótt síðarr; en þat var litlu firir várþing. Þá fóru þau heim, ok óku eptir ísi. Ok er þau komu út um Hallormsstaði, þá fóru þrælarnir í sleðann, því at uxarnir kunnu þá heim. En er þau komu á víkina firir sunnan Oddsstaði, þá gingu uxarnir báðer niðr í eina vök[3], ok drukknuðu þau þar öll, ok heitir þar síðan Þrælavík. Sauðamaðr Helga sagði hánum einum saman tíðendin; en hann bað hann engum segja. Síðan fór Helgi til várþings: þar

---

1) *Med* Spakbessi *menes her* Bessi Össurarson *(jf. Lin. 16, samt S. 12, Lin. 5—6); men han synes at sammenblandes med* Bessi Hávarsson, *der sandsynligviis har arvet Tilnavnet* Spak- *efter sin Farfader — noget, der ikke har været sjeldent i hine Tider.*

2) *Gisning saavel her som S. 33, L. 13, for Membranens (og de övrige Haandskrifters)* bróðurson, *da* Þórir, *Fader til* Hrafnkell, *og* Ásbjörn, *Fader til* Helgi, *begge vare Sönner af* Hrafnkell freysgoði, *i Fölge dennes Saga saavel som* Landnámabók.

3) *Gisning; Membr. har* einvok *for disse to Ord.*

seldi hann Oddsstaði ok keypti Mjófanes; fór hann þagat byggðum, ok þótti hánum sèr þá skjótara fyrnast líflát Droplaugar. Nokkuru síðarr bað Helgi Ásbjarnarson Þórdísar toddu, dóttur Broddhelga, ok var hón hánum gefin. Þórir hèt maðr, er bjó í Mýnesi út, firir austan vatn: hann var kvæntr maðr ok manna vitrastr. Sá maðr var á vist með hánum, er Þorgrímr hèt ok var kallaðr tordýfill. Þorfinnr hèt maðr: hann vann til fjár sèr á sumrum, en á vetrum var hann vistlauss ok fór þá með kaupvarning sinn. Um haustið var hann á gistingu hjá Þóri í Mýnesi, ok sat hann við eld hjá húskörlum Þóris. Þeir tóku tal mikit um þat, hverjar konur væri fremstar þar í hèraðe. Þat kom saman með þeim, at Droplaug á Arneiðarstöðum væri firir flestum konum. Þá segir Þorgrímr: „Svá mundi þá, ef hón hefði bónda sinn einhlítan gert." Þeir svöruðu: „Aldri höfum vèr tvímæli heyrt á því." Ok í þessu kemr at þeim Þórir bóndi ok bað þá þegja þegar í stað. Líðr af nóttin, ok ferr Þorfinnr brott ok kom á Arneiðarstaðe ok sagði Droplaugu allt tal þeira húskarla Þóris. Hón gaf sèr ekki fyst at, utan hón var hljóð. Einn morgin spurði Helgi móður sína, hvat henni væri. Hón segir þeim bræðrum illmælit, þat er Þorgrímr tordýfill hafði við hana talat: „Ok munu þið hvárki þessar skammar hefna, nè annarar, þótt við mik sè gjör." Þeir lètu sem þeir heyrði ekki þat er hón talaðe. Þá var Helgi þrettán vetra, en Grímr tólf vetra. Litlu síðarr bjuggust þeir heiman ok sögðust fara skyldu á kynnisleit til Eyvindarár, til Gró. Þeir gingu at ísi ok váru þar eina nótt; en um morgininn stóðu þeir snemma upp. Gróa spurði, hvat þeir skyldi þá. Þeir svöruðu: „Rjúpur skulu vèr veiða." Þeir fóru í Mýnes ok fundu þar konu eina ok spurðu at bónda; en hón kvað þá farit hafa út á Sanda átta saman. „Hvat gera húskarlar?" kvað

Helgi. Hón svarar: „Þorgrímr tordýfill ok Ásmundr fóru at heyi út í ey.” Síðan gengu þeir út ór garði ok under ás þann, er Járnsíðulækr fellr með, ok fóru utan í eyna at þeim. Ásmundr var á hlassinu ok sá ferð þeira bræðra ok kenndi þá. Þeir tóku hestinn frá sleðanum, ok ætlaði Þorgrímr at ríða heim; ok í því er hann vildi á bak hlaupa, skaut Helgi spjóti á hánum miðjum, ok fèll Þorgrímr þegar dauðr niðr. Ásmundr fór heim með eykinn ok var hræddr. Þeir fóru ok komu aptr til Eyvindarár. Gróa spyrr, hvat þeir veiddi. Helgi svarar: „Vit höfum veiðt[1] tordýfil einn.” „Þótt ykkr” segir hón „þiki lítils vert víg þetta, þá er Þórir mikils verðr, ok skulu þið nú fara heim á Arneiðarstaði.” Ok svá gerðu[2] þeir ok höfðu þar fjölmenni mikit.

[3] Þórir kom heim um aptaninn ok frètti tíðendi þessi ok kvað ekki til sín taka þenna atburð; því at Þorgrímr var lausingi Helga Ásbjarnar[4]-sonar. Síðan fór Þórir til Helga Ásbjarnarsonar og sagði hánum vígit: „Kalla ek, at þú eigir eptir at tala.” Helgi sagði þat satt vera. Eptir þat fór Þórir heim. Einn tíma talaði Droplaug við sonu sína: „Ek vil senda ykkr til Vápnafjarðar, í Krossavík, til Geitiss.” Þeir fóru heiman ok vestr á heiði; ok er þeir höfðu af fjórðung, laust á firir þeim hríð mikilli, ok vissu ekki, hvar þeir fóru, fyrr en þeir komu under húsvegg einn ok gengu um sólarsinniss[5]; þá fundu þeir dyrr, ok kenndi Helgi, at þat var blóthús Spakbessa[6]. Sneru þeir brott

---

1) *I Membranen synes at staae* veiðt *(altsaa* t *expungeret). Maaskee havde Skriveren i Sinde, at sætte* veiddan *i Stedet for.*

2) *Dette Ord er forskrevet i Membr., som om Skriveren havde været i Uvished. om han skulde sætte* gera *eller* gerðu.

3) *Membr. tilf. Overskriften:* aꝼ þ̄m bꝛæðꝛum.

4) *Gisning; Membr. har* lausingia, *hvilket synes at være en Skrivfeil, fremkaldt af det foregaaende* lausingi.

5) *Membr.* ſalarſı̄nıſſ, *sikkert en Skrivfeil; jf. S. 11, Lin. 4.*

6) *Sikkert den, der boede paa* Bessastaðir*: jf. S. 8, Anm. 1.*

þaðan ok komu heim, er þriðjungr var eptir nætr, á Arneiðarstaði. En hríðin hèlzt hálfan mánuð, ok þótti mönnum þat langt mjög; en Spakbessi sagði þat valda svá langri hríð, er þeir Droplaugarsynir höfðu gengit sólarsinniss um goðahús hans, ok þat annat, at þeir höfðu ekki lýst vígi Tordýfils at lögum, ok hefði goðin þessu reizt. Síðan fór Bersi til fundar við þá bræðr, ok lýstu þeir þá víginu, ok fóru síðan norðr í Krossavík, til Geitis. Um várit eptir fóru þeir Þorkell Geitisson ok Grímr ok Helgi til Forsdals, til Korkalækjarvár-þings; þar hittust þeir Helgi Ásbjarnarson ok sættust á víg Þorgríms, ok lauk Þorkell fè firir. En Helga Droplaugarsyni líkaði illa, er fè kom firir víg Tordýfils ok þótti óhefnt illmælissins. Þeir bræðr váru í Krossavík, ok nam Helgi lög af Þorkatli. Helgi fór mjök með saksóknir ok tók mjök sakir á þingmenn Helga Ásbjarnarsonar. Jafnan váru þeir bræðr með móður sinni. Einarr[1] Hallsteinsson hafði farit utan ok var leiddr upp á Írlandi ok hafðr þar í höptum. Þat spurðu bræðr hans, Þorkell ok Þóroddr[2], ok fóru utan ok leystu hann út, ok fóru síðan til Íslands. Kona Hallsteins var þá öndut, ok bað hann Droplaugar ok fekk hennar; en Helgi kallaði þat ekki sitt ráð. Síðan fór hón á Víðivöllu til búss með Hallsteini. — Þeir bræðr, Helgi ok Grímr, fóru út í Tungu, við tólfta mann, til bónda þess, er Ingjaldr heitir ok var Niðgestsson[3]; hann átti dóttur, er Helga hèt; hennar bað Grímr, ok hón var hánum gefin. Síðan seldi Ingjaldr land sitt, en keypti hálfa Arneiðarstaði ok bjuggu þeir Grímr, mágar, báðer saman.

---

1) *Det förste Sted (S. 7, Lin. 22) kaldes han* Eindriði, *og* Einarr, *her og i det Fölgende, er maaskee en Feil, foranlediget ved Forkortelsesmaaden af Narnet* Eindriði *i Membranens Original.*

2) *Kaldes* Þórðr *S. 7, Lin. 22; jf. næstforeg. Anm.*

3) *De to förste Bogstarer af dette Narn ere ikke fuldkommen tydelige i Membranen (og dens Skrirer har maaskee røret i Urished med Hensyn til sin Original). Alle de afstammende Haandskrifter læse imidlertid* Ni.

En Helgi Droplaugarson var ýmist í Krossavík eða með þeim Grími. Hrafnkell kallaði til goðorz við Helga Ásbjarnarson, frænda sinn, ok náði ekki. Þá fór Hrafnkell til Hólmsteins[1] á Víðivöllu ok bað hann liðs. Hólmsteinn[1] svarar: „Ekki mun ek vera í móti[2] Helga Ásbjarnarsyni; því at hann hefir átta systur mína. En þat ræð ek þèr, at þú bið Helga Droplaugarson duga þèr; en ek mun fá til þingmenn mína at veita þèr." Síðan fór Hrafnkell at finna Helga Droplaugarson ok bað hann liðs. Helgi svarar: „Mèr þikir Hólmsteinn[3] eiga at virða þat meira við þik, at hann á systur þína, en þat er liðit er." Hrafnkell biðr nú Helga hjálpa sèr. Helgi mælti þá: „Þat ræð ek þèr, at þú far á viku fresti út á Gunnlaugarstaði ok hitt Án trúð ok lofa hann mjög" — en vinátta þeira Helga Ásbjarnarsonar var góð; því at Án gaf hánum marga góða gripi — „þess skaltu spyrja Án, hversu miklar virðingar hann þikist hafa af Helga, ok lofa hann í hverju orði. En ef hann lætr vel illr, þá spyr þú hann, ef hann hafi nokkuru sinni í dóm verit nefndr firir goðorð Helga Ásbjarnarsonar. En ef hann segist því ekki náð hafa, þá segðu hánum, at hánum væri betra, at gefa Helga Ásbjarnarsyni stóðhest sinn til þess, at hann næði þeiri virðing at vera í dóminum." Eptir þat skilja þeir, ok stundu síðarr finnr Hrafnkell Án

1) *Membranen (tilligemed de afstammende Haandskrifter) har saavel her som L. 10, samt S. 13, L. 18, Navnet* Hallstein-, *i det dens Skriver sandsynligvis har tænkt paa Stedfaderen til* Droplaugs *Sönner; men det var* Hólmsteinn, *der var gift med en Söster til* Hrafnkell, *i Fölge den S. 7, Anm. 2 fremsatte Gisning, ligesom ogsaa* Droplaug, Helgi Asbjarnarsons *förste Kone, var en Söster til* Hólmsteinn, *men ikke til* Hallsteinn. *Membranbrudstykket (i AM. 162 B Fol.) har ogsaa* Hólmstein-.

2) *Af* vera i móti *har Membr. kun* ı; *men dette* ı *staaer i Begyndelsen af en Linie og synes at være Slutningen af hine ved en Hukommelsesfeil for Resten udeladte Ord. De to middelbart afstammende Haandskrifter gjette* i móti *(uden* vera), *og den umiddelbare Afskrift* ýfa, *hvilket sidste vel gaaer an med Hensyn til Böiningsformen af det fölg. Mandsnavn (da Membr. kun har* helga afb. f.), *men for Övrigt hænger sammen med en Miskjendelse af Forskjellen mellem* i *og* ý.

3) *Jf. Anm. 1.*

ok talar við hann þat er Helgi hafði hánum firir sagt; en Án sagðist freista skyldu. Síðan reið Hrafnkell heim. Um várit fóru menn til várþings. Þá nefndi Helgi Ásbjarnarson Án trúð í dóm, ok skyldi því þó leyna; því at Án hafði gefit Helga Ásbjarnarsyni stóðhross sjau saman. En er Án var í dóm settr, lèt Helgi Ásbjarnarson koma þófahatt á höfut hánum, til dular, ok bað Helgi hann fátt tala. Því næst gekk Hrafnkell at dómum ok þeir Droplaugarsynir ok mart manna með þeim. Þá gekk Helgi Droplaugarson at dóminum ok þar at, sem Án trúðr sat: Helgi sló sverzhjöltunum under þófahattinn ok laust brott af hánum ok spurði, hverr þar sæte. Án segir til sín. Helgi mælti: „Hverr nefndi[1] þik í dóm firir goðorð sitt?" Hann svarar: „Helgi Ásbjarnarson gerði þat." Þá bað Helgi Droplaugarson Hrafnkel nefna sèr vátta ok stefna Helga Ásbjarnarsyni af goðorðinu; sagði ónýtt öll mál firir hánum — hafði nefnt Án trúð í dóm. Þá gerðist þröng mikil ok búit við bardaga, áðr Hólmsteinn[2] gekk í milli ok leitaðe um sættir. Varð sú sætt þeira, at Hrafnkell skyldi hafa jamlengi goðorð, sem Helgi hafði áðr haft; en eptir þat skyldu þeir hafa báðir saman goðorð, ok skyldi Helgi þó veita Hrafnkalli at öllum málum á þingum ok mannfundum ok þar er liðs þyrfti við. Helgi Droplaugarson mælti við Hrafnkel: „Nú þikjumst ek þèr lið veitt hafa." Hann kvað svá vera. Nú fara menn heim af þinginu.

[3]Eptir um vetrinn gerði hallæri mikit ok fjárfelli. Þorgeirr bóndi á Hrafnkelsstöðum lèt mart fè. Maðr hèt Þórðr, er bjó á Geirúlfseyri firir vestan Skriðudalsá: hann fæddi barn Helga Ásbjarnarsonar[4] ok var ríkr at fè; þangat fór

---

1) *Membr. red en Skrivefeil* repnði; *Jf. S. 29, Anm. 1.* — 2) *Jf. S. 12, Anm. 1*

3) *Membr. tilf. som Overskrift:* ap þorgeiri bonda.

4) *Eller maaskee* Ásbjarnarsyni, *da Membr. kun har* a s.

Þorgeirr ok keypti at hánum fimmtigi ásauðar ok gaf firir vöru. Ásauðar þess naut hann illa, ok gekk brott frá hánum. En um haustið fór Þorgeirr sjálfr at leita fjár síns ok fann í kvíum á Geirólfseyri átján ær, er hann átti, ok váru mjólkaðar. Hann spyrr konur, hvers ráð þat væri; en þær sögðu, at Þórðr rèði því. Þá fór hann til móts við Þórð ok bað hann bæta sèr ok mælti vel til: bað hann gera hvárt er hann vildi — fá sèr tvævetra geldinga jammarga eða fæða ærnar eptir um vetrinn. En hann kvazt hvárki vilja: kvazt lítt njóta þess, er hann fæddi Helga Ásbjarnarsyni barn, ef hann skyldi hèr fè firir gjalda. Síðan fór Þorgeirr á fund Helga Ásbjarnarsonar ok sagði hánum til. Hann svarar: „Ek vil, at Þórðr bæti þèr, ok hefir þú rètt at tala, ok ber hánum til orð mín." Þorgeirr fann Þórð, ok fekk ekki af. Fór hann síðan til móts við Helga Droplaugarson ok bað hann taka við málinu, „Ok vil ek, at þú hafir þat, er af fæst." Ok at þessu tók Helgi málit. Um várit fór Helgi Droplaugarson á Geirólfseyri ok stefndi Þórði til alþingiss: kallaði hann leynt hafa ásauðnum þjóflaunum ok stolit nytinni. Síðan fór málit til þings, ok váru þeir Helgi Droplaugarson ok Þorkell Geitissson allfjölmennir; var þar með þeim Ketill ór Njarðvík. Helgi Ásbjarnarson hafði ekki lið til at ónýta mál firir þeim. Þá báðu menn þá sættast; en Helgi Droplaugarson vildi ekki nema sjálfdæmi, ok sú varð sætt þeira. En Helgi gerði svá mörg kúgildi, sem ærnar höfðu verit, þær er Þórðr hafðe nytja látit. Skildust nú at svá mæltu, ok þótti Helga Droplaugarsyni þetta mál hafa at óskum gengit.

[1] Sveinungr hèt maðr, er bjó á Bakka í Borgarfirði: hann var Þórissson; hann var mikill maðr ok sterkr ok vitr; hann var vinr Helga Droplaugarsonar. Þann vetr eptir

[1]) *Membr. har kun* capitulum *som Overskrift.*

var Helgi Droplaugarson löngum með Sveinungi, í Borgarfirði. Þorsteinn hèt maðr, er bjó á Desjarmýri í Borgarfirði: kona hans hèt Þórdís ok var skyld mjög Helga Droplaugarsyni. Björn hèt maðr, er bjó í Snotrunesi í Borgarfirði: hann var kvæntr ok hlítti þó ekki þeiri einni saman. Þorsteinn var barnfóstri Helga Ásbjarnarsonar. Björn fór jafnan á Desjarmýri til tals við Þórdísi, konu Þorsteins: hann var þá hrymdr mjög, ok var hón til fjár gefin; Þorsteinn var þó vel at sèr. Þat var einn tíma, at Þorsteinn talaði við Helga Droplaugarson ok bað hann freista, ef Björn vildi gera firir hans orð, at láta af tali við Þórdísi. Hann var ófúss þessa, ok hèt þó at freista til einn tíma. Einhverju sinni gekk Björn um nótt á Desjarmýri, en þeir Helgi ok Sveinungr fóru til móts við hann; þá mælti Helgi: „Þat vilda ek, Björn, at þú lètir af kvámum til Þórdísar, ok er þèr fremd engi at skaprauna gömlum manni, og lát at orðum mínum, ok mun ek veita þèr annan tíma slíkt svá." Björn svaraði engu ok gekk veg sinn. Annan tíma fann Helgi Björn, er hann fór af Desjarmýri, ok bað hann með mjúkum orðum af láta sínum ferðum á Desjarmýri. Björn kvað ekki gera mundu um at vanda. Þat fylgdi því máli, at Þórdís fór kona ekki ein saman, ok var þat hèraðfleygt orðit; Helgi hafði þetta mál tekit af Þorsteini, ok beiddi Helgi Björn bóta firir; en hann lèzt engu bæta mundu ok engum svörum upp halda. Síðan hjó Helgi Björn banahögg ok stefndi hánum til óhelgi firir þat er hann var um sanna sök veginn. Um nóttina næstu eptir fóru þeir Helgi ok Sveinungr ok tveir menn með þeim í sker þat, er þar var firir landi, ok færðu Björn þangat ok huldu þar hræ hans, ok heitir þat síðan Bjarnarsker. Menn váru sender í Mjófanes til Helga Ásbjarnarsonar, ok þóttist kona Bjarnar þar eiga tilsjá um eptirmál, er hann var. Þetta vár eptir vígit

fór Helgi Ásbjarnarson í Borgarfjörð, at búa mál til, ok fann ekki hræ Bjarnar. Síðan stefndi Helgi Ásbjarnarson Helga Droplaugarsyni um þat, at hann hefði myrðan dauðan mann ok sökkt í sjó ok hult ekki moldu; Helgi stefndi til þings skóggangssök þeiri. Helgi Droplaugarson hafði til alþingiss búit legorzsökina. Nú fara hvártveggi mál til alþingiss ok til dóms. Síðan bauð Helgi Ásbjarnarson til varna. Þá gekk Helgi Droplaugarson til dóms, ok mikit fjölmenni með hánum; hann nefndi sèr vátta, at ónýtt váru öll mál firir Helga Ásbjarnarsyni, ok kvað þar þá þrjá menn, er þat sá, at Björn var moldu huliðr; vann þá Sveinungr eið at stallahring ok tveir menn með hánum, at þeir sá, at Björn var moldu huldr. Nú urðu öll mál ónýt firir Helga Ásbjarnarsyni. Þá vildi Helgi Droplaugarson gera Björn sekjan, en Helgi Ásbjarnarson bauð fè firir, ok varð þá Helgi Droplaugarson einn at ráða; en hann gerði sèr hundrað þeira aura, er þá gengu í gjöld — ok skildust at því.

[1] Nokkurum missarum síðarr kom Helgi Droplaugarson af haustþingi á Víðivöllu hina neðri, til Hallsteins mágs síns ok Droplaugar móður sinnar, ok hafði hann þar ekki komit síðan hón var gefin. Þá mælti Droplaug við Hallstein, bónda sinn, at hann skyldi bjóða Helga, at vera þar um vetrinn. Hann svarar: „Ekki er mèr um þat mikit; vil ek heldr gefa hánum yxn eða hesta." En við áeggjan hennar bauð hann Helga þar at vera, ok þat þá hann. Hallsteinn átti þræl, er Þorgils hèt. Þat var hálfum mánaði síðarr, at þau töluðu lengi einn morgin, Helgi ok Droplaug ok Þorgils, þræll Hallsteins, ok vissu aðrer menn ekki þeira orðræðu. Þorgils vann at sauðfè um vetrinn á gerði firir sunnan garð ok var góðr verkmaðr; þagat váru borin hey mikil. Einn dag kom Þorgils at Hallsteini ok bað hann fara at sjá hey sín

1) *Membr. tilf. Overskriften* capitulum.

ok fè. Hann fór ok kom í hlöðu, ok ætlaði út vindauga; þá hjó Þorgils til Hallsteins með exi, er átti Helgi Droplaugarson, ok þurfti hann ekki fleiri til bana. Helgi kom þar at ór hlíð ofan frá hrossum sínum ok sá at Hallsteinn var veginn; Helgi drap þegar þrælinn. Hann fór heim ok sagði móður sinni tíðendin; en hón sat við eld ok konur hjá henni. Litlu síðarr spratt þat upp af heimamönnum á Víðivöllum, at þau Helgi ok Droplaug ok Þorgils hefði lengi talat einum degi áðr Hallsteinn var veginn, ok varð þetta víg óvinsælt. Þetta mál tekr Helgi Ásbjarnarson ok stefnir Helga ok Droplaugu um fjörráð við Hallstein ok bjó mál til alþingiss. Mál Helga Droplaugarsonar urðu óvinsæl, ok vildu engver hánum veita, nema þeir Þorkell Geitisson ok Ketill Þiðrandason. En er menn fóru heiman til alþingis, þá tók Droplaug vöru þá, er þau Hallsteinn höfðu átt, ok fór til skips í Berufjörð, með son sinn þrevetran, er Herjólfr hèt, ok fóru þau þar utan ok komu til Færeyja, ok keypti hón sèr þar jörð ok bjó þar til elli, ok er hón ór þessi sögu.

[1] Því hafði Helgi Ásbjarnarson þessi mál, at ekki váru synir Hallsteins hèr á landi. Á þingi varð Helgi Ásbjarnarson allfjölmennr. Þá var leitað um sættir milli þeira nafna, ok fekkst ekki annat af, en Helgi Ásbjarnarson rèði einn. Varð sú sætt þeira, at firir víg Hallsteins skyldu koma tólf hundruð, ok fimm kúgildi í; en Helgi Droplaugarson skyldi fara utan ok vera utan þrjá vetr, ok vera nótt í húsi þar til er hann færi í brott; en ef hann færi ekki utan, skyldi hann sekr falla firir Helga Ásbjarnarsyni á milli Smjörvazheiðar ok Lónsheiðar. Helgi Droplaugarson leitaði ekki við utanferð. Þá fór Grímr bróðer hans frá búi sínu ok til móts við bróður sinn, ok váru á vetrum með Þorkatli í

1) *Membr. tilf. som Overskr.:* aþ helga *(her kommer noget, der ligner* .g., *men som dog enten maa være* .ð., *d. e.* Droplaugar, *eller snarere)* .a. ſ.

Krossavík; þeir fóru um allt hèrað til þinga ok mannfunda, svá sem Helgi væri ósekr. Því næst koma út í Reyðarfirði synir Hallsteins, Þórðr ok Þorkell; en Einarr[1] var andaðr, er þeir komu til Írlands; þeir gáfu Helga Ásbjarnarsyni viðu til skála ok launuðu hánum því eptirmál eptir föður sinn; stendr sá skáli enn í Mjófanesi. Þorgrímr skinnhúfa bjó í Miðbæ í Norðrfirði: kona hans var Rannveig brestingr; hón var systir Þórdísar, er Þorsteinn átti, ok skyld Helga Droplaugarsyni; hón bað um várit á Múlaþingi Helga frænda sinn fara til fjárskiptis með þeim Skinnhúfu; ok þat varð, at hann hèt ferðinni. Þat var nokkurum vetrum fyrr, er þeir nafnar fundust á haustþingi at Þinghöfða: þá skyldi Helgi Droplaugarson mæla lögskil, ok varð hánum misinnt[2], ok hlógu menn at mjög; en Helgi Ásbjarnarson brosti at. Helgi Droplaugarson fann þat ok mælti: „Þar stendr Hrafnkell at baki þèr, Helgi!" „Þat ero mèr engi brigzli" kvað Helgi Ásbjarnarson „en þat skaltu þó vita, at sá mun verða okkarr fundr, at vit munum ekki báðer heilir skilja." Helgi Droplaugarson svaraði: „Ekki hræðumst ek þessi hót, þótt þau sè allægilig, firir því at ek ætla mèr at hlaða hellum at höfði þèr á þeim fundi." Ok skildi svá þeira tal þar at sinni.

[3] Um várit eptir sendi Flosi frá Svínafelli orð Þorkatli Geitissyni, at hann skyldi fjölmenna norðan til hans: vildi Flosi stefna til óhelgi Arnóri Örnólfssyni, bróður Halldórs í Skógum; þann mann hafði Flosi vega látið. Þorkell safnaðe sèr liði ok váru þeir saman þrjátigi. Hann bað Helga Droplaugarson fara með sèr Helgi svarar: „Skyldr ok fúss

---

1) *Jf. S. 11, Anm. 1.*

2) *Det er ikke ganske tydeligt, om Membranen har* miſint *eller* miſmt, *hvilket sidste da maatte være en Skrivfeil for* mismælt, *som den umiddelbare Afskrift antager; de middelbar afstammende læse* misinnt.

3) *Membr. tilf.* capitul'm *som Overskrift.*

væra ek at fara þessa ferð; en krankr[1] er ek, ok mun ek heima vera. Þorkell spurði Grím, ef hann vildi fara; en Grímr lèzt ekki mundu ganga frá Helga sjúkum Síðan fór Þorkell með þrjátigi manna suðr til Svínafells; þaðan fóru þeir Flosi vestr í Skóga með hundrað manna. Litlu síðarr kom Helgi at máli við Grím, bróður[2] sinn, ok sagði hánum. at nú vill hann fara til Rannveigar, frændkonu þeira, ok gera fjárskipti með þeim Þorgrími skinnhúfu. Þorkell ok Gunnsteinn ór enni inuri Krossavík ok tveir heimamenn þeira fóru[3] með þeim, ok váru þeir sex saman. Fara þeir þá um heiði austr ok koma til Þorkels á Torfastaðe; dóttir hans var Tófa, er kölluð var hlíðarsól; hón var hjalskona Helga Droplaugarsonar; þar váru þeir um nótt, ok töluðu þau Helgi mart ok Tófa; sagði henni svá hugr um, sem hann mundi ekki aptr koma ór þessi för; hón gekk á götu með þeim ok grèt mjög; Helgi spretti af sèr belti góðu, ok þar á knífr búinn, ok gaf henni. Síðan skildust þau; en þeir fóru til bæjar þess, er at Stranmi heitir; sá maðr fór þaðan með þeim, er Helgi hèt; váru þeir þá sjau saman. Þeir komu til Eyvindarár, til Gró; var þeim þar vel fagnat. Þorbjörn hèt maðr; sá var húskarl Gró; hann gerði vel til vápn; Helgi Droplaugarson bað hann gera til sverð sitt, meðan hann færi í fjörðu ofan; Þorbjörn fekk Helga annat sverð. Þaðan fóru þeir í Norðrfjörð, til Þorsteins mágs síns; hann átti Þórdísi, systur Rannveigar, er átti Þorgrímr skinnhúfa. Þann dag, er Helgi sat þar, þá kom ofan um heiði Þorkell, bróðer Þórarins ór Sauðarfirði[4], ok einn maðr

1) *Gisning; Membr. har kun* kr. — 2) broðurr *Membr.*

3) *Tilföiet i Fölge Gisning.*

4) *Landn. 4, 3 har* Seyðarf. *(med Omlyd), hvilket danner et Mellemled mellem den ældste Form* (Sauðarf.) *og det nuværende* Seyðisf., *der synes at være opkommet ved Misforstaaelse, da man derved ikke tænker paa* seyði *af* sauð- — *som desuden ikke let kunde bruges, undt. som sidste Led i en Sammensætning (jf.* ran-seyði tran-seyði) — *men paa det Ord, der betyder Smaafisk.*

með hánum; þeir váru þar um nóttina, ok töluðu þeir Helgi mart ok mæltu til vináttu með sèr. Helgi mælti við Þorkel: „Hvert ætlar þú hèðan?" Hann svarar: „Út á Nes til Bjarnar; hann seldi lèrept í vetr, er ek átti; mun ek þar vera þrjár nætr." Þá mælti Helgi: „Ek vilda, at vit færim báðer saman upp um fjall." Þorkell kvazt þat gjarna vildu. Síðan fara þeir aller saman í Miðbæ; þaðan fór Þorkell út á Nes. Helgi drap á dyrr í Miðbæ, ok gekk Rannveig til dyra. Helgi mælti við hana: „Viltu nú fjárskiptið með ykkr Þorgrími?" „Vil ek gjarna" kvað hón. Þá nefndi hón sèr vátta ok sagði skilit við Þorgrím skinnhúfu. Hón tók föt hans öll ok rak niðr í hlandgröf[1]. Eptir þat fóru þau á brott; því at Helgi ætlaði síðarr at heimta út fè hennar; fara þau til dagverðar í Fannardal. En er þau váru í brottu, spratt Þorgrímr upp ok tók rekkjuvaðmál sitt ok vafði at sèr; því at föt váru engi. Hann rann til Hofs; þar bjó Þórarinn moldoxi, hann var mikill firir sèr. Þórarinn mælti: „Hví ferr þú hèr svá snemma, Þorgrímr. ok heldr fáklæddr?" Hann svarar: kvað konu sína brott tekna; „Vil ek nú biðja þik ásjá um þetta mál?" Þórarinn svarar: „Gefa vil ek þèr fyst klæði; því at þat er þèr nú mest nauðsyn." Síðan át hann þar dagverð. Þá mælti Þórarinn: „Þat mun ek þèr ráða, at þú finn Helga Ásbjarnarson ok skorir á hann, at hann rètti þitt mál. En ef svá ferr, sem ek get til, at þú fáir ekki, þá spyr þú, hvenar hann ætlar at efna orð sín, þau er hann mælti á haustþingi. at Þinghöfðum. En ef hann vaknar þá ekki við, þá leita þèr ráðs; en seg Helga Ásbjarnarsyni, at Helgi Droplaugarson mun fara um fjall upp á þriggja nátta fresti, ok þeir sjau saman. Far til Helga í kveld ok kom síð; því at hann

[1]) *I dette Ord og flere Steder i Membranen er* n *skreret ganske som* u.

lýkr sjálfr hurðum hvern aptan[1] í Mjófanesi." Þeir skildust, ok fór Þorgrímr leið sína ok kom enn sama aptan í Mjófanes. Helgi sat við eld; Þorgrímr bar þegar upp erendit ok sagði Helga sín vandræði; en hann fekk ekki orð af Helga. Þá mælti Þorgrímr: „Allmjök dregr nú at því, at[2] þú haldir enga þingmenn þína skammlaust firir Helga Droplaugarsyni, hvárki á þingum nè mannfundum, ok má ek þat frá bera; eða hvenar ætlar þú, at fundr ykkarr skili[3] verða, er þú hèzt hánum at Þinghöfðum, at þit skyldut ekki báðer á brott komast? eða vildir þú enn fleiri ófarar fara firir hánum?" Helgi Ásbjarnarson mælti: „Hvárt eru þetta þín ráð eða annarra manna?" Hann svarar: „Þórarinn moldoxi rèð mèr þetta." Þá mælti Helgi: „Þú, Þorgrímr, skalt fara út ifir Háls á Mýrar, til Bjarnar hvíta, ok bið hann higat koma firir miðjan dag á morgin; ok þá far þú aptr um Bolungarvöll ok kom á Víðivöllu til fundar við sonu Hallsteins, ok bið þá higat koma, ef þeir vilja hefna föður síns; þá far þú ofan firir vestan vatn, under Ás, til Össurar, ok bið hann higat koma, ok fylgðu hánum." Hann fór þegar. Um daginn komu menn í Mjófanes, þeir er Helgi hafði eptir sendt. Með Helga váru á vist austmenn tveir: hèt annarr Sigurðr skarfr, en annarr Önnundr. Nú fóru þeir heiman sextán saman til Höfða: Helgi bað Hjarranda fara með sèr ok Kára bróður hans. Hann svarar: „Ek var búinn, þótt fyrr væri." Nú ero þeir átján saman ok fóru upp í Eyvindardal, til Knútusels, ok sátu þar firir Helga Droplaugarsyni. Ígull hèt maðr, er bjó undir Skagafelli í Eyvindardal; Þórðr hèt son hans: þeir skyldu halda njósn um ferðir Helga Droplaugar-

---

1) *Rettelse for Membranens* apta.

2) *Saaledes (nl* ᵗa*), som det synes, Membranen, skjöndt utydelig.*

3) ykkarr skili *Gisning for Membranens* ſkılı ẏckaR, *der synes at være en Feil, som Skriveren har glemt at rette.*

sonar; því at þaðan mátti fyrr sjá manna ferð, en þaðan sem þeir Helgi váru.

[1] Þá er þar til at taka, er Þorkell kemr í Fannardal, til föruneytis við Helga Droplaugarson, ok váru þar um nóttina. Helgi lèt illa í svefni, ok var hann þrim sinnum vaktr á þeiri nótt. Þorkell spyrr, hvat hann dreymði. Helgi svarar: „Ekki mun ek segja." Nú klæðast þeir. Helgi bað Þorstein sjá um kost Rannveigar: „Lát fylgja henni, ef þú vill, til búss Gríms bróður míns." Þeir fóru firir dag utan ór Fannardal, ok váru níu saman, ok upp á heiði; ok þá er lokit var brekkum öllum, hvíldist Helgi — því at hánum var orðit erbitt — ok lagðe under sik feld sinn; þá kló hann kinn sína ok gneri hökuna ok mælti þetta: „Þat er vænna, áðr kveld komi, at þar klæi lítt; eða er þèr, Þorkell, nú jammikill hugr á at heyra draum minn, sem í nótt?" Hann svarar: „Ekki er mèr nú minni hugr á því, en þá." „Mèr þótti" kvað Helgi „sem vèr færim þessa leið, sem nú förum vèr, ok ofan eptir Eyvindardal, til Kálfshváls; þá runnu átján vargar móti oss eða tuttugu, ok var einn miklu mestr; en vèr vildum á hválinn ok komumst ekki; en þeir sóttu at oss þegar, ok kleif einn í höku mèr ok í tanngarðinn, ok þá var ek vaktr." Þá kvað Þorkell þat víst. „At menn munu sitja firir þèr; mun þar vera Helgi Ásbjarnarson ok aðrer hèraðsmenn, ok leiðist nú ifirgangr þinn flestum mönnum hèðra. Nú höfum vit mælt til vináttu með okkr, ok vil ek at þú farir heim með mèr, ok ver þar nokkura stund." Helgi svarar: „Svá mun ek fara, sem ek hefi ætlat." Þeir fóru ofan eptir Eyvindardal ok komu á bæ Þórdísar; hón var gömul, bæði ljót ok svört; Helgi ætlaði at spyrja hana tíðenda; en í því tekr einn maðr upp snækökk ok gerði harðan í hendi sèr ok laust á kinn Þórdísi, ok varð henni

[1]) *Membr. tilf. Overskriften:* ‿all .h. ðrop.

illt við; hón mælti: „Fari þèr í svá gramendr aller!" Þá mælti Helgi: „Þat er heimsklikt at berja til kvenna, ok er án[1] ills gengis nema heiman hafi." Nú fekk Helgi þar engi tíðendi. Fara þeir nú á brott ok ofan til Valagilsár. Þá bauð Þorkell at fylgja Helga til Eyvindarár. „Ekki þarf þess" kvað Helgi. Nú skiljast þeir; ok þá er Þorkell var kominn skammt í brekkur upp, hverfr hann aptr til móts við Helga. Hann tók allvel við Þorkatli ok kvað slíkt vinraun mikla. Nú fara þeir til Kálfsvaðseyrar; þá sjá þeir átjáu menn renna í móti sèr; nú vildu þeir Helgi Droplaugarson snúa til hválsins, ok máttu ekki. Þá sneru þeir upp af götunni á gilsþröminn hjá Eyrargilsá: þar var lítil upphæð ok lögð í snjófönn neðan; en nú er þar hrísi vaxit um alla þá hæð, ok er þar nú lítill grjótvarði, er þeir börðust. Þá spurði Helgi Grím bróður sinn, hvárt hann vill skjóta til Helga Ásbjarnarsonar uppi eða niðri; en Grímr kaus uppi til at skjóta. „Ekki viltu nafna minn þá feigan" kvað Helgi „firir því at ekki[2] mun hánum hlíf verða at skildinum þar er ek skýt til." Nú skutu þeir báðer senn til Helga Ásbjarnarsonar, ok skaut Grímr í gegnum skjöldinn, ok varð Helgi ekki sárr af því; en Helgi Droplaugarson skaut í knèskel[3] hánum, ok renndi ofan í legginn, klofnaði til leggrinn, ok svá niðr í gegnum ristina, ok varð Helgi Ásbjarnarson þegar óvígr. Þá settist Björn hvíti nnder herðar hánum ok barðist hvárgi þeira um daginn. Össurr undan Ási gekk frá, kvazt ekki mundu vega móti Helga Droplaugarsyni ok sat hann hjá. Þórðr skarfr[4] var njósnarmaðr Helga Ásbjarnar-

---

1) *Tilföiet i Fölge Gisning. De to middelbart afstammende Haandskrifter indskyde* án *imellem* gengis *og* nema; *den umiddelbare Afskrift fölger Membr.*

2) *Tilföiet (i Overeensstemmelse med de afstammende Haandskrifter), da Meningen fordrer det.*

3) *Gisning; Membranen har blot* knefk.

4) *Kaldes i det Foregaaende (S. 21, Lin. 27) blot* Þórðr *(uden Tilnarn).*

sonar ok hafði legit í ánni, ok váru frosin klæði hans: hann sótti upp í skaflinn at Helga Droplaugarsyni ok þóttist við hann sakir eiga; ok er hann kom í skaflinn, skaut Helgi Droplaugarson til hans milli fótanna ok í gegnum kyllinn, ok fèll hann á bak aptr, en spjótið festi í skaflinum, ok hèkk hann þar á skaflinum allan daginn. Eptir þat eggjaði Helgi Ásbjarnarson mága sína til atgöngu ok nefndi til Hjarrandа; ok þá sóttu þeir Hjarrandi ok Kári at Helga Droplaugarsyni. En þeir Hallsteinssynir sóttu Grím ok maðr með þeim. En Þorkel svartaskáld[1] sóttu austmenn tveir, ok var Sigurðr enn þriði maðr bazt vígr af liði Helga Ásbjarnarsonar; þar fèll Þorkell svartaskáld, en hann drap austmanninn annan, en Sigurðr varð sárr mjög — því at Þorkell var bazt vígr af þeira liði, þegar Helga leið ok Grím. Nú gangast þeir at fast; ok þá er þeir Hjarrandi ok Kári sóttu Helga Droplaugarson, þá hljóp Helgi enn magri[2] frá Straumi í móti Kára: áttust þeir við ok fèll Kári, en Helgi varð sárr mjög. Þá sótti Hjarrandi fast at Helga Droplaugarsyni ok hjó til hans harðt ok tíðum; en Helgi hjó hvárki færa nè smæra, en sverð þat, er hann hafði, dugði ekki. Þá mælti Helgi við Hjarranda: „Allharðt munder þú framm ganga, ef þú ættir frjálsborna dóttur Helga Ásbjarnarsonar." Hjarrandi svarar: „Láttu at því koma; jamskyldar ero Helga báðar." Ok sótti hann at harðara, þótt slík orð færi í. Hjóst skjöldr Helga Droplaugarsonar mjög, ok sá hann, at hánum mundi ekki svá búit duga: þá sýndi Helgi vígfimi sína ok kastaði upp skildi sínum ok sverði ok tók[3] sverðit vinstri hendi ok hjó til Hjarranda ok kom á lærit, en sverðit beit ekki, þegar beinsins kenndi, ok svaddi ofan í knèsbótina, ok varð hann

1) *I det Foregaaende (S. 19 o. s. r.) ogsaa uden Tilnavn.*

2) *I det Foregaaende (S. 19) ogsaa uden Tilnavn.*

3) *Tilföiet (i Overeensstemmelse med de afstammende Haandskrifter), da Meningen fordrer enten* tók *eller* greip.

af því sári óvígr. Ok í því hjó Hjarrandi til Helga; en hann brá við skildinum ok hljóp af sverðit í anlit hánum ok kom á tanngarðinn ok af vörrina neðri. Þá mælti Helgi: „Aldri var ek fagrleitr, en lítið hefir þú um bætt." Tók hann þá til hendi sinni ok sletti í munn sèr skegginu ok beit á. En Hjarrandi fór niðr firir skaflinn ok settist niðr. Þat er mál manna, at skemmri mundi hafa orðit fundr þeira Hjarranda, ef Helgi hefði haft sverð sitt ok hefði ekki við fleirum átt at sjá; ok var Hjarrandi þó enn mesti fullhugi. Þá sá Helgi, at Grímr bróðir hans var fallinn; en þeir váru aller dauðer, er at hánum sóttu; en Grímr var sárr til ólífis. Þá tók Helgi sverð þat, er Grímr hafði átt ok mælti: „Nú er sá maðr fallinn, er ek hugða bezt: þat mun nafni minn vilja, at vit skilim ekki at þessu." Ok stefnir Helgi þá ofan at þar er Helgi Ásbjarnarson sat; en þá váru aller menn stokknir ofan af skaflinum, ok vildi þá engi bíða Helga. „Þar stendr þú, Össorr," kvað Helgi „ok mun ek ekki við þèr sjá; því at þú jóst mik vatni." Ok bar hann þá ofan gegnt Össuri. Þá varð Össurr skjótt til ráða at taka; því at bani annars hvárs þeira Helganna lá við; þat varð þá órræðe Össurar, at hann lagði á Helga Droplaugarsyni spjótinu, svá at stóð í gegnum hann. Helgi gekk á spjótið ok mælti við Össur: „Sveiktu mik nú?" Össurr sá, at Helgi sneri at hánum ok mundi ná til hans með sverðinu; þá hratt hann frá sèr spjótinu ok öllu saman; sneri þá spjótskaptinu í jörð niðr ok lèt hann þá laust. Þá mælti Helgi, er hann sá, at hann náði hánum ekki: „Nú seinkaða ek, en þú bræddir heldr." Reið hann þá af út á snjáinn, ok lauk svá æfi Helga Droplaugarsonar. Fimm menn höfðu bana af liði Helga Ásbjarnarsonar, en sárir aller aðrer, utan Björn hvíti ok Össurr. Þar fèll með Helga Droplaugarsyni Þorkell svarta-

skáld ok förunautr hans ok austmaðr, er heiman fór með Helga Droplaugarsyni, ok Grímr bróðer hans.

[1] Helgi Ásbjarnarson reið af fundinum ok var studdr á baki; en Hjarrandi reið einn saman; en Kári var á skjöldum borinn heim til Höfða, ok orpinn haugr eptir hann. Nú koma þeir til Höfða ok váru spurðer tíðenda; en þeir sögðu þau, er orðin váru. Þá mælti einn maðr: „Hvat gerði Helgi Droplaugarson um aðra menn framm í dag?" Sigurðr skarfr svaraði: „Ef slíkir hefði aller verit með Helga Droplaugarsyni, sem hann var, þá hefði engi várr í brott komizt." Helgi enn magri kom til Eyvindarár ok sagði Gró tíðendin. Hann var sárr mjög. Hón mælti þá við Bárð son sinn: „Tak þú hesta ok eyki ok förum eptir þeim Helga ok Grími." Þau fóru ok komu til valsins ok var þeim bræðrum velt í sleða ok Þorkatli með þeim; en þeir fóru á hestum, er sárir váru; en þar váru þeir jarðaðer, er dauðir váru. Nú fara þau heim á leið, ok fylgdi Gróa þeim sleða fastast, er Grímr var í, ok lèt hógliga með hann fara. Nú komu þau heim ok lètu færa líkin til útibúrs eins. Gróa mælti: „Nú munu vit Bárðr son minn náttsæta líkin; en þèr farit með þá, er lífs ero, ok vinnit þeim beina." En er menn váru í svefni, fór Gróa yfir um vatn til Ekkjufells; þar bjó Álfgerðr læknir. Gróa bað hana fara heim með sèr ok sagði henni tíðendin. Nú komu þær heim til Eyvindarár, ok var líf[2] með Grími. Álfgerðr batt sár hans ok hafði hann í brott með sèr. Um morgininn eptir var haugr gerr út við Eyvindará, firir sunnan garð, ok fór Bárðr með líkin ok sá maðr, er þau trúðu bezt at leyna mundi, at Grímr var á lífi, ok váru þeir Helgi ok Þorkell þar heygðer. Nú liggr Grímr í sárum þann vetr, ok svá Helgi Ásbjarnarson. Nú fló sá kvittr, at Grímr lifði,

---

1) *Membr. tilf. Overskriften:* af helga.

2) *Lidt utydel. i Membr.*

ok sannaðe annarr, en annarr kvað lygi; kom þat fyst upp af hjónum Gró. Þá lèt Helgi gera lokhvílu í Mjófanesi, er hann spurði, at Grímr var heill. Síðan fór Grímr norðr í Krossavík, til Þorkels Geitissonar, ok var hánum þar vel fagnat.

[1] Nú keypti Helgi Ásbjarnarson land þat, er at Eiðum heitir, út í hèraði, en seldi Mjófanes, ok þóttist þar betr kominn, er þingmenn hans váru umhverfis, ok lèt gera þar lokhvílu. Þórdís kona hans spurði, hví hann vildi þar heldr land eiga, er allt var skógi vaxit at húsum heim ok mátti hvergi sjá mannaferðir, þótt at garðe færi. Þá kvað Helgi vísu:

Á ek í mörk, er myrkvir
miðleggs daga tveggja,
(framm ber ek heið í hljóði)
hrönn argspæing[2] margan
at mótstafir Meita[3]
muni menn þeir er styr vinna[4]
hildar börr um hjarra
hrælækjar mik sækja.

Grímr var nokkura vetr í Krossavík ok var ekki kátr, ok aldri hló hann, síðan Helgi var fallinn. Þorkell átti för til Eyjafjarðar, at sætta þingmenn sína, ok reið hann heiman; en Grímr var heima ok annaðist um bú. Nokkurum nóttum síðarr bjóst Grímr heiman ok sagðist eiga fjárheimtu at þeim manni, er Þorgrímr hèt ok bjó í Hjarðarhaga í Jökulsdal; „Er nú reynt" kvað Grímr „at hann vill ekki gjalda." Þá mælti Jórunn, kona Þorkels — hón var dóttir Einars frá Þverá —: „Ek mun gjalda þèr skuld þessa, ok far þú

---

1) *Membr. tilf. her* ap̄ *som Begyndelse til en Overskrift.*
2) *Membr. har* argſpeīg.
3) *Gisning; Membr. har* meıtı.
4) *Denne Verslinie er forvirret baade hvad Riim og Riimbogstaver angaaer.*

hvergi." „Ekki geldr hann þá" kvað Grímr. Fór hann þá heiman ok hafði með sèr nest; fóstbræðr hans fóru með hánum, Glúmr ok Þorkell trani; þeir fóru þar til, er þeir komu til Rangár, firir vestan vatn. Nú lögðust þeir yfir áua með Þorkel trana ok komu á þann bæ, er á Bakka heiter, firir vestan fljótit, ok gengu þar í fjós ok tóku þar pál ok reku ok fóru á brott síðan ok þaðan út til Oddmarslækjar, firir vestan Eiðaskóg; við lækinn grófu þeir sèr jarðhús ok færðu mold alla út á lækinn; vildu þeir eiga fylsni þat, ef þeir þyrfti til at taka.

[1] Þann dag, er þeir váru við lækinn, riðu menn brott af Lambanessþingi, ok fór mart manna til Eiða með Helga Ásbjarnarsyni. Ketilormr hèt maðr, er bjó á Hrollaugsstöðum; hann fór með Helga við þrjátigi manna; ok þar váru þeir mágar Helga, Björn ok Hjarrandi. Þenna aptan gengu þeir Grímr ór jarðhúsinu ok heim til Eiða ok ganga inn í fjósdyrr; en af fjósi gekk forskáli inn í mannahús; stóðu þeir þar ok sá þaðan tíðindin inn í bæinn. Um kveldit mælti Helgi Ásbjarnarson við konu sína: „Hvar ætlar þú þeim Ketilormi at hvíla?" Hón svarar: „Ek hefir búna þeim góða sæng utan af seti." Helgi mælti: „Þau skulu liggja í sæng okkarri; því at þau ganga ór rekkju firir okkr hvern tíma er vit erum þar." Þórdís svarar: „Ekki ertu ávallt jamvarr; þá munda ek þíns fundar leita, ef ek ætta Gríms hlut, er flest væri gesta ok þú ætter mart at annast." Hann svarar: „Þat er mèr opt í brigzli fært, at ek sè of varr." Nú rèð hann rekkjum, en ekki hón. Þá mælti Grímr við Þorkel: „Gakk þú inn ok vit, at þú náir sverði því, er Þorbjörn hefir hvatt ok Helgi bróðer minn átti." Þorkell gekk inn ok kom aptr ok hafði þar sverðit. Stundu síðarr mælti Grímr: „Far þú nú ok vit, hvar þau Helgi munu

1) *Membr. tilföier Overskriften:* af ketilormi.

hvíla.” Þorkell var litla stund í brott ok sagði Grími, at þau hvíldu utan af seti í lokhvílu, ok engi hurð firir. Arnoddr hèt maðr ok var blindr, hann var heimamaðr Helga Ásbjarnarsonar ok var rammr at afli: hann lá gagnvert Helga í seti við þili. Þá mælti Grímr við Þorkel: „Þèr ætla ek at ganga inn at sæta áverkum við Helga; því at þú ert annarr maðr skyldastr til at hefna Helga bróður míns.” „Satt er þat” kvað Þorkell. Þá seldi Grímr hánum sverð í hönd, ok þá gengu þeir heim at dyrunum. Þorkell nemr staðar ok mælti við Grím: „Ekki vil ek, at þú virðer svá, at ek óttumst inngöngu at Helga; en þó þiki mèr kynligt um, at því er þú hefir mælt, at þú ynnir engum at hefna bróður þíns, nema þèr sjálfum.” „Þat kemr til þess, at mèr þikkir aldri firir ván[1] komit, at hefnt muni verða Helga bróður míns, meðan ek lifi eptir.” Þá vildi Þorkell inn ganga; en Grímr tók til hans ok mælti: „Góðr dreingr ertu, Þorkell! en svá lízt mèr á þik, at ekki sè[2] víst, at þú særir Helga svá djúpu sári, sem ek munda vilja, ok lát þú at því koma, sem þú sagðer, at ek ann engum manni hefnda eptir Helga, nema mèr einum.” Þá tók Grímr við sverðinu ok mælti: „Þú, Þorkell! skalt halda í hurðarhringinn; því at þèr trúi ek bezt, at þèr verði ekki um felmt; en Glúmr skal skjóta slagbrandi firir dyrr.” En áðr Grímr gekk inn, tók hann riðvöl í hönd sèr, ok var í skyrtu ok línbrókum ok hafði engva skúa á fótum; hann gekk inn í skálann ok vissi, at skíðahlaðe var við dyrr þær er til fjóss váru; en Glúmr hafði um kveldit knýtt saman hala á öllum nautum í fjósi; þá gekk Grímr í hvílugólf, þat er var hjá sæng þeira Helga, ok setti þar niðr firir framan þat er hann hafði í hendi ok

1) *Rettelse for* var, *en Skrivfeil, der sikkert er foranlediget ved Klangen af* r *i* firir; *jf. S. 13, Anm. 1.*
2) *Rettelse for* at è, *som Membr., ved en Skrivfeil, gjentager.*

gekk síðan at sænginni ok lagði af Helga klæðin. Hann vaknaði við ok mælti: „Tóktu á mèr, Þórdís? eða hví var svá köld hönd þín?" „Ekki tók ek á þèr" sagði hón „ok óvarr ert þú; uggir mik, at til mikils dragi um." Ok eptir þat sofnuðu þau. Þá gekk Grímr at Helga ok tók hönd Þórdísar af hánum, er hón hafðe lagt yfir hann; Grímr mælti: „Vaki þú, Helgi! fullsofit er." En síðan lagði Grímr sverðinu á Helga, svá at stóð í gegnum hann. Helgi mælti: „Vaki sveinar í seti! maðr vegr at mèr." Þá tók Grímr trè þat, er hann hafðe niðr sett, ok kastaðe; þat kom í skíðahlaðann ok hljóp hann ofan. Nú hlaupa menn upp í skálanum ok ætluðu þangat vegandann hlaupit hafa, er skarkit var at heyra. En Grímr sneri til sömu dyra, sem hann gekk inn; þá greip maðr um Grím miðjan ok vá hann upp á bringu sèr, ok var þat Arnoddr; hann kallaði: „Til þèr hingat! ek held óhappamanninum." Þá mælti Grímr: „Vesall ertu halds, ok lát mik lausan; ek vilda hefna Helga[1]." Þá lèt Arnoddr fara aðra höndina um hann ok fann, at hann var berfættr ok í línklæðum; lèt hann þá Grím lausan ok mælti: „Því lèt ek laust þar, at ek munda ekki vita, at betr væri, at ek hefða haldit." Þá hljóp Grímr til dyra ok komst út, en Þorkell rekr aptr hurð, en Glúmr slagbrand firir, ok fara þeir til jarðhúss síns ok hafa þar fylsni. Nú leituðu þeir sèr ráðs, er eptir váru: tóku þat ráð, at halda vörð á vöðum öllum ok sitja við brúar á Jökulsá. Nú komust þeir Hjarrandi ok Ketilormr ok nauðleytamenn Helga fyst út ok fóru í leit. Nú koma heim flestir ór leitinni ok lifði Helgi þá ok spurði, hvárt þeir Björn væri aptr komnir ok Hjarrandi. „Hèr er ek" kvað Björn. „Svá er ok" kvað Helgi „at Hjarrandi lýsir enn mestan dreingskap við mik."

1) *Nl. hans Broder, der ogsaa hed* Helgi; *men* Arnoddr *maa naturligviis forstaae det om* Helgi Ásbjarnarson.

Nú andast Helgi. „Nú líðr af nóttin ok fara þeir Grímr ór jarðhúsinu ok upp með vatni til Höfða ok sá þar tjald; Grímr gekk at tjaldinu ok mælti: „Hví láti þèr þjófa hjá skipi yðru?" Þorlákr hèt maðr, er skipit átti; hann fylgdi austmönnum til skips; hann lèði Grími bát, fluttust þeir þar yfir. Grímr fór aptr með bátinn ok lagðist síðan yfir vatnit. Þaðan fóru þeir út með vatni ok komu til Jökulsár ok lagðist Grímr þar yfir með Þorkel, ok Glúmr fór þar[1]; fóru svá norðr í Krossavík ok var Þorkell ekki heim kominn. Þeir váru spurðer tíðenda; þeir kváðust engi segja. Um daginn eptir tefldi Grímr við austmann ok rann at borðinu sveinn, er þau Þorkell áttu ok Jórunn, ok rótaði taflinu; austmaðrinn spyndi til sveinsins, en hann frat við. Grímr skelldi upp ok hló. Þá gekk Jórunn at hánum ok mælti: „Hvat er þess vorðit í ferð þinni, er þèr fær nú hlátrar? eða hvat segir þú tíðenda?" Þá kvað Grímr vísu:

Hlógu hirðidraugar
(hlít var at því lítil)
seims, þá er særðum Grími
sunnr var harmr of unninn;
nú tær freyr at fári
(fregn ek auðskata dauðan)
fullar mars í fjöllum
Fljóts annan veg þjóta.

„Er ekki þat nú" kvað Jórunn „at þú hafir hefnt Helga bróður þíns?" Þá kvað Grímr vísu:

Reka þóttumst nú nakkvat
nadda rógs at gnógu

1) *Her synes noget at mangle, da denne Beretning om, at* Glúmr *forlader sine Fostbrödre* (ok Glúmr fór þar) *er altfor afbrudt. Meningen kan dog vel neppe være: „og (men)* Glúmr *svömmede selv derover." Jf. i Övrigt med Hensyn til denne Mands videre Skjebne S. 37.*

Helga (vígs en hlægir
hug minn) við (þat) inni;
nú er böðgjörnum Bjarna
(beit egg munins teiti;
armglóðar vá ek eyðe)
efne mágs at hefna.

„Nú mun þat sannast" kvað Jórunn „at vèr erum forystulaus, þegar bóndi er ekki heima; en þó mundu vit til hætta, ef ekki væri násetur Bjarna, mágs Helga Ásbjarnarsonar, sem nú ero." Váru þeir Grímr þá í leynum þar til er Þorkell kom heim. Nú kemr Þorkell heim ok fór til fundar við Grím ok spurði tíðenda ok um atburðinn um víg Helga. Grímr sagði, hversu til bar, ok kvað vísu:

Úlfr beit enn í bjálfa
(egg kom snörp í leggi
Helga kennd ór hendi)
harðgrams meginnjarðu[1],
þá er hræmána hánum
hildar borðs at morði
úrfræningar árum
endr fjörbrautir renndu.

Helgi vann með herjum[2]
(hjörr gall) at valfalli
(þat vítt þjóðer knáttu[3]
þegns verk í styr fregna),
þá er gnývirðir[4] gjörði
gönnla stígs at vígi

---

[1]) *Gisning, for Membr.* meginniorðu, *der ikke danner Heelriim med* harð.

[2]) *Denne Verslinie er sandsynligviis forvanklet, da Rimet fattes.*

[3]) *Ordene i denne Verslinie ere omsatte i Fölge Gisning; Membr. har:* vitt knattu þ̄ þioðer.

[4]) *Gisning for* gnyuirðir; *jf. S. 20. Anm.*

heiðr at hildar veðri
hrafns ár þrjá sára.

Örbeitir varð úti
unnar viggs at liggja
átta dægr við ótta
endr, sízt víg of bendag,
þá er hjör- móði[1] hríðar
(herðande) lèt (sverða
snarr) á seima þverri
sárvand[2] roðinn standa.

Þorkell reið þá til þings; en Grímr var í tjaldi í fjalli því, er Snæfell heitir, upp frá Krossavík, ok þeir fèlagar.

[3] Hrafnkell goði, bræðrungr[4] Helga Ásbjarnarsonar, sótti vígsmál á hönd Grími. Þorkell Geitisson bauð fè firir Grím; en Hrafnkell vildi ekki taka, ok varð Grímr sekr. Nú fóru menn heim af þingi. Þat sumar kom skip í Krossavík ok áttu norrænir menn; stýrimaðr fór til vistar með Þorkatli ok váru þeir fjórir saman. Ok er haustaðe, þá færði Grímr sik af fjallinu niðr á hjalla einn, ok var varði stórr firir ofan tjaldit ok svá firir neðan, en þat var í ofanverðum grösum; þat er nú kallat at Grímsbyggðum síðan. Austmenn komu til leika í Krossavík at finna stýrimann[5]; þá mælti einn austmaðr: „Ek þikist sjá tjald í fjallit upp eða ella stein grán — ok hygg ek þó tjald vera.” Þorkell svarar: „Allskyggn maðr ertu! þat er steinn, ok köllu vèr Tjaldstein.” Hættu þeir þá því tali. Um nóttina eptir kom Þorkell til þeira

1) *Gisning for* moða.

2) *Rettelse for Rimets Skyld; Membr. har* far vonð *(med Omlyd); jf. S. 32, Anm. 1.*

3) *Membr. tilf. Overskriften* vtanferð. G.

4) *Jf. S. 8, Anm. 2; Membr. har* broður son. *I den udförligere* Droplaugarsona saga *i AM. 452 i Qvart staaer her* frændi; *men den har Intet, der svarer til Stedet S. 8.*

5) *Gisning, i Overeensstemmelse med Lin. 17 (saavel som med alle de afstammende Haandskrifter), for* styrimn, *d. e.* stýrimenn.

Gríms ok mælti: „Nú munu menn á fjall ganga brátt, ok vil ek, at þèr farit heim á Arneiðarstaði. Ingjaldr mágr þinn er vitr maðr ok mun hann vel halda yðr; en ef hánum þikja á því óhægindi, þá fari þèr hingat.” Nú komu þeir Grímr til Ingjalds ok fóru þeir í helli þann, er nú heitir Grímshellir. Ingjaldr talaði við sauðamann sinn: „Þótt hverfi nokkurir sauðir, þá gettu ekki um.” Þá mælti griðkona við Ingjald: „Svá er lækr várr saurugr, at varla er drekkanda ór.” „Því sætir þat, at hann var stífldr” segir hann „en ek fór til at ræsta hann.” En þat var reyndar, at Grímr gerði jarðhús; ok kom munninn upp við sæng konu hans, ok lá hann þar um nætr; en mold var færð á lækinn. Þorkell spakr bjó í Njarðvík; hann reyndi eptir[1] mörgum hlutum[2]; hann var frændi Gríms skyldr; Hrafnkell goði gaf hánum hundrað silfrs til, at hann reyndi eptir, hvar Grímr væri niðr kominn; ekki var hann mjög vinum horfinn. Nú fór Þorkell um fjall upp í hèrat, upp með vatni firir austan, en ofan firir vestan. Nú kom hann á Arneiðarstaði. Grímr átti son sex vetra gamlan. Þorkell fann sveininn ok mælti: „Ertu Gríms son?” „Svá er” kvað sveinninn. Þorkell mælti: „Hvárt er faðer þinn heima?” „Ekki veit ek þat; enda munda ek ekki segja, þótt ek vissa.” Ein kona spurði um kveldit: „Hvar er Gríms skjóla, er ek finn ekki?” Þorkell tók til orða: „Hvat er at merki um Gríms skjólu?” Þá kom Ingjaldr at ok mælti: „Hafr várn kalla þær[3] Grím, ok er hánum þar brynnt, í skjólunni.” Þá þóttist Þorkell vita, at Grímr var þar, ok fór í brott ok sagði Hrafnkatli svá búit. Ingjaldr ok Þorkell trani fóru heiman um várit it efra suðr um jökla ok komo ofan í Hornafjörð.

---

1) *Rettelse for* ep, *der staaer i Enden af en Linie.*
2) *Rettelse for* hutū *eller* hntū.
3) *Eller* þeir; *Membr. har nl.* þ̄

Þar stóð skip uppi. Ingjaldr tók Grími þar fari ok liði hans öllu ok Þorkatli trana, ok gaf stýrimanni fè til, at hann leyndi, ok á laun skyldu þau Grímr þangat koma. Eptir þat fór Ingjaldr heim ok litlu síðarr fylgdi hann þeim Grími til skips ok urðu menn ekki við þetta varir ok var Ingjaldr við skip þar til er þeir lètu í haf. Síðan fór Ingjaldr heim. Hrafnkell varð víss, at Ingjaldr hafði borgit Grími, ok lauk hann firir þat þrjár merkr silfrs. Þeir Grímr koma skipi sínu í Sogn. Þá mælti Þorkell stýrimaðr við Grím: „Mat spari ek ekki við þik; en traust hefi ek ekki til at halda þik firir Gunnari austmanni[1] ok engum þeim, er þik vilja feigan.” Þá kaupir Þorkell þeim Grími hesta ok fær þeim leiðtoga á Upplönd. Skiljast þeir Grímr vinir. Fara þau þar til er þau koma á Upplönd til þess manns, er Finngeirr hèt; hann var ungr maðr ok ríkr at penningum. Sigríðr hèt systir hans; hón var væn ok kunni sèr mart vel. Þar váru þau Grímr um nótt. Finngeirr mælti við Grím: „Hvert ætlar þú ferð þína?” En Grímr sagði hánum þann vöxt, sem á var. „Haf þú hèr hálfs mánaðar dvöl, ef þú vill.” En er þat var úti, þá mælti Finngeirr: „Far þú, Grímr, til búss þess, er bróðir minn hefir átt, með lið þitt; ok ef þú vill hèr dveljast, þá geym þú þess sem þú eigir.” Þat boð þá Grímr.

[2]Gauss hèt víkingr einn, illr viðreignar. Þeir váru fjórir saman ok veittu mörgum mikla úsæmd; þá bitu trautt járn. Hann hafðe verit á Upplöndum nokkura vetr ok stökkt tveim búendum ór búi sínu ok setzt eptir í búin. Eptir þetta bað Gauss Friðgerðar[3] systur Finngeirs; en hón vildi ekki eiga hann.

---

1) *Sikkert* Gunnarr Þiðrandabani, *om hvem der haves en egen Fortælling, der er udgivet af den arnamagnæanske Commission tilligemed* Laxdælasaga.

2) *Membr. tilföier Overskriften:* vıg Gaus vıkīgſ.

3) *Ovenfor (Lin. 15) kaldes hun* ſıgrıðr, *hvorfor alle de afstammende Haandskrifter rette* Friðgerðar *til* Sigriðar. *Det förste Bogstav i* fðgðr *i Membr. seer ud*

Þá skoraðe Gauss á Finngeir til hólmgöngu. Finngeirr svarar: „Þat munda ek ekki spara, ef ek væra fjórum vetrum ellri; en þó skal fyrr berjast við þik, en gipta þèr systur mína." Finngeirr bauð mönnum fè til at berjast við Gaus ok at gefa þeim systur sína, er hann dræpi, ok vildi engi þat til vinna. Grímr fylgdi Finngeiri til hólms ok bauð at berjast firir hann. Nú komu þeir Gauss ok lagði hann sex merkr silfrs við hólmlausn. „Ek mun þat fè taka" kvað Grímr. Grímr hafði tvau sverð; því at Gauss kunni að deyfa eggjar. Grímr vá jafnt báðum höndum. Hann brá upp sverði með vinstri hendi, en hjó með enni hægri til Gauss ok af[1] fótinn firir ofan knè. Nú fèll Gauss, ok í því veifði hann sverðinu at Grími ok kom á fótinn ok varð þat svöðusár. Nú flýði víkingrinn á brott, en Grímr tók silfrið ok fekk góðan orðstír af verki þessu. Finngeirr gaf Grími búit, þat er hann varðveitti, með öllum fjárhlutum, landi ok kvikfè. Sár Gríms varð illa ok blès upp fótinn. Þat var einn aptan, er þar kom kona ok lèzt vera læknir: hón bað at binda um sár Gríms, ok þat var, at hón batt um, ok hvarf á brott. Litlu síðarr kom blástr í fót Gríms ok allt upp í kviðinn; var þá farit eptir presti, ok tók hann þjónostu ok andaðist síðan. En þessi kona hèt Gefion en fjölkunnga ok hafði verit frilla Gauss. Vetr þessi leið af ok um várit keypti Finngeirr skip til handa Helgu ok fór hón út til Íslands með allan fjárhlut sinn ok Þorkell trani með henni. Þau komu í Reyðarfjörð. Ingjaldr fór í móti dóttur sinni ok flutti hana heim á Arneiðarstaðe ok var hón þar síðan. Helga gaf Þorkatli skipit hálft; en hálft seldi hón austmönnum. Fór Þorkell þar utan um várit eptir, ok lýkr þar

---

som det var opfrisket; hele Stykket verit á Upplöndum — Grimr fylgdi Finng *er nl. tildeels lidt utydeligt.*

1) *Tilföiet i Fölge Gisning.*

frá hánum at segja. Þórdís, er átt hafði Helgi Ásbjarnarson, var gefin Höskuldi syni Þorgeirs goða frá Ljósavatni. Höskuldr tók Glúm, þann er var með Grími Droplaugarsyni þá er Helgi Ásbjarnarson var veginn, ok létu þau drepa hann. Helga bjó eptir Ingjald liðinn á Arneiðarstöðum, ok Þorkell[1] son þeira Gríms. Þorvaldr[1] átti son, er Ingjaldr hèt; hans son hèt Þorvaldr, er sagðe sögu þessa. Vetri síðarr, en Þangbrandr prestr kom til Íslands, fèll Helgi Droplaugarson.[2]

Vísurnar úr Droplaugarsona sögu,

eins og þær standa í Kálfalækjarbók.

ꜳ ek ıno&
ē myrkuır mıð leggſ ðagatueggıa. ꝼ̈ınb᷎
ek heıð ı hlıoðı· hraun̊ argſpēıg margan.
at motſtaꝼ meıtı. munı mn̄ þꝛ̄ c̊ v̋ına. ſ̋tẏr
hıllðar bau᷎ v̄ hıaꝁa. hræ lækıar mık ſæ
kıa.

Hlogu hırðı ðꝛaugar[3] -
hlıt var at þ᷎ lıtıl. ſeıſ þa er færðū g̊mı. fun̄r
v̊ harmr oꝼ vnın. nu tǽr ꝼreẏr at ꝼarı. ꝼ
regn ek auðſkata ðauðan. ꝼullar marſ
ıꝼıollū. ꝼlıotz ānan veg þíota.

---

1) *Det ene af disse Navne maa være urigtigt, da Talen maa være om een og samme Person. Hvis det förste Navn er urigtigt, er det sikkert foranlediget ved, at Skriveren endnu har tænkt paa* Þorkell trani; *er derimod det sidste urigtig, saa er Sönnesönnens (Sagafortællerens) Navn Skyld deri. Den udförligere* Droplaugarsona saga *har* Þorvaldr *begge Gange.*

2) *Slutningen fra Ordene* alti ſon *incl. er tildeels utydel. i Membranen, især Ordene* er ſagðe ſogv, *der ogsaa udelades i den umiddelbare Afskrift, men findes i det af de middelbar afstammende Haandskrifter, hvor Sagaens Slutning ikke mangler, sumt i den udförl.* Droplaugarsona saga.

3) *u* skrifað eins og *n*.

Reka þottūz nu nackuat. naðða
rogſ at gnogu. helga vıgſ en hlæǵ. hug mīn
v̇ þ̄ ım̄ı. nu ė boðgıoꝛnū bıarna beıt egg mu
nīſ teıtı. armgloðar va ek eẏðe. eꝼnemagſ
at heꝼna.

Vlꝼr beıt en̄ ıbıalꝼa. egg kom
ſnoꝛp ılėggı. helga kenð óꝛ henðı. harð g̊ımſ
megınníoꝛðu. þa ė hræınana hanū. hılldar b
oꝛðz at moꝛðı. vr ꝼrænīgar árū. enðꝛ ꝼıoꝛbꝛꝏ
ṫ renðu. Helgı vān m; ln̊ū. hıoꝛ gall at valꝼ
allı. vıtt knattu þ̄ þıoðer þegnſ verk ı ſtẏr ꝼ
regna. þa ė gnẏnırðır[1] gıoꝛðı. gaūnla ſtıgſ at vı
gı. heıðꝛ at hılldarveðꝛı. lı̊ꝼnſ áár[2] þꝛıa fara.
ꜹurbeıṫ v̊ð vtı. v̄nar vıġſ at lıggıa. atta ðægꝛ
v̇ otta enðꝛ ſız víg oꝼ benðag. þa ė hıoꝛmoða[3]
hrıðar. h̊ðanðe let ſuerða. ſnaṙ aſeıma þù
rı. ſaŕ vonð roðīn ſtanða.

1) Eða gnýuırðır; sb. f. skýringargrein.

2) *r* eitthvað misritað.

3) Fyrir ofan *a* eru eptirleifar af *r*, sem hefur verið skafið út; ritarann hefur fyrst minnt, hann væri að skrifa hríðar.

ANALYSE OG ORDSAMLING

TIL

DROPLAUGARSONA SAGA.

Ved

K. Gislason.

Den old-islandske Udtale,
forsaavidt som den er forskjellig fra den danske.

Selvlyd.

a udtales som *au* (ell. *av*) i *taus*.

æ som *ei* i den dannede Udtale, altsaa som isl. **a** + **í** udtalt i een Stavelse.

ei som isl. **e** + **í** udtalt i een Stavelse, eller omtrent som dansk *ei* hos Bonderne.

e som dansk *e* i *Hest*, *let*, eller som *æ* i *tæt*.

è som dansk *jæ*, altsaa mèr som *mjær*.

i som det tynde danske *i* i *Minde*.

í som dansk *ii* i *viis*, *i* i *hvid*.

o som dansk *aa*.

ó ikke ganske som det brede danske *o*, f. Ex. i *Sol*, *Blod*, men noget nærmere ved *aa*, (det danske *o* nærmer sig noget mere til *u*, end det isl. **ó**).

u som det tynde danske *y* (f. Ex. i *tynd*, *Mynde*).

ú som dansk *uu* i *Huus*.

y temmelig nær ved isl. **u**, men dog noget afvigende derfra, uden at denne Afvigelses Beskaffenhed og Grad nu lader sig nöie bestemme. (I nuværende Islandsk klinger **y** i de allerfleste Tilfælde som isl. **i**, i enkelte som isl. **u**.)

ý som det brede danske *y*, f. Ex. i *Dyd*, *Lys*. (I nuværende Islandsk som isl. **í**, undtagen i selve Bogstavnavnet **ý**.)

au blev vel oprindelig udtalt som **a** + **ú** i een Stavelse, og saaledes, at begge Lyd hørtes lige klart, (hvorimod **a** er det fremherskende i **á**). — Den nuværende isl. Udtale af **au** er **ö** + **í**.

ey (Omlyd af **au**) blev sikkert udtalt **e** + **ý** (i nuværende Islandsk **e** + **í**) i een Stavelse. Den oldnorske Form, hvoraf der ogsaa findes Spor i de ældste islandske Membraner, var **öy**, rimeligviis udtalt **ö** + **ý**.

œ maa efter Analogien af **æ** antages at være blevet udtalt **o** + **í**, altsaa omtrent som dansk *öi* i *böie*; men **œ** er (i Island) allerede meget tidlig gaaet over til **æ** og bruges f. E. ikke i den Membran, hvorefter Droplaugarsona saga er udgivet.

Medlyd.

d udtales som dansk *d* i Begyndelsen af Ord. Foran **t** forsvinder **d** næsten eller ganske i Udtalen, omtrent som i Dansk; sendt f. Ex. udtales (og skrives for det meste) sent. **dd** udtales aldrig blodt (som ðð).

ð som blodt dansk *d* i *glad*, *glade*. Med et følg. **t** assimileres ð, undt. i meget udtryksfuld Tale, og Skrivemaaden retter sig gjerne derefter; blíðt gaaer saaledes over til blítt, rœðt til rœtt, o. s. v.

f udtales som dansk *f*, a) foran Selvlyden i en Stavelse (i hvilket Tilfælde Stavelsen altid begynder med **f**, ligesom i Dansk); b) ogsaa efter Selvlyden, naar denne gaaer umiddelbart foran, og **k**, **s** eller **t** følger umiddelbart efter, f. Ex. i rífka forøge, lífs Livs, haft lid. Tillægsf. af hafa have; ligeledes som Slutningsbogstav i en Stavelse, hvor den

følgende Stavelse i samme Ord begynder med **f** (hvilket kun forekommer i Sammensætninger), f. Ex. i affaradagr, hafførr. I nuværende Islandsk høres **b** for **f** foran l, n, ð, som i tafla Tavle, lifna blive levende, lifði levede; og den samme Udtale gjaldt, i det mindste tildeels, hos de Gamle. I alle andre Tilfælde lyder **f** som *v*, som i líf Liv, lifa leve, lífga levendegjöre, krefja kræve, hafrar Bukke, skalf skjalv, hálfr halv, orf Leedrag, arfr Arv, arfs Arvs, o. s. v.

g udtales haardt (som i *gammel*) foran Selvlyden i en Stavelse (i hvilket Tilfælde Stavelsen altid begynder med **g**, ligesom i Dansk). I alle andre Tilfælde (undt. hvor det fordobles, som i leggja lægge) synes det engang at have havt Lyden af det bløde danske *g* (i *Sag*, *Sager*), og saaledes at have løbet parallel med Brugen af ð i dens videste Udstrækning (undt. for saavidt ð findes for det langt sædvanligere þ i Begyndelsen af et Ord). — I nuværende Islandsk har **g** imidlertid en haard, næsten fordoblet, Udtale, hvor det staaer imellem en Stavelses Selvlyd og et umiddelbart følgende ð, *l*, *n* (f. Ex. i bragð, sigla, fagna), og en haard enkelt i Slutningen af en Stavelse efter ð, *f*, *l*, *n*, *r* (f. Fx. i feðgar, öfgar, belg, dreng, marga), ligeledes (i gamle Ord) efter **m**, **lf** (f. Ex. sámgask, úlfgi). — Bogstavforbindelserne ge, gei, gey, gi, gí, gy, gý, gæ, gœ i Begyndelsen af en Stavelse indskyde altid **j** efter **g**; ligeledes indskydes **j** efter **g** i Slutningen af en Stavelse umiddelbart foran **i** (eller **e** for **i**) i en følgende Böinings- eller Afledsendelse. Staaer **gj** imellem to Selvlyd, hvoraf den sidste tilhører en Böinings- eller Afledsendelse, bortfalder i Udtalen enten **g** alene, eller begge Bogstaver tillige, efter følgende Regler: a) efter í, ý, æ, œ, au[1], ey, ei bortfalde begge

---

1) I Fölge den nuværende islandske Udtale af denne Tvelyd.

Bogstaver; b) efter ú, á, ó bortfalder **g** (men **j** bliver uforandret); c) efter a, e (og è) o, u, y, ö bortfalder **g**, men **j** gaaer over til **í** og danner med foregaaende Vocal en reen Tvelyd (bestaaende af hiin Vocal og **í**); d) efter **i** gjelder samme Regel, kun med den Undtagelse, at det af **j** fremkomne **í** fortrænger det foregaaende **i** (stigi bliver altsaa til stíi).

h udtales ogsaa foran j, v, l, n, r med en klar Lyd, der naturligviis er forskjellig fra **k**. (Kun udtales nu i en stor Deel af Island **hv** som **kv**.)

k har nu foran **t** Lyden af blødt **g**, ligesom **p** foran **t** udtales som **f**; begge Udtalemaader synes i det Hele anvendelige paa det ældre Sprog. De S. 5, L. 23—28 for **g** givne Regler gjelde ogsaa med Hensyn til **k**. (Desuden kan bemærkes, at i Lydforbindelsen *kn*, hvor den begynder en Stavelse er *k* efterhaanden gaaet over til *h*.)

ll (samt **rl**) udtales **dll** (ikke **ttl** eller **tl**) i Slutningen af en Stavelse eller foran et **r** i samme Stavelse. Samme Lyd, kun lidt svagere, har **l** eller **ll** foran et **t**, der hører til samme Stavelse, f. Ex. i mælt, villtr. I **ld** eller **lld** klinger **l** eller **ll** omtrent som dansk *ll*.

nn, hvor det ikke er en Deel af Kjendeordet, (ligeledes **rn**) udtales i nyere Islandsk **ddn**, efter en bred Selvlyd — á, æ, í, ý, ó, ú, au, ei, ey — i samme Stavelse; men denne Udtale maa antages at være opkommen i sildigere Tider.

Udtalen af **pt** see under **k**.

r udtales haardere end det sædvanlige danske *r*. Med et følg. enkelt **s** i samme Stavelse assimileres det, f. Ex. i Bessi f. Bersi. Foran **s** med en følgende Medlyd udelades det i daglig Tale, som i nuværende (i det mindste kjøbenhavnsk) Dansk; deraf Skrivemaaden fyst f. fyrst, og lign. Udtalen af **rl** see under **l**.

t umiddelbart foran et enkelt **s** i samme Stavelse assimilerer sig med dette i den sædvanlige Udtale, saa at m ó t s bliver til m ő s s. Derimod foran et **s**, hvorpaa igjen følger een eller flere Medlyd i samme Stavelse, forsvinder **t**, ligesom ogsaa d, ð, ganske i Udtalen; men i dette Tilfælde antydes Udeladelsen graphisk ved Forandring af **s** til **z**, f. Ex. i v e i z l a (f. v e i t s l a), r e i z l a (f. r e i ð s l a), v e n z l a m e n n (f. v e n d s l a m e n n).

x lyder (ikke som **ks**, men) som **gs** (d. er blødt **g**+**s**).

Hvor **z** slutter en Stavelse og har en Selvlyd umiddelbart foran sig, (som i Ö z u r r, v a z), er det sikkert blevet udtalt som **ss**; i andre Tilfælde som **s**.

þ som det haarde engelske *th* i *thank*, *thaw* (ikke som det bløde i *that*, *the*).

Med Hensyn til Sammenstød af flere Medlyd kan bemærkes: 1) at man i det Hele ikke mærker nogen Forskjel paa en enkelt og en fordoblet Medlyd foran en anden Medlyd; men at f e l l d r, fældet, lyder som f e l d r, Pels, o. s. v. — 2) at, hvor tre eller flere forskjellige Medlyd støde sammen i Slutningen af en Stavelse, den mellemste, eller een af de mellemste, gjerne bortfalder i Udtalen; man siger saaledes ikke Í s l a n d s, men Í s l a n s (eller Í s l a n n s); ikke d a n s k t, men d a n s t; ikke m a r g t, men m a r t; ikke m o r g n a, men m o r n a; ikke o r ð s, men o r s; ikke h e s t s, men h e s s; o.s.v. Eieformen af v a t n (Vand), nl. v a t n s, udstøder først **n**, hvorpaa **t** assimilerer sig med det følgende **s** — altsaa v a s s; o. s. v. Undtagelser, hvor den første Lyd bortfalder, see under **t** og **r**.

Tonen falder altid paa første Stavelse. I sammensatte Ord faaer første Led Hovedtonen, og sidste Led Bitonen — begge paa første Stavelse.

Analyse
af förste Capitel af Droplaugarsona saga
(S. 3, Lin. 1 — S. 5, Lin. 22).

Ketill N. i Et. af Hao. katil, der eg. betyder *Kedel*, men bruges hyppigt som Mandsnavn. Med Hensyn til Overgangen kan bemærkes, at *Kedel* ikke umiddelbart afstammer fra det oprindel. Böiningsæmne katil, men fra det omlydede ketil; (det tynde) i svarer til dansk *e* i Böinings- og Afledsendelser (altsaa *Ketel*); t gaaer over til *d*, som f. Ex. i flat — *flad* (altsaa *Kedel*). — Af Katil dannes et tilsvarende Kvindenavn Katla.

hèt 1. og (som her) 3. P. Et. Dat. af Gjo. heita, der böies forskjellig i Et. af frems. Nut. eftersom det betyder *hedde*, som her, eller *befale*, nl. i første Tilfælde heiti, heitir, i sidste Tilfælde heit, heitr.

maðr N. i Et. af mann *en Mand.* I dette Ord — saavel som i Formerne af annar — bevirker r Overgangen af et umiddelbart foregaaende nn til ð (mannr — maðr) mere constant, end i andre Ords Böining.

er uforanderligt henvisende Sto., hvis ældre Form er es, og hvor e er traadt i Stedet for det oprindelige i.

kallaðr kaldt, lid. Tf. i Has. N. i Et. af kalla *kalde.*

var 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af vera *være.* Ældre Former: vas f. var, vesa f. vera; jf. er oven-

for, samt den lat. Overgang af *s* til *r*. vera i Omskrivninger af Lidearten svarer til *blive* (og *vorde*) i Dansk.

þrymr N. Et. af Hankjönsordet þrym, der synes at betyde *Drön* (þruma er *Torden*) og, som Tilnavn, *den som har en dyb Stemme*, hvis det ikke kommer af det eddiske Gjo. þruma og betyder *den tause, den i sig selv indesluttede*. Den Forklaring, der findes i den udforligere Fortælling om Droplaugs Sönner, er neppe andet end Hjernespind, da Tilnavnet sikkert er nedarvet til Sönnesönnen, saaledes som Tilfældet er med ormstunga (jf. Saga af Gunnl. ormst.) og med grettir, hvilket sidste endog blev til et Dobenavn (jf. Grettis saga).

hann (for han-r) N. Ha. Et. af Sto. han *han*.

bjó 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af búa, *boe*, der ikke bruges, som paa Dansk, om en enkelt Person, der ingen Huusholdning har; en saadan siges derimod at eiga heima etsteds.

í, *i*, Fho., der, ligesom *in* i Latin og Tydsk styrer H. hvor det betegner en Bliven i noget, men G. hvor det betegner en Bevægelse hen i noget.

Skriðudal G. og (som her) H. Et. af Hankjönsordet Skriðudal, der er sammensat af E. Et. af skriða *Skred* (i *Fjeldskred*, *Sneeskred*), og dal *Dal*. Skriðudalr (nu Skriðdalur, hvilket sædvanl. udtales Skriddalur) er i det nordøstlige Island.

á, *paa*, Fho. (af samme Oprindelse som tydsk *an*; isl. á: t. *an* = isl. í: t. *in*), styrer H. hvor det betegner en Bliven paa et Sted, men G. hvor det betegner en Bevægelse hen paa et Sted. Fho. á findes i Dansk ikke blot i *Aasted*, *Aabod*, o. s. v., men ogsaa i *paa* af upp-á (eg. *op paa*) med Tonen paa sidste Stavelse, en Udtale, der bruges nogle Steder i Island.

Húsastöðum H. Ft. af Húsastað, der er sammensat af húsa E. Ft. af hús *Huus*, og stað, *Sted*, der i Island hyppigt anvendes som sidste Led i et sammensat Gaardsnavn, deels i Et., om saadanne Gaarde, hvor der er en Kirke eller et Kloster, deels hyppigere i Ft., som i nærværende Tilfælde, og uden Bibetydning. Alle Gaardsnavne, hvis N. er -staðr eller -staðir, tage Fho. á (ikke í) til sig.

Atli N. (Et.) af Mandsnavnet Atla, hvis Betydning bliver klar ved at lægge Mærke til, at det maa komme af To. atal, der udtrykker rask Fremskriden i Forbindelse med Tapperhed og (en til Grusomhed grændsende) Haardhed. Atal, der ogsaa er No. og betegner en Vikingeanfører (oprindel. vel som Egennavn, endskjøndt det bruges som Fællesnavn i poetiske Omskrivninger), maa igjen alledes af Roden at (i Gjo. etja), drive fremad, hvormed Fho. at synes at være oprindelig identisk.

bróðer (sædvanlig og nyislandsk bróðir) N. Et. af Hao. bróðar *Broder*.

Ketils E. Et. af Katil som Mandsnavn; see ovenf.

grautr N. Et. af Hao. graut, Grød, her som Tilnavn. Overgangen au — ø (som i graut — Grød) findes ogsaa i de ældste islandske Haandskrifter.

þeir, *de*, N. i Ft. Böiningsæmnet er þei, der i et Par Former hedder þá (á = ei), hvoraf igjen þæ (med Omlyd). r (i þei-r) er identisk med det ir, der findes i góðir, hinir, o. s. v., og hvis Vocal (i) den foregaaende Tvelyd (ei) har slugt.

áttu, eg. *eiede*, 3. P. Ft. frems. Dat. af eiga. Dette Gjo. maa paa Dansk meget ofte oversættes *have*, og saaledes ogsaa her.

bú G. Et. af bú, *Huusholdning*, *Huusvæsen*.

báðer (sædvanligere og nyisl. báðir) N. Ft. af báð,

begge, der ikke bruges i Et. (Det forældede To. *baade* slutter sig til G. Ft. Ha. báða.)

saman, *sammen.* Meningen af þeir... saman er denne: de to Brødre havde en fælles Huusholdning.

ok, *og*, forbinder ikke blot enkelte Ord, men ogsaa Sætninger, som her. (Nyisl. og.)

váru, *vare*, 3. P. Ft. Dat. af vera (oprindel. vesa). Den nyisl. Form, der ogsaa findes i det gamle Sprog, er voru, i Følge en almindelig Overgangslov, der allerede tidlig deelviis forandrede á til o i Lydforbindelsen vá, saavel som i hánum (*ham*, *hannem*, H. Et. Ha.).

fèmenn, N. Fl. af fèmann, der er sammensat af Io. fè, der i Betydning svarer til begge de latinske Ord *pecu* og *pecunia*, og mann. Det hele Udtryk (fèmann) betyder ikke *en Pengemand*, men *en Mand, der har Formue, en rig Mand.*

miklir N. Ft. Ha. af mikil, *stor*, der ogsaa hed mykil. Dansk stemmer overeens med første, Svensk med sidste Form; men begge Sprog have taget deres To. af det i G. fremtrædende mikin, mykin.

fóru, *reiste*, 3. P. Ft. frems. Dat. af fara, der hvad Oprindelsen angaaer naturligviis er det samme Ord som d. *fare*, men som i Betydning nærmest svarer til *gaae.*

jafnan, *jævnlig, stadig*, Bio., dannet af jafn, som vestan af vest, innan af inn, o. s. v.

til, *til*, Fho. der paa Islandsk styrer E. (annarra landa.

annarra E. Ft. af annar *anden.* Ved Siden af dette Böiningsæmne forekomme ogsaa annan og annat som Fhff., hvorfra d. *anden, andet* nedstamme.

landa E. Ft. af land *Land.*

með, *med*, Fho. styrer her G.

kaupeyri, *Handelsvare*, af kaupauri (uomlydet Form af Böiningsæ.), der er sammensat af kaup, *Kjöb, Handel*, og auri. Dette sidste Ord betyder eg. Unse, f. E. naar noget siges at veie saa eller saa mange aura; igjennem Udtrykket eyrir silfrs (en Unse Sölv) eller eyrir alene, som Værdibestemmelser og tilmed som Ting af en vis Værdi, gik det over til at betegne enhver Ting af Værdi, enhver Gjenstand for Eiendom.

gerðust 3. P. Ft. frems. Dat. Lideart af gera, der ogsaa hedder göra, gjöra, d. *gjöre*. Ligesom *fieri* i Latin bruges som LA. af *facere*, saaledes bruges omvendt i Islandsk LA. af gera her (og i det Hele taget meget ofte) eenstydig med verða *vorde*.

stórríkir, *hovedrige*, er sammensat af Stammen stór, der saaledes faaer Betydningen af et forstærkende Smaaord (som det lat. *per* i *perdives*), og ríkir N. Ft. Ha. af rík, der dog i det ældre Sprog oftere betyder mægtig (saaledes kaldes Knud den store Knútr hinn ríki, eg. Knud den mægtige).

Þiðrandasynir. Þiðranda er E. Et. af Mandsnavnet Þiðranda, der hedder Þiðrandi i N. og som maaskee, for saavidt Oprindelsen angaaer, hænger sammen med Þiður (norsk *Tiur*, sv. *tjäder*) *tetrao urogallus*. synir N. Ft. af sonu (ældre Form sunu), *Sön*, der bortkaster u overalt i Böiningen, med Undt. af G. Ft.

eitt G. Et. I. af ein *een*. Den ikke assimilerede Form eint synes ikke at forekomme i Bøger, ligesom ogsaa det danske *eet* (*et*) har sin Oprindelse fra den assimilerede Form (eitt).

vár, *Vaar* (*Foraar*), G. Et. af Intetkjönsordet vár. G. af Ord, der betegne et Tidsrum, tilkjendegiver den Tid, paa hvilken noget skeer.

bjó, *udrustede*, 3. P. Et. frems. Dat. af búa, der etymologisk er = d. *boe*, men af en langt mere omfattende Betydning. Formforskjellen imellem *boe* og búa beroer paa Overgangen ú — ó, der ogsaa forekommer indenfor det oldnordiske Sprogs egne Grændser, f. Ex. i dók for dúk, *en Dug*; ja selv det oldnord. (og nyisl.) Ord bóndi, d. *Bonde*, er ikke andet, end en sammentrukken Form af bóandi for búandi (hvilke to Ord ogsaa forekomme), eg. Nut. Tf. af búa.

skip, *Skib*, G. Et. af Io. skip.

sitt, *sit*, G. I. Et. af Eiesto. sín. Altsaa sitt for sínt, som eitt for eint.

Reyðarfirði er sammensat af reyðar E. Et. af reyði, der sikkert kommer af rauð *röd* (Björn Halldorssóns Skrivemaade og etymologiske Forklaring af reyði maa aldeles forkastes) og som bruges baade om (de rødagtige) Foreller og om flere Slags Hvaler (deriblandt *den grönlandske Hval* steypireyði), og firði H. Et. af firð, der i andre Fhff. bliver til fjarð, hvoraf det eenstydige danske *Fjord*, som *Jord* af jarð. Det er denne Fjord (i det østlige Island), der af de Danske nu sædvanlig benævnes *Rödefjord*.

því H. E. til N. þat, d. *det*. Ved, i Lighed med den lat. *ablativus causae*, at bruges for at betegne den Indflydelse, hvorefter noget skeer, bliver H. því til et B., d. *thi*, hvilket Ord dog ikke ligefrem kommer af því, men af þí, der allerede i Oldbogerne bruges hyppigt for því. I *fordi* er þí blevet til *di*.

at, *at*, B. því at (sædvanlig behandlet i Haandskrifterne som eet Ord) = *af den Aarsag* (*Grund*), *at*.

þat, *det* (nl. Skibet), N. Et. I Oldbøgerne bruges ofte e for a, ogsaa hvor der ikke kan være Tale om nogen

egentlig Omlyd; navnlig forekommer þet (Mellemleddet imellem þat og *det*) hyppigt i oldnorske Haandskrifter.

stóð 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af standa *staae*. Mellemled imellem standa og *staae* er stá, ligesom gá imellem ganga og *gaae*. Jf. oldn. fá, der staaer for fanga.

þar *der*. Mellemled þer, der findes i Oldbogerne.

uppi, d. *oppe*. Overgangen u—o indenfor Oldsprogets egne Grændser er overmaade hyppig i Böiningsendelser, mindre hyppig i Afledsendelser, og forekommer temmelig ofte i selve Stammerne, f. Ex. i fogl f. fugl *Fugl;* goll f. gull *Guld;* goð f. guð *Gud*. — standa uppi *staae optrukket paa Landet*.

síðan, d. *siden*, her = *derpaa*.

sigldu, *seilede*, 3. P. Ft. frems. Dat. Det danske Ord *seile* (f. *segle*) forudsætter segla, ligesom *regne* forudsætter regna, uagtet disse Ord hedde sigla og rigna i det gamle Sprog; men deels har Oldsproget selv meget ofte, inden sine egne Grændser, Overgangen i—e og deels have i dette Tilfælde de nærliggende Ord segl (*Seil*) og regn (*Regn*) sandsynligviis ikke været uden Virkning.

haf, *Hav*, G. Et. styres af í. sigla í haf (*in altum vela dare*) *lette Anker, stikke i Söen*.

úti, *ude*, betyder her *paa Söen*.

lengi, *længe*, Bio., dannet paa en usædvanlig Maade af To. lang. vera lengi úti *have en lang Reise* (kun om en Søreise).

tóku, *toge*, 3. P. Ft. frems. Dat. af taka.

Konungahellu sammensat af konunga, E. Ft. af konung *en Konge* (vistnok oprindelig *en stor Mand*), og hellu, G. Et. af Huo. hella, der betyder *en flad Steen*, og som kommer af Hao. hall *en Steen*. Konunga-

hella, nu Sostaden *Konghäll* eller *Kongelf* i Bohus. — taka Konungahellu *lande i Konghäll;* jf. taka land *lande.*

um, *om*, styrer næsten overalt G. (som her) og kun i enkelte Tilfælde H. Den oprindelige Form af dette Fho. er umb (jf. gr. *ἀμφί*, lat. *amb-*), deraf ved Assimilering umm, hvoraf igjen omm (i Graagaasen) = d. *om*; um udtales nu altid umm og er maaskee stedse blevet udtalt saaledes. Ved Siden af disse Former finder man (for umb) ogsaa of, uden Næselyd; o beroer paa Overgangen u—o, og b-Lyden kunde ikke staae umiddelbart efter en Selvlyd og uden en følgende Medlyd.

haustið, *Hösten* (d. v. s. *Efteraaret*), G. Et. med det bestemte Kjo. af Io. haust. Det danske Ord *Höst*, som et Ord af Fælleskjönnet, maa vel enten være paavirket af t. *Herbst*, eller beroe paa et gammelt Hao. hausf (haustr i N.).

settu (d. *satte* uden Omlyd) 3. P. Ft. frems. Dat. at setja *sætte* (tj: d. *tt* = lj: d. *ll* i vilja og *ville*).

upp *op*. (*op:* upp = *om:* umm.) setja skip upp *navim subducere*, *trække Skibet op paa Land.*

en, *men*, skrives sædvanligst, som i denne Saga, med eet n (men udtales altid enn i nuvær. Islandsk); hyppigere er enn i Betydningen *end* (lat. *quam*) i Sammenligninger, og almindeligt i Betydningen *endnu.*

keypti, *kjöbte*, 3. P. Et. frems. Dat. (o. s. v.) af det med Hensyn til Omlyden noget uregelmæssige kaupa. Paa Dansk er baade au og ey blevet til ö.

sèr, *sig*, (som lat. *sibi*) H. Et. og Ft. (her Et.). Det d. *sig* er oprindelig blot G.

hesta, *Heste*, G. Ft. af hest.

reið, d. *red* (e = ei findes ogsaa i Oldbøgerne), 3. P. Et. frems. Dat. af ríða *ride*, *reise til Hest.*

austr, Bio., *öster paa, i östlig Retning.* austr, vestr, norðr, suðr ere alle baade No. og Bio. Tilsvarende Bio., der udtrykke en Bevægelse fra Stedet: austan, vestan, norðan, sunnan. Baade i Oldnordisk og nyere Islandsk omtales sjelden nogensomhelst Reise til Lands uden at man angiver dens Retning enten med Hensyn til Verdenshjörnet eller Stedernes höiere eller lavere Beliggenhed.

Jamtaland (*Jämtland*) sammensat af Jamta E. Ft. af Folkenavnet Jamt, der i N. Ft. hedder Jamtr, og land, G. Et. af lo. land.

við — d. *ved* (e = i) — Fho., styrer G. og H.

tólfta, *tolvte*, G. Et. Ha.

mann G. Et. af mann *Mand.* við tólfta mann *selv tolvte.*

til, *til*, styrer E.

þess (ogsaa undertiden þers i Oldbøgerne) E. Et. I. og Ha. (her Ha.) til N. þat *det*, sá *den* (i Ha.).

manns, *Mands*, E. Et. af mann.

Veðormr N. af Mandsnavnet Veðorm.

höfðingi, *Hövding*, N. Et. af höfðingja.

mikill, *stor*, N. Et. Ha. af mikil.

vinátta, *Venskab*, N. Et. af Huo. vinátta (vin, *Ven*, og Endelsen átta).

góð N. Et. Hu. af góð *god.* góð vinátta *oprigtigt Venskab.*

með her *imellem.*

þeim H. Et. Ha. og H. Ft. i alle Kjön (her H. Ft. Ha.) af Böiningsæmnet þei (jf. ovenf.). Af þeim (i Ft.) kommer d. *dem*, idet nl. ei bliver til *e*, og þ til *d* i Sprogets demonstrative Deel, men ellers til *t* (jf. dog *thi* = *ti*).

Katli H. af Mandsnavnet Katil. þeim Katli (og lign.), *ham og K.*, er en eiendommelig isl. Udtryksmaade.

Rögnvalds er E. af Mandsnavnet Rögnvald, der er sammensat af rögn, *Guder*, og vald *den som er mægtig* (jf. det poet. allvald *en Konge*, eg. *Alstyrer*), altsaa formodentl. *den som er mægtig ved Gudernes Bistand.*

sonar E. Et.-af son (f. sonu f. sunu) *Sön.*

raums E. Et. af raum *en Mand fra den Deel af Norge, der fordum kaldtes* Raumaríki. (Nyisl. betyder raum *en Mand af höi og svær Legemsbygning.*)

átti 3. P. Et. frems. Dat. af eiga; jf. ovenf.

þrjá, *tre*, G. Ha. af þri. þrjá staaer for þria.

bræðr (f. brœðr), *Brödre*, G. Ft. af bróðar.

einn G. Et. Ha. af ein (det sidste n staaer for an; i Betydningen *alene* bruges einan).

Grímr N. af Mandsnavnet Grím, der ogsaa er eet af Odins Navne og som eg. betyder *den, som har en Maske paa.*

annarr N. E. Ha. af annar *anden.*

Gutthormr N. af Mandsnavnet Gúttborm, der ogsaa skrives Guthorm og Goðorm (men som paa Nyisl. altid hedder Guttorm).

þriði (blev sandsynligviis dengang, ligesom i nuværende Islandsk, udtalt þriðji), N. Et. Ha. af þriðja *tredie.*

Ormarr N. af Mandsnavnet Ormar, der bestaaer af orm. *en Slange*, og Afledsendelsen ar.

aller (sædvanl. og nyisl. allir) N. Ft. Ha. af all *al.*

bræðr jf. ovenf.; her N.

vetrum H. Ft af Hao. vetr *Vinter.* — Forskjellen mellem *Vinter* og vetr beroer a) paa den sædvanlige Overgang af r som Endelse til *er* (nyisl. ur); — b) derpaa, at Dansk har beholdt den oprindeligere Selvlyd; — c) paa Nasalens Ustadighed; dog havde man ventet, at see den erstattet ved Fordobling af t, og i andre Oldbøger finder

man virkelig vettr, altsaa vett: *Vint-* = klett: *Klint.* — á vetrum *om Vinteren*, d. v. s. hver (eller for det meste hver) Vinter.

með betyder her *hos.*

Veðormi H. af Veðorm.

sumrum H. Ft. af Io. sumar *Sommer.* (sumar forekommer ogsaa som Hao. overeenstemmende med Dansk.) á sumrum jf. á vetrum.

hernaði H. Et. af Hao. hernað *Vikingstog, Hærjen.*

vetrinn G. Et. med det bestemte Kjo. af vetr. um vetrinn *Vinteren over.*

sína G. Ft. Hå. af sín *sin.*

menn (ligeledes meðr f. mennr) N. og G. (her det sidste) i Ft. af mann. Det, der sættes i en G., der styres af með, staaer altid (naar dette Fho. ikke udtrykker Bevægelse, hvilket yderst sjelden er Tilfældet) i et Afhængighedsforhold til Subjectet.

tvær N. Ft. Hu. af tvá to. tvær = tvá (med Omlyd) + r (f. ar).

konur N. Ft. af kona *Qvinde, Fruentimmer.*

ókunnar, *ubekjendte*, er sammensat af kunnar N. og G. (her G.) af kunn, *bekjendt*, og det negtende ó (sv. *o*), der ogsaa meget ofte hedder ú i Oldbogerne, ligesom i Dansk.

önnur N. Et. Hu. (som her), samt N. og G Ft. I., af annar.

vann, *arbeidede*, 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af vinna, d. *vinde* (f. Ex. i Udtrykket *vinde Seier*).

allt N. G. Et. I. (her G.) af all *al.*

hón *hun.* Det, som det synes, i og for sig ældre (ogsaa nyisl.) hún (d. *hun*) bliver i det mindste ikke hyppigt förend i anden Halvdeel af det 14. Aarh.

orkaði, *formaaede*, 3. P. Et. frems. Dat. (o. s. v.) af orka, der styrer H.

sat, *sad*, 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af sitja.

at, Fho., styrer a) som oftest H., som her i Betydn. *ved*; — b) sjeldnere og kun meget alderdommelig G., i Betydn. *efter* som Tidsbestemmelse; — c) elliptisk E., som: at Bjarnar *hos B.'s*, *i B.'s Hjem.*

saumum H. Ft. af saum *Syning*. ö. s. a. s. *den anden sad og syede.*

sú N. Et. Hu., svarende til sá, *den*, i Ha.

ellri, *ældre*, N. Et. Hu. af ellra, höiere Grad til gamal *gammel*. ok v. s. e. *og denne var den ældste;* den höieste Grad bruges aldrig paa Islandsk, hvor der kun tales om to.

en (for in el. hin, der ogsaa ere brugelige) N. Et. Hu. af Kjo.

yngri N. Et. Hu. af yngra, höiere Grad til ung *ung*.

konan N. Et. med det bestemte Kjo. af kona. Man lægge Mærke til det dobbelte Kjo. i **en** yngri kona**n** (ordret: *den yngre Qvinden*).

vel, Bi., *vel*. Ogsaa ofte uomlydet: val.

illa, Bi., *ilde*, dannet af To. ill paa samme Maade som: víða af víð; det poet. harða, *meget*, af harð *haard;* samt -liga af -lig (vígliga af víglig, o. s. v.).

þegit Bif. af þiggja *modtage* (o. s. v.), d. *tigge*. (þegit: þiggja = legit: liggja.)

at, Fho. (jf. ovenf.), kommer undertiden, som her, til at være næsten eenstydig med d. *af*. Betydningen i at med H. har nl. udviklet sig paa lignende Maade som i det græske πρός, da det udtrykker a) Retning eller Bevægelse hen til noget; — b) Dvælen ved eller paa noget; — c) Retning

eller Bevægelse (tilbage) fra noget, dog ikke hvor Talen er om Stedforhold.

henni H. Et. Hu., d. *hende* (der oprl. er H.). illa var þegit at henni *hun fik kun Skam til Tak, hun fik kun Utak til Lön.*

grèt, *græd*, 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af gráta.

opt *ofte.*

þetta, *dette*, N. og (som her) G. Et. I.

hugleiddi, *overveiede, eftertænkte*, 3. P. Et. frems. Dat. af hugleiða, der er sammensat af hug *Tanke*, og leiða *lede, före;* altsaa hugleiða eitthvat ligesom „*befare noget* (gjentagne Gange) *med Tanken*". Man siger ogsaa: leiða eitthvat hugum (H. Ft.); jf. leiða eitthvatt augum (H. Ft. af auga).

var betyder her *tildrog sig.*

dag G. Et. af dag *Dag.*

er som Tidspartikel betyder baade *da* (som her) og *naar.*

hafði, *havde*, 3. P. Et. frems. Dat. af hafa, her som Hjelpeord (hafði verit *havde været*).

litla G. Et. Hu. af lítil, *lille*, der foran en Selvlyd i Böiningendelsen bliver til litl, der dog maaskee hellere burde skrives littl (it = í). Et andet Böiningsæmne, der anvendes i G. Et. Ha. samt N. og G. Ft. I., er lítin, hvoraf d. *liden.*

stund, *Stund*, N. og (som her) G. Et. af Hu. stund. litla stund *en kort Tid.*

verit Bif. af vera, som her har Betydningen *opholde sig.*

þessi her N. Et. Hu. af det Sto. der betyder *denne.* Dette danske Ord kommer af G. Et. Ha. þenna.

kona N. Et. af kona.

gekk, 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af ganga *gaae*. (*gaae:* ganga = *faae:* fanga, d. *fange*. Jf. *staae* af standa).

árE.)der styres af til) Et. af á *Aa*.

klæði, *Klæder*, G. Ft. af Io. klæði.

þó (eg. for þvóg) 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af þvá (der eg. skulde hedde þvaga), nyisl. þvo, d. *toe*. — Her underforstaaes „dem", nl. „Klæderne".

höfuð N. og (som her) G. Et., samt N. og G. Ft., af Io. höfuð eller (uden Omlyd) hafuð *Hoved*.

hárit N. (som her) og G. Et. med det best. Kjo. af Io. hár *Haar*. Omsagnsordet stilles meget ofte foran Hovedordet.

mikit, *yppigt*, N. (som her) og G. Et. I. af mikin, altsaa eg. for mikint.

fagrt N. (som her) og G. Et. I. af fagr, d. *fager*.

fór 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af fara, d. *fare*. fara vel (og lign.) bruges ogsaa om Klæder i Betydn. *sidde godt, klæde godt*.

vissi 3. P. Et frems. Dat. (o. s. v.) af vita *vide*.

hvar *hvor*. Den danske Form synes at tyde paa, at man ved Siden af hvar ogsaa har sagt hvár, hvilket ogsaa gjöres sandsynligt ved det gamle horvetna = hvarvetna.

þangat *derhen*.

mælti 3. P. Et. frems. Dat. (o. s. v.) af mæla *mæle, tale, sige*. mæla, *maale*, har derimod d (ikke t) i Datidsendelsen.

hennar, *hendes*, E. Et., styres her af til.

hvat, *hvad*, N. (som her) og G. Et.

kvenna E. Ft. af kvena = kona, hvilket sidste ligger til Grund for alle andre Fhff. E. styres her af hvat.

ertu bestaaer af er, 2. P. Et. frems. Nut. af vera, og det enklitisk tilföiede tu f. tú f. þú *du*. Hvat kvenna ertu? *Hvad for et Fruentimmer er du? Hvem er du?*

sagði, *sagde*, 3. P. Et. frems. Dat. af segja (Roden sag).

Arneiðr er sammensat af arn (f. arnu), *Örn*, der ogsaa bruges som Mandsnavn, og eiðr f. heiðr N. Et. af heiði (maaskee forskjellig fra heiði *en Hede*), der ogsaa bruges alene som Fruentimmernavn.

heiti her 1. P. Et. frems. Nut. af heita *hedde*.

ek *jeg* (nyisl. jeg altid i Talen).

segir her 3. P. Et. frems. Nut. af Roden sag *sige*.

hvert, *hvilket*, N. Et. I., bruges altid som To.; hvat derimod som No.

er (ældre Form es), *er*, 3. P. Et. frems. Nut. af vera.

kyn, d. *Kjön*, her i Betydn. *Slægt*, N. Et. af Io. kyn, der i H. og E. Ft. bliver til kynj, og som eg. staaer for kuni.

þitt, d. *dit*, her N. Et. Jf. sitt ovenf.

svarar her 3. P. Et. frems. Nut. af svara *svare*.

ætla her 1. P. Et. frems. Nut. af ætla *troe*, *mene*.

þik, *dig*, G.; men bruges i Stedet for H., saavel i denne Talemaade som ellers enkelte Gange i gamle Skrifter (f. Ex. i Grágás og Fms. x.), i Overeensstemmelse med nuvær. Dansk.

þat, *det* (nl. „hvilken Slægt jeg er af"), G., er Subject i den af ek ætla afhængige Sætning þat skipta þik engu.

engu, H. Et. I., dannet som om det Ord, der betyder *intet*, hed eng i Grundformen. þat skiptir þik engu eg. *det giver intet Udslag med Hensyn til dig*, d. v. s.: *det kan være dig det samme*.

gróf her 3. P. Et. frems. Dat. af grafa *grave*. grafa at (med underforstaaet H. því eller lign.) *söge at udforske*. grafa vandliga at *gjöre sig Umage for at udforske*.

vandliga, Bio., *nöie, omhyggelig*, af To. vand og Biordendelsen liga.

bað 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af biðja *bede.*

hana, *hende*, G. Et. Hu., styres af bað.

segja, *sige*, Nf. af Roden sag.

sèr, *sig*, H. Et., refererer sig til Sætningens Hovedord og maa altsaa oversættes *ham.*

þá, *da*, lat. *tunc.*

gráti H. Et. af Hao. grát *Graad.*

Ásbjörn N. af det Mandsnavn, der er sammensat af ás, en (hvosomhelst) af de 12 nordiske Guder, og bjarn (eg. bjarnu, f. birnu) en *Björn*, maaskee ogsaa en *Helt.*

faðer (sædvanl. og nyisl. faðir) N. Et. af faðar *Fader.*

minn, *min*, N. Et. Ha. af mín (saaledes ogsaa þinn af þín, sinn af sín).

skerjablesi N. Et. af skerjablesa, der er sammensat af skerja, E. Ft. af skerj (for skari), N. Et. sker, d. *Skjær* (en Klippe i Havet), og Hao. blesa *den blissede* (især om en Hest). Den sidste Deel af Tilnavnet tyder sandsynligviis paa en Eiendommelighed i Mandens Udseende, den første derimod paa hans Vikingsliv.

rèð 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af ráða *raade.*

firir stemmer fuldkommen overeens med den nuværende isl. Udtale; andre Former: fyrir (den sædvanligste) og fyrer, fyri og fyre, firer, firi og fire, fyr, for (d. *for*). ráða, med folg. H., *raade for*, *herske over.*

Suðreyjum, eg. *Sydöerne*, d. e. *Hebriderne*, H. Ft. af Suðreyj, der er sammensat af suðr, *Syd*, og Huo. eyj (eg. aui el. avi), N. Et. ey, hvoraf det danske *Ö* (ö f. ey i andre Ord bruges hyppigt i en isl. Membr. fra Begyndelsen af det 13. Aarh.).

jarl N. Et. af jarl *Jarl.*

ifir (= yfir) *over.*

eyjunum (*Öerne,* d. e. *Hebriderne*), H. Ft. af eyj.

eptir, *efter,* styrer G. (som her), naar det bruges om Tid.

fall G. Et. af Io. fall, der eg. betyder *Fald,* men som her, og ellers meget ofte, bruges om Vaabendød.

Tryggva E. af Mandsnavnet Tryggva. Her menes enten Harald Haarfagers Sön, der ogsaa kaldtes Sigtrygg, eller Harald Haarfagers Sönnesön, Fader til Kong Olaf.

herjaði 1. (dog oprindel. herjaða) og (som her) 3. P. frems. Dat., samt 1. (dog fuldt saa hyppigt herjaða) og 3. P. Et. og 3. P. Ft. bet. Dat. af herja, *hærge, gjöre et Vikings- eller Krigstog.*

öllum H. Ft. i alle Kjön, samt H. Et. i Ha.. af all.

bræðrum H. Ft. af bróðar.

sínum H. Ft. i alle Kjön, samt H. Et. Ha., af Eiesto. sín.

átján (uforanderligt Talord) *atten.* *atten:* átján = *sætte:* setja = *ville:* vilja, o. s. v.

skipum H. Ft. af skip.

komu 3. P. Ft. frems. Dat. af koma *komme.*

um betegner her et Tidspunkt, ikke en Udstrækning i Tiden.

nótt G. Et. af Huo. nótt, ældre nátt. *Nat.*

bæjar E. Et. af bæj *en Gaard.* Den ældre Form var bœj, ogsaa býj, d. *By.*

föður G., H. og E. Et. af faðar *Fader.*

míns E. Et. i I. og Ha. af mín *min.*

brenndu 3. P. Ft. frems. Dat. af brenna *brænde,* i aetiv Betydning.

inni, Bi., *inde.* (þeir) brenndu hann innni *de indebrændte ham.*

karlafólk G. Et. af karlafólk, der er sammensat af karla, E. Ft. af karl, *en Mand*, og fólk (lk har bevirket Selvlydens Udvidelse) *Folk*. fólk bruges i alle Tilfælde collectiv og aldrig i Ft.

gengu 3. P. Ft. frems. Dat. af ganga.

út *ud*. Qvinder bleve aldrig indebrændte, undtagen naar de ikke kunde formaaes til at komme ud (ganga út).

fluttu 3. P. frems. Dat af flytja, d. *flytte* (jf. átján ovenf.); Roden er flut.

okkr G. (som her) og H. i Totallet af 1. Persons Sto.

móður G. (som her), H. og E. Et. af móðar *Moder*. okkr móður mína (*mig og min Moder*) har den samme Egenhed i Ordföiningen som þeim Katli ovenf.

mína G. Et. Hu. (som her) og G. Ft. Ha. af mín.

higat (hyppigere og nyisl. hingat) *herhen*.

Sigríðr N. af Qvindenavnet Sigríði af sig, der i Sammensætningen ofte bruges for sigr *Seier*, og ríði, der ogsaa bruges som det sidste Led i andre Qvindenavne, f. E. Ástríði, Ingiríði, Hildiríði, Þuríði (for Þorríði for Þórríði).

heitir 3. (som her) og 2., samt ikke sjelden (i Overeenstemmelse med nyere Dansk) 1. P., frems. Nut. af heita *hedde*.

seldu 3. P. Ft. frems. Dat. af selja *sælge*.

aðrar N. og (som her) G. Ft. Hu. af annar *anden*.

allar N. og (som her) G. Ft. Hu. af all.

mansali H. Et. af mansal, der er sammensat af Io. man *Slave*, *mancipium*, og Io. sal *Salg*; altsaa: alle de andre Qvinder solgte de som Slavinder (eg. ved Slavesalg).

Goðormr see Gutthormr ovenf.

nú, Bi., *nu*, *for nærværende Tid*.

formaðr N. af formann (jf. d. *Formand*), den som staaer i Spidsen for, eller hersker over, noget.

eyjanna, F. Ft. med det best. Kjo., af eyj; styres af formaðr.

þau N. (som her) og G. Ft. I. i Stos. 3. P. Naar man omtaler (under eet) levende Væsener af forskjelligt Kjön, bruger man ikke Ha., som i Latin, men Intetkjönnet.

skilja indvirkende Nf. af Roden skil, der baade betyder *skille* (deraf ogsaa Betydningen *forstaae*) og (som her) *skilles* (*ad*).

annan G. Et. Ha.; jf. ovenf.

eptir her om Tiden, men uden en følgende G.: annan dag eptir *Dagen efter*, *næste Dag*.

við, Fho., d. *ved*, betyder her *til*; jf. det danske Udtryk *tales ved*.

Veðorm G. af Veðorm; jf. ovenf.

viltu (*vil du*) bestaaer af vil, Roden i vilja, og tu for tú for þú *du*; jf. skaltu.

selja, *sælge*, Nf. af Roden sal; jf. seldu ovenf.

mèr, *mig*, H. Et.

Arneiði G. (som her) og H.; jf. Arneiðr ovenf.

svarar 2. og (som her) 3. P. Et. frems. Nut. af svara *svare*.

skalt 2. P. frems. Nut. af det Ord, hvis Nf. baade hedder skulu og skyldu (dette sidste er eg. Datidens Nf. overeensstemmende med det poet. fóru af fór og lign.), d. *skulle*.

fá, *faae*, Nf., eg. for fanga; jf. ovenf.

firir her (og ellers ofte) = *for* i *kjöbe noget for noget*.

hálft N. og (som her) G. Et. I. af hálf *halv* (lf udvider for det meste den foregaaende Selvlyd).

hundrað N. og (som her) G. af Io. hundrað *Hundred*;

hundrað silfrs er $2^1/_2$ Mark — 20 Unser — Sølv, hvilket den Gang (i det 9. Aarh.), paa Grund af Sølvets större Kostbarhed, var en langt betydeligere Sum, end nu.

silfrs E. Et. af Io. silfr, t. *Silber*, d. *Sölv*. For saavidt Endelsen r udelades, er *Sölv*: silfr = *Vest*: vestr, = *Öst*: austr, = *Nord*: norðr, o. s. v. Overgangen i—ö findes ogsaa i lit (Farve) *Löd*.

sakir (ældre sakar) N. og (som her) G. Ft. af Huo. sak (for saku), d. *Sag*. Med folg. E. bruges baade sakir (som her) og sökum som Fho. i Betydningen: *formedelst, paa Grund af*; men det fuldstændige Udtryk er fyrir sakir el. sakar, fyrir sökum.

okkarrar E. Et. Hu. af Eiesto. okkar, d. e. *som tilhörer os to*.

bauð 1. (og som her) 3. P. frems. Dat. af bjóða *byde*.

fè N., G. (som her) og H. (for fèi) af fè; jf. fèmenn ovenf.

kost G. Et. af Hao. kost, der kommer af Rodformen kos (i kosinn lid. Tf. af kjósa), og som blandt andet betyder *Kost*, *Underhold*.

skal *skal* 1. og (som her) 3. P.; jf. skalt ovenf.

ekki — for eittki (som Levning deraf findes etki i en isl. Membr. fra Begynd. af det 13. Aarh.) — betyder baade *intet* og *ikke*.

vinna — jf. vann ovenf.

lèzt 1., 2. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. i Lidea. af láta (d. *lade*), her i Betydn. *sige*. Den oprindelige Form er lèzk (f. lètsk) for lèt sik; Betydningen er her reen tilbagevirkende og følgelig ganske den samme, som om der stod lèt sik heelt ud; altsaa: lèzt mundu veita *dixit se praebiturum*.

mundu. Nf. (jf. skalt ovenf.), ogsaa munu; dette

Gjo. omskriver Fremtiden, ligesom *ville* og *skulle* i Dansk, men svarer dog nærmest til det tydske *werden*.

veita, *yde*, *give*, Nf.

sem er baade B. (som her), d. *som*, lat. *ut*, og henvisende uforanderligt Sto.

öðru II. Et. I. af annar.

föruneyti II. Et. af Io. föruneyti, *Fölge*, d. e.: de Folk, der ledsage een. Ordet er sammensat af Roden far, med Bindeselvlyden u, der virker omlydende paa a, og neyti, der kun forekommer som sidste Led i et sammensat Ord, og som afledes af Rodformen naut (d. *nöd*) ved at tilföie et i, hvorved Omlyden (au-ey) bevirkes.

hans E. Et. IIa. af han; jf. ovenf.

sumri II. Et. af Io. sumar *Sommer*.

heim, Bi., *hjem*; men heima *hjemme*.

Veðorms E. af Veðorm; jf. ovenf.

Ormr N. af Orm som Mandsnavn; jf. Ormarr.

höfðu 3. P. Ft. frems. Dat. af hafa (her som Hjelpeord).

herjað f. det sædvanligere herjat — Bif. af herja.

Svíþjóð G. af IIuo. Svíþjóð (*Sverrig*), der er sammensat af Sví (i Svíar *Svenskere*) og þjóð, eg. *en Nation*.

sumarit N. og (som her) G. Et. med det best. Kjo. af sumar.

I knarrarskip er knarrar E. Et. af IIao. knarr (f. knarru) *Handelsskib* = knarrarskip.

átti 3. (ogsaa 1. for det ældre átta) P. Et. frems. Dat. af eiga.

hvárr N. Et. IIa. af hvár *hver især af to*.

þeira E. Ft. (i alle Kjön), dannet af þei (jf. ovenf.) paa samme Maade som f. Ex. góðra af góð. S. k. á. h. þ. *de havde hver sit Handelsskib*.

hlaðin N. Ft. I. lid. Tf. af hlaða *lade* (et Skib).

fjárhlut H. Et. af Hao. fjárhlut, der er sammensat af fjár (for fèar) E. Et. af fè (jf. fèmenn), og hlut (d. *Lod*), eg. det, der tilfalder een (især ved Lodtrækning), men ogsaa: *Ting* i Almindelighed.

várit N. og (som her) G. Et. med det best. Kjo. af vár *Vaar*.

bjuggu 3. P. Ft. frems. Dat. af búa; jf. bjó ovenf.

sín N. Et. Hu., samt N. og (som her) G. Ft. I. af Eiesto. sín.

Íslands E. (af Ísland), styres af til.

ætluðu 3. P. Ft. frems. Dat. af ætla *have i Sinde* (*at*), *have bestemt* (*at*).

at med Nf., som i Dansk.

halda, Nf. d. *holde*. halda samflota *fölges ad* (til Soes).

samflota, Bio., bestaaer af sam (d. *sam*) og det kun i en saadan Sammensætning brugelige flota, idet a (der danner Bi.), i selve Sammensætningens Moment föies til Io. flot, der betyder: det, at flyde (flot er dannet af fljóta *flyde*, som skot, *Skud*, af skjóta *skyde*).

lágu 3. P. Ft. frems. Dat. af liggja *ligge*, her = *ligge for Anker*.

firir her i den oprindelige Bemærkelse *foran*, *udenfor*.

Víkinni H. Et. med det best. Kjo. af Huo. vík, *en Vig*, der bruges som Egennavn om den sydlige Deel af det gamle Norge, fra Gotaelven til Lindesnæs.

bað 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af biðja *bede*.

Ketil G. af Katil (jf. ovenf.); styres af bað.

ganga, Nf., *gaae*; jf. ovenf. Arneiðr bað Ketil ganga betyder: *A. bad K. gaae;* men A. bað K. at ganga *A. bad K. om Tilladelse til at gaae*.

land N. og (som her) G. af Io. land *Land*.

lesa (d. *læse*), Nf., betyder eg. (som her) *samle, sanke*, ligesom det lat. *legere*. (Et andet Udtryk er tína.)

aldin (etymol. = d. *Olden*) G. Et. (collectiv) eller Ft. af Io. aldin, der synes at betyde ikke blot *Frugt*, men ogsaa *Blomster*.

skipinu H. Et., med det best. Kjo., af skip; styres af á.

lofaði 1. (dog bedre lofaða) og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. samt 1. (dog fuldt saa hyppigt lofaða) og 3. P. Et. og 3. P. Ft. bet. Dat. af lofa, der styrer H. (som her) i Bemærkelsen *tillade*, men G. naar det betyder *rose*. (En anden Form for lofa er leyfa. Dat. leyfða o. s. v.)

skammt, N. og (som her) G. af To. skamm *kort*, staaer her i Betydning *kort Vei* og styres af følg. Ord.

fara, Nf., *gaar*.

þær, *de*, N. Ft. Hu., med Omlyd, af þá.

á, Fho., udtrykker her Bevægelsen hen paa noget og styrer derfor G.; á land *i Land*.

under (sædvanlig og nyisl. undir), Fho., styrer G., naar det udtrykker Bevægelsen hen under noget, eller, som i nærværende Tilfælde, hen til Foden af noget.

bakka G. Et. af Hao. bakka (etymol. = d. *Banke*, assimileret *Bakke*), her: den bratte Side af en steil Bakke.

gerði her 3. P. Et. frems. Dat. af gera (jf. ovenf.), brugt upersonlig.

á staaer absolut i Forbindelser som denne, hvor Talen er om en indtræffende Veirforandring; den underforstaaede Forestilling er *Jorden*.

regn N. og (som her) G. af Io. regn *Regn*; denne G. styres af gerði. gerði á regn mikit *det* (ɔ: den ubestemte Subjectforestilling) *gjorde (frembragte) paa Jorden en stærk Regn*, d. e.: *der kom en stærk Regn*.

gakk (for gank for gang) 2. P. Et. byd. Nut. af ganga *gaae.*

skips E. Et. af skip; styres af til.

seg 2. P. Et. byd. Nut. af segja *sige.*

komi 1. (dog bedre koma) og (som her) 3. P. Et., samt 3. P. Ft., bet. Nut. af koma.

mín E. Et. af Stos. 1. P.

krankt N. (som her) og G. af To. krank *syg, daarlig.* Denne sjeldne Udtryksmaade mèr er krankt, jeg *befinder mig ikke vel*, stemmer overeens med det sædvanligere, eenstydige: mèr er illt.

svá, Bi., *saa* (skrives i nuvær. Isl. svo, men udtales so — d. e. ganske som d. *saa* — en Udtale, der allerede har begyndt at yttre sig i Island, under visse Betingelser, i Begyndelsen af det 14. Aarh.).

einn saman, *alene*, skrives undertiden i eet Ord.

heilsar 1. (dog langt hyppigere heilsa), 2. og (som her) 3. P. Et. frems. Nut. af heilsa *hilse.* I gamle Dage pleiede (med Undtagelse af Konger og Fyrster) den tilstedeværende, og ikke den kommende, at hilse først.

hánum H. Et. med udvidet Selvlyd, af han; styres af heilsa.

kol N. og G. Et. og Ft. (her G. Ft.) af kol *Kul.*

hefir (Membr. heᵳ) her 1. P. Et. frems. Nut. af hafa.

hèr, Bi., *her.*

fundit (nd = nn; funnit forekommer ogsaa) Bif. af finna *finde.*

grófu 3. P. Ft. frems. Dat. af grafa *grave.*

sandinn G. Et., med det best. Kjo., af Hao. sand *Sand.* þau grófu sandinn *de gravede i Sandet.*

fundu (jf. fundit ovenf.), *fandt*, 3. P. Ft. frems. Dat. af finna.

kistil. G. Et. af Hao. kistil (lat. *cistula*), *en lille Kiste, et Skriin.*

fullan G. Et. Ha. af To. full *fuld.*

af — jf. *fuld af noget.*

silfri H. Et. af silfr; jf. ovenf.

flytja, Nf., d. *flytte.*

frænda E. Ft. af Hao. frændi *Frænde, Slægtning.*

sinna E. Ft. (i alle Kjön) af Eiesto. sín.

þessu, *dette*, (ligesom fè) H. Et. I.

kaus — eg. *kaarede*, her *foretrak* — 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af kjósa.

fylgja. Nf., *fölge.* Dette Gjo. styrer H.

lètu 3. P. Ft. frems. Dat. af láta. láta í haf *stikke i Söen.*

skildi her 3. P. Et. frems. Dat., brugt upersonlig og absolut.

með betyder her *imellem*; skildi með þeim (eg. det skilte imellem dem, d. e.) de bleve adskilte (kunde ikke følges ad).

kom 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af koma, her (og ellers ofte) i indvirkende Betydning (jf. dansk *komme*, i Udtryk som *komme Sukker i Kaffen*), i hvilket Tilfælde det styrer H.

skipi H. Et. af skip; styres af kom.

sínu H. Et. I. af Eiesto. sín.

Reyðarfjörð af Reyðarfjarð; jf. Reyðarfirði ovenf.

setti 1. (dog bedre setta) og (som her) 3. P. Et. frems. Dat., samt 1. (dog fuldt saa hyppigt setta) og 3. P. Et. og 3. P. Ft. bet. Dat. af setja *sætte. Skibet* underforstaaes; setja upp skip, *navim subducere*, modsat: setja fram skip.

búss (med fordoblet s, for det oprindeligere og nyisl. bús) E. Et. af Io. bú (jf. ovenf.), der her kan oversættes ved *Gaard.*

sins E. Et. I. (som her) og Ha. af Eiest. sín.

Húsastaði G. Ft. af Húsastað; jf. Húsastöðum ovenf.

hálfum H. Et. Ha. (som her) og H. Ft. (i alle Kjön) af hálf; jf. hálft ovenf.

mánaði H. Et. af Hao. mánað *Maaned.*

síðarr, *senere, derefter,* höiere Grad af Bio. síð. I det ældre Sprog endes ofte den höiere Grad paa arr og den höieste paa arst; men de nyislandske Former ar, ast synes oprindeligere. I øvrigt forenkler det nuværende Islandsk r og s i Slutningen af et Ord, ogsaa hvor de skulde være dobbelte, medens Oldsproget viser en modsat Bestræbelse (jf. búss ovenf.).

bauð (af bjóða; jf. ovenf.) betyder her *indböd.*

sett N. (som her) og G. Et. I. lid. Ff. af setja; jf. setti ovenf.

Eyrar G. Ft. af Huo. eyri, der betyder: en Flod- el. Havbred uden Græs, og som haves forkortet (apokoperet) paa Dansk f. Ex. i Ordet *Helsing-ör.* I Ft. betegner dette Ord adskillige Steder som Egennavn; deriblandt (som her) en Strækning paa begge Sider af Floden Ölfusá, eller omtr. det nuværende Eyrarbakka (dansk *Örebak*), i det sydlige Island.

þá, *den,* G. Et. Hu. af þá.

höfn G. Et. af Huo. hafn (f. hafnu), d. *Havn,* af hafa *have.*

Knarrarsund sammensat af E. knarrar (jf. ovenf. under knarrarskip) og sund, der baade betyder *Svömning* (synda *svömme*) og (som her) *Sund.*

Þorkell, N., er sammensat af Þór (Gudens Navn), der, i det mindste i nuværende Islandsk, som første Led i et sammensat Mands- eller Fruentimmernavn, næsten altid gaaer over til Þor, naar sidste Led hverken begynder med en Selvlyd eller med h (altsaa: Þorstein, Þorgerði, o. s. v.; jf. Solveig for Sólveig; dog siger man f. Ex. Þórdís), og Ketill, der som sidste Led i et sammensat Ord, allerede tidlig blev sammentrukket til kell i N., kel i G., kels i E., medens H. katli holdt sig noget længer.

nam 1. og (som her) 3. P. Et. frems. Dat. af nema, t. *nehmen*, her i Betydn. *tage i Besiddelse*.

þaðan (*derfra*): þar (*der*) = hèðan (*herfra*): hèr (*her*).

af staaer her absolut og eg. overflødig; þaðan af betyder nl. *af den Aarsag* (lat. *inde*).

kallat N. (som her) og G. Et. I. af lid. Tf. af kalla *kalde*.

Grímsnes N. af Grímsnes, der er sammensat af Gríms, E. af Mandsnavnet Grím (jf. ovenf.), og nes, (for nesj) *Næs*, her *en Landtunge mellem to Floder*.

at udtrykker her Opholdet *paa* et Sted.

Búrfelli H. (Et.) af Gaardsnavnet Búrfell, der er sammensat af búr d. *Buur* (i *Fadebuur*, *Fangebuur*), og fell *et lille enestaaende Fjeld*.

alla G. Et. Hu. (som her) og G. Ft. Ha. af all, her i Betydn. *heel*.

æfi Et. (i alle Fhff.) af Huo. æfi *Liv*; jf. lat. *aevum*.

Ordsamling

til Droplaugarsona saga med Undtagelse af förste Capitel og Versene.

---

að (36 [9]) sjelden og nyisl. Form (jf. dansk *ad*) for Smaaordet at.

aðr- see under annar.

af, Fho., styrer H. (da Sproget ikke har Ablativ); men bruges ogsaa absolut. Det er correlat med á, *paa*, og betegner saaledes *en Bevægelse fra en Tings Overflade*, saa at sige et *fra paa* eller *fra om* (for saavidt *paa* undertiden eg. betyder det samme som *om*, f. Ex. i Udtrykkene: *han har en Ring paa Fingeren; Barken paa Træerne*). Sjeldnere — og, naar Talen er om rene Stedsforhold, neppe uden i Forbindelse med út, *ud* — betegner det Forestillingen (*fra i*, d. e.) *udaf* (lat. *ex*), der ellers udtrykkes ved ór. Retningen af den locale Bevægelse, der ligger i af, tænker man sig nærmest som en *nedad* gaaende, naar Intet videre derom bestemmes. I øvrigt findes af i Dropl. brugt paa følgende Maader: A) om Stedsforhold, 1) med virkelig Bevægelse, a) for at udtrykke en reen Stedforandring: af sèr 19; af Helga 30; af hánum 30; af fjallinu (niðr hører til á) 33; af Desjarmýri (fordi

man siges at befinde sig á Desjarmýri) 15. Ofte tilföies et forstærkende, understottende eller bestemmende Biord: brott af hánum (*bort fra hans Hoved*) 13; ofan af skaflinum 25; upp af götunni 23. Hvor af staaer absolut, kan det enten tydeligt henvise til det udeladte Ord: ok hljóp af sverðit (nl. af skildinum) 25; eller det kan næsten være blevet til et reent Bio., som i Udtrykket af út. 25 [28], hvis det skal opfattes i Betydningen *omkuld*, og ikke forstaaes som om der stod: af spjótinu út á snjáinn. — b) med Biforestilling om at man bivaaner en Handling: af þingi 33; af haustþingi 16; brott af Lambanessþingi 28; og stærkest i af fundinum 26, da man tænker mere paa *Kampen*, end paa *Kamppladsen*. — c) absolut, næsten i Betydningen *bort fra Jorden*, hvor Talen er om Nattens eller Vinterens Bortgang ell. Ophør: 9, 31, 36. — d) om Adskillelsen af en Deel fra det Hele: 25 [3], 10 [22], begge Gange med tydelig Henpegen paa det udeladte Ord. — 2) uden en virkelig Bevægelse, a) for at udtrykke, at noget gaaer ud fra noget andet som et Slags Fortsættelse deraf: af fjósi gekk forskáli inn í mannahús, *en Forstue (en kort, bedækket Gang) förte fra Qvægstalden ind i Vaaningshusene*, 28. — b) for at udtrykke en Afstand (eller i al Fald: en Ikkeværen paa et Sted), hvis Retning angives ved et Bio.: utan af seti, *ved Enden af Bænken*, 28, 29. — B) om andre Forhold, 1) med Grundforestillingen om Udgang fra noget; her i Sagaen, a) om mundtlige Yttringer: 17 [7], 27 [2]. — b) som dansk *af* i Forbindelse med Gjo., hvis Grundbetydning er en *Modtagen*, altsaa: taka 15 [23]; fá 21 [4]; nema: 11; hafa (ligesom: *modtage vedvarende*) 12. — c) absolut, med Anstrog af partitiv Betydning, om det, man faaer *ud* ved en Bestræbelse 14 [15], [17] og 17 [22]. — d) partitiv, som

dansk *af* i Udtryk som *een af Selskabet*, deels i Forbindelse med en Superlativ (24 to Gange), deels med et Cardinaltal (25). — e) om en Aarsag: 23 [21], 25 [1], 36 [15]. — f) flere Gange i Overskrifterne = d. *om* (i Udtryk som: *tale om noget*); jf. lat. *de*, t. *von*. — 2) med Grundforestillingen om Bortfjernelse, i Udtrykket: láta af e-u, *aflade fra noget*, 15 tre Gange. Beslægtet dermed er af i stefna e-m af e-u, 13, hvor det udtrykker Fortabelse.

afl, I., *Kraft*, 7.

afrennd, 7, sammensat af Fho. af og rennd, der ansees for lid. Tf. af renna, med H. eg. *lade* noget *rinde*, med G. *dreie* (om Dreierarbeide) og lign. Hele Ordet (afrennd) oversættes ved *fuldkommen prövet*; men maaskee bör det snarere opfattes som *afrundet*, altsaa afrenndr at afli (*afrundet* =) *fuldendt i Kraft*.

Agil, Mandsnavn, der böies som Katil; jf. Analysen.

aldri, Bi., *aldrig*.

all *al*. — b) *heel*. allt, som Bio., *heelt* (lat. *usque*): allt upp í kviðinn. — Som Forstavelse i et To. eller Bio. betyder all *meget* og svarer da til det lat. *per* (i *perdives*); jf. fjölmenn, harð, mjök, skyggn, vel, ægilig. (I nuværende Islandsk er Betydningen svagere, neml. *ganske* = *temmelig*.)

alþingi (þingi for þing bruges kun som sidste Led i et sammensat Ord), I., *Alting* (et i Island). E. hedder alþingis (oprindel. og nyisl.) 17; men ogsaa alþingiss.

andast, Depon., *döe*; andað lid. Tf.

anlit (skrevet efter Udtale for andlit; jf. t. *Antlitz*), I., *Ansigt*, 25.

ann 1. og 3. P. Et. frems. Nut. (oprindel. Dat.; jf. brann) af det Gjo., der i Nf. hedder unna, og som betyder: 1) *elske* (unna e-m). — 2) *unde*: unna e-m

e-s *unde een noget*, 29; unna e-m at gjöra e-t *unde een at gjöre noget*, 29.

annar *anden* (*secundus, alter, alius*); jf. Analysen. — annar .... annar *den ene .... den anden*, 21. — annar hvár *den ene eller den anden* (*af to*), lat. *alteruter*. I de Fhff., hvis Endelse begynder med en Selvlyd, gaaer annar over til aðr, og, hvor Selvlyden er u, til öðr.

annast, Depon., a) indvirkende: *besörge*, 28. — b) gjenstandslost: a. um e-t *sörge for noget, have Opsyn med noget*, 27.

aptan, Ha., *Aften*.

aptr [den nyisl. Udtale attur stemmer overeens med d. *atter*], Bio., 1) om Tiden. — 2) om Stedsforhold, a) *tilbage*. Hertil horer Udtrykket á bak aptr (efter Ordene: *paa Ryggen tilbage* =) *baglængs*, 24. — b) Þorkell rekr aptr hurð, 30, *Th. slog Dören i* (altsaa aptr = *i*).

* Arneiðarstað, Ha., kun i Ft., det endnu uforandrede Navn paa den Gaard, der blev kaldt saaledes efter den Arneiði, der omtales i forste Capitel.

Arnkel, et Mandsnavn (S. 7, Anm. 2), der er sammensat af arn (f. arnu), *Örn*, og kel f. ketil; jf. Þorkell i Analysen.

Arnodd, et Mandsnavn, der er sammensat af arn (jf. Arnkel) og odd, *Od*, ogsaa (alene for sig) et temmelig hyppigt Mandsnavn.

Arnór, et Mandsnavn, der antages at staae for Arnór (af arn, *Örn*, og Þór, Gudens Navn); jf. Bergþór.

at (nyisl. að, hvilket forekommer een Gang i denne Saga; see að).

I) Fho. (eng. *at*, d. *ad*), har en tredobbelt Styrelse (jf. Analysen); men forekommer her kun med H., A) i Stedsforhold, hvor det udtrykker 1) en Bevægelse eller

Retning, a) hen *til* noget, med eller uden Biforestilling om Fjendtlighed og med eller uden Hensyn til det gjennemløbne Rum, deels i Forbindelse med en H. eller et Bio., der træder i Stedet for en saadan, og deels absolut. *α*) Bevægelse uden Hensyn til det gjennemløbne Rum, uden Biforestilling om Fjendtlighed og med en H., f. Ex.: 27[11], 31[11], 31[3], 30[1], 13[8], [9], 29[9], 30[5], 16 nederst, 9[17]; samt 20[16], hvor det kommer til at betyde (*tæt*) *om*. Prægnant i Udtryk som fara at heyi (10[2]) *gaae for at hente Hö;* jf. B, c. Med et foregaaende þar i Stedet for H.: 13[10], 17[4]. — *β*) Bevægelse uden Hensyn til det gjennemløbne Rum og uden Biforest. om Fjendtlighed, men absolut: 34[25]. — *γ*) Bevægelse uden Hensyn til det gjennemløbne Rum, med Biforestilling om Fjendtlighed og med H.: 10[4], 25[23], 29[11], 30[9], 36[13], samt flere Gange efter sækja. I gangast at, 24, ligger H. skjult i det gjenvirkende gangast. Med et følgende þar, i Stedet for H.: 25[15]. — *δ*) med Hensyn til det gjennemløbne Rum, uden Biforestilling om Fjendtlighed og med H.: 27[10] (om en blot tænkt Bevægelse). — b) hen *ad* noget: 9[27]. — 2) en Væren, a) *ved* noget: at baki þèr, 18, (eg. *ved din Ryg*, d. e.) *bag ved dig*. — b) *paa* et Sted, naar Talen er om Gaardsnavne: at Hafrsá 8, at Öngulsá 8, at Giljum 7, at Þinghöfða 18, at Þinghöfðum 20 og 21. Jf. 33[21]. — B) i andre Forhold, a) om en Tilnærmelse til en Tilstand: 21[5]. — b) om Tagen fat paa en Handling: 19[6]. — c) om den Gjenstand, hvorpaa en Handling gaaer ud: vinna at sauðfè *passe Faar* 16; spyrja at e-m *spörge efter een*, 9. — d) om det med Hensyn til hvilket noget gjöres: 13[21] (*H. skulde understötte Hr. i enhver Sag*), 9[20]. — e) efter To. og Bio. i Betydning af *i Henseende til*: 7[12], 29[4], 13 nederst, 35[15]. Beslægtet hermed er at i Udtrykket

vera vel at sèr *være en brav Mand*, 15. — f) om en Overgang af noget til noget andet: 24 [23], 29 [18]. Heraf Betydningen i Udtrykket: hvat er at merki um Gríms skjólu? ordret: *hvad gives der som Mærkværdighed ved Grims Spand?* d. v. s. *hvad er det for en Spand?* 34. — g) for at udtrykke Forestillingen *ved* i Udtryk som *det blev derved*: ok skildust at því *og saaledes skiltes de*, 16; at þessu, 25. Samme Betydning har at eg. i at þessu, *paa disse Vilkaar*, 14; samt ved *dativi consequentiae*, som: at svá mæltu *efterat dette var foregaaet* (eg. *efterat dette var blevet sagt*) 14. — h) Nærbeslægtet hermed er det causale at (29) i Ordene: at því er þú hefir mælt, at .... *da du* (eg.: *ved det at du*) *har sagt, at ....* — i) *efter* (i Udtryk som: *Alt gaaer mig efter Önske, föie sig efter een*) 14 [28], 15 [16]. — k) *i Overeensstemmelse med:* at lögum, 11 [6]. — l) i Betydningen *desto:* at harðara 24. — m) *i* (i Udtryk som *jeg fandt i ham en redelig Ven*) 23 [18]. — n) som *af* i *kjöbe noget af een* og lign. Udtryk: 14 [1], 27 [24]. — o) som *af* el. *ad* i *lee af* (el. *ad*) noget: 18 to Gange. — I n) og o) er Grundforestillingen i at en *Udgang* fra noget; jf. Analysen.

II) Bo., dansk *at*, A) med Nf., a) i den simple, sædvanligste Betydning, som i Udtrykkene *at gaae, at sige noget.* Det udelades, som i Dansk, efter visse Gjo.; ligeledes ved en *accusativus cum infinitivo.* — b) prægnant = *for at*, som 8 [15], 27 [22]. — B) med *verbum finitum*, ikke blot med frems. og bet., men ogsaa eiendommelig med byd. Maade, idet denne, paa Grund af Talens Livlighed, indtræder af sig selv i Stedet for bet. Maade, som: at þú far, 12. Undertiden afvexle begge Maader efter eet og samme at, som: at þú finn Helga .... ok skorir á hann, 20.

— Anm. For Identiteten af Fho. og Bo. at taler den tydske og engelske Brug af *zu*, *to*, som Bo. med Nf.

atburð, Ha., *Tildragelse* 10; *Omstændigheder* 32.

atferð, Hu., *Væren* (τρόπος, *Væremaade*), 7.

atganga, Hu., *Angreb*; 24. (Jf. at I. A, 1, a, γ.)

Atlavík, Hu., Navnet paa en Gaard.

auðig, To., *rig*. (auð, Ha., *Rigdom*.)

auri (N. Et. eyrir), Ha., *Penge* (i omfattende Betydning). Jf. *Lösöre*.

austan, Bio., *fra Öst*. fyrir austan bruges som Fho. med G. i Betydn. *östen for*: 6, 8, 9; uden Fhf. 34.

austmann *en Mand fra Östen*; saaledes kaldtes i Island *Nordmændene*, i Norge *de Svenske*.

austr, Bio., *mod Öst*.

Á.

á, Fho., *paa*, styrer deels H. deels G. (jf. Analysen). A) med H., 1) om Stedsforhold, a) om rene Stedsforhold: á Völlum út 8. Ved land bruges gjerne á (dog ogsaa í, f. Ex. í Englandi): hèr á landi 17, á Írlandi 11, á Upplöndum 35. Ved Gaardsnavne paa -stað bruges á (ikke í): á Arneiðarstöðum 5, o. s. v.; endvidere: á Mýrum 8, á -mýri 15[2], á -eyri 13 og 14, á -völlum 7, á Bakka 14; — undertiden blot for at omskrive Navnet paa en Gaard: þann bæ, er á Bakka heiter *Gaarden B.* 28; þar, er kallat er á Nesi 6. á gerði 16. á skaftinum 24. á hlassinu 10. á skjöldum 26 (her med en svag Biforestilling om Redskab). hvíla á sæng *ligge i Barselseng* 8. á baki *paa Hesten* 26. taka á e-u *röre ved noget* 30. Med Biforestilling om Omgiven: hafa skúa á fótum 29. — Tilsyneladende bruges á med H. i Stedet for á med G. i Udtryk som: skjóta el. leggja

spjóti á e-m 10, 25; jf. 30[8] samt 25[6]. — b) med Biforestilling om Tilstedeværelse ved, eller Deeltagelse i, noget, der foregaaer: 17[20], 5[25], 18[12], 20[26], 18[9], 13[22], 21[7]. Stærkere udtrykkes denne Deeltagelse i Ordene: á þeim fundi A, 18; jf. af A, 1, b. Ved abstracte No., som á vist 9 og 21, á gistingu 9, hersker ikke den rene Stedforestilling. — — Med þar: (var) þar á (nl. á beltinu) knífr *dertil var fastheftet en Kniv* 19. Noget usædvanlig er Udtryksmaaden: þau fóru með tvá uxa ok þar á sleða 8; jf. *ἅρμα φέρειν*. — 2) om Tidsforhold, a) om en Tidsvarighed: á sumrum, á vetrum 9, 17; á þeiri nótt 22. — b) á viku fresti *om en Uges Tid* 12; jf. 20. — 3) om andre Forhold, a) for at udtrykke, at noget er en Deel af noget: 29[27]. — b) om en Beskaffenhed *ved* noget: þann vöxt, sem á (nl. því máli el. lign.) var *Sagens Sammenhæng* 35; jf. 34[4]. — c) i Betydn. *angaaende, med Hensyn til, om:* 9[16]. — d) mèr er hugr á e-u *jeg har Lyst til noget, er begjerlig efter noget*, 22, med því og med en infinitivisk Sætning. — e) á lífi *i Live* 26. — B) med G., 1) om Stedsforhold, naturligviis svarende til á med H.: 34[12], 28[9], 33[19], 23[12], 22[20], 10[21], 22[10], 8[22], 20[3] (?), 9 nederst, 35[13], [14]. Ved Gaardsnavne paa -stað, f. Ex. á Arneiðarstaðe 36[27]; endvidere: á Mýrar 21, á -mýri 15, á -eyri 14, á -völlu 11. koma á bæ *til Gaarden*, 22, 28. drepa á dyrr *banke paa Dören* 20. hlaupa á bak *springe op paa Hesten* 10. vega e-t upp á bringu sèr 30. 22 nederst, 24[28], 36[13]. Med Forestilling om Omgiven: 13[6], 25[22]. — á bak aptr *paa Ryggen, baglængs*, 24; jf. danske Udtryk som: *falde paa Hovedet*. — Absolut bruges á 10[22]; jf. Analysen. — 2) om Tidsforhold: á morgin *i Morgen* 21. — 3) om andre Forhold, a) fara á fund e-s *drage hen til een* 14. —

b) á kynnisleit *i Besög.* — c) skora á e-n 20, 36; jf. skora. — d) svá lízt mèr á þik (eg. *saaledes rettes mit Blik paa Dig;* jf. líta) 29. — e) *imod* (fjendtlig) 11 15; ligeledes á hönd e-m 33. — f) á laun *hemmelig* 35; jf. d. *i Lön.*

Anm. Overflødig og absolut tilföies á foran milli, 17, og brott 20, 21, 23, 28, 36 to Gange.

á, Hu., *Aa, Flod,* 24, 28.

á, Hu., *Hunfaar,* 14 4, 9, 26.

á (for ág = eig; jf. Þorlák med Þorleik) 1. og 3. P. Et. frems. Nut. af eiga.

áðr, Bio., a) *i Forveien* 6, 13 20. — b) *för = förend, indtil* 17, 22, 29, 13 18.

áeggjan (af eggja e-n á e-t), Hu., *Tilskyndelse,* 16; jf. d. *egge.*

Álfgerði, et Qvindenavn, der er sammensat af álf, *Alf,* og Gerði, Navnet paa Freys Elskede, men som ogsaa bruges alene som historisk Qvindenavn.

án, Fho., *uden,* t. *ohne;* styrer vexelviis G., H. og E.

Án, et Mandsnavn. N., der egentlig skulde hedde Ánn, skrives med et enkelt n i Membr., overeenstemmende med nuvær. Islandsk.

ás, Ha., *Aas, Bjergaas,* 10; ogsaa brugt som Egennavn f. Ex. 8, 21.

ásauð, (sammensat af á Hu., og sauð), et Samlingsord af Ha., *Faar* (=Hunfaar), 14.

ásjá, 20, er vel en uregelmæssig E. (f. ásjár) af Huo. ásjá *Beskyttelse* (eg. *Paaseen*), men kunde dog ogsaa opfattes som Nf. sjá (*see*) i Forbindelse med Fho. á.

Áslaug, et Qvindenavn, der bestaaer af ás, *en Gud* (jf. Analysen), og laug, der bruges som sidste Led i

nogle sammensatte Qvindenavne (ellers betyder laug a) *et Bad*; jf. *Löverdag*. — b) *en varm Kilde*).

Ásmund, et Mandsnavn, sammensat af ás, *en Gud*, og mund, der bruges som sidste Led i nogle sammensatte Mandsnavne, og som ellers betyder: *Rigdom; Medgift.*

át 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af eta *spise* (jf. d. *æde*) 20.

átján (overalt skrevet med Tal i Membr.) *atten.*

átt G. Et. I. som Bif. af eiga.

átta G. Et. Hu. lid. Tf. af eiga, 12[6].

átta (skrevet viij i Membr.) *otte* (for *aatte*) 9.

átte 3. P. Et. frems. Dat. (for det sædvanligere átti) af eiga, 6.

átti a) 3. P. Et. frems. Dat. af eiga. — b) 1. P. Et. frems. Dat. af eiga, 20[4].

áttu 3. P. Ft. frems. Dat. af eiga.

áttust 3. P. Ft. frems. Dat. i Lidearten af eiga.

ávallt (oprindel. = of allt eller af allt?), *altid*, 28.

áverka (Fho. á og verka *Gjerning*), Ha., *Saar*: sæta áverkum við e-n *söge at tilföie een Saar.* Jf. det norske *Aaværk* (Skade, der gjöres paa en Jord).

B.

bað 1. og 3. P. frems. Dat. af biðja.

bak, I., *Bag*, *Ryg*, 18, 24. Ofte bruges det uden nogen videre Tilsætning om (*Ryggen paa*) *en Hest* 10, 26.

bana, Ha., *Död*, 17, 25. Deraf

banahögg, I., *Banehug.*

bar 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af bera.

bardaga (sammensat af Roden bar, *slaae*, lat. *ferire*, og Hao. daga, der kun bruges som sidste Led i sammen-

satte Ord, hvor det næsten er blevet til en blot Afledsendelse), Ha., *Kamp*, 13.

barn, I., *Barn:* 6 to Gange, 8, 13, 14.

barnfóstra (fóstra her *Pleiefader*), Ha.: Þ. var barnfóstri Helga = Þ. var fóstri barns Helga *Th. var Pleiefader for Helges Barn* 15.

batt 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af binda.

bauð 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af bjóða.

bazt (ellers bezt), for saavidt Betydningen angaaer, höieste Grad af Bio. vel, val (höiere Grad hedder betr), 24 to Gange. Med Hensyn til Oprindelsen jf. Hao. bata *Bedring*.

báðer N. Ft. Ha. af báð *begge* (jf. Analysen) 18^{18}, 20^{6}, 21^{9}, 23^{19}.

Bárð et Mandsnavn, der i Vers forekommer som Báruð.

bát, Ha., *Baad*, 31 to Gange.

beiða, Gjo., *bede*, beiða e-n e-s *kræve noget af een* 15.

bein, I., *Been* (*Knochen*), 24 nederst.

beina, Ha., *Opvartning:* vinnit þeim b. *pleier dem* 26.

beit 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af bíta.

belti, I., *Bælte*, 19.

bera, Gjo., d. *bære*, A) personlig, 1) *bære, bringe, före*, 26, 16. — 2) *fremföre* (mundtlig): má ek þat frá bera *det kan jeg bevidne* 21. ber hánum til orð mín *hils ham fra mig* 14. Þ. bar upp erendit *Th. forklarede Hensigten af sit Komme* (*röytede sit Ærende*) 21. — B) upersonlig, 1) egentl.: bar hann (hvor hann er G., der styres af bar), eg. (*det*) *förte ham*, d. e. *han skred*, 25. — 2) uegentl. i Udtrykket bera til *bære til, bære sig til*, 8. Gr. sagði, hversu til bar, *Gr. fortalte Omstændighederne* (*ved Drabet*) 32.

berfætt (æ f. det oprindel. œ), To., *barfodet*, 30.

berja (Roden bar), Gjo., *prygle*, *slaae:* b. til e-s *slaae efter een* 23. — berjast *kæmpe* (jf. *slaaes*) 23, 36.

Bersa (afledt af ber- i bera, *en Hunbjörn;* jf. t. *Bär*) et Mandsnavn.

Berufjarð (sammensat af E. Et. af bera, *Hunbjörn*, og fjarð, hvilket see) Navnet paa en Fjord i det nuvær. söndre Mulesyssel.

Bessa = Bersa (r assimileret med s).

betr er, for saavidt Betydn. angaaer, höiere Grad af Bio. vel, 27.

betra er, for saavidt Betydn. angaaer, höiere Grad af góð, 12.

bezt, i Betydning, a) höieste Grad af To. góð, 6. — b) höieste Grad af Bio. vel, 7, 29.

biðja, Gjo., *bede*, 1) b. e-s *bede om noget*. — Þ. bað Droplaugar *Th. friede til Dr.*, 7; jf. 6, 11, 35. — 2) b. e-n e-s *bede een om noget*, 12 [4], [9], 20 [20]. — 3) b. e-n med folg. Nf., f. Ex.: bið H. Dr. duga þèr *bed H. Dr. staae dig bi*, 12. I denne Ordföining har det ofte Bemærkelsen *byde*, *befale*, som 8 nederst, 9 [17]. — 4) b. at gera e-t *bede om Tilladelse til at gjöre noget* 36 [18].

binda, Gjo., *binde*. — 2) forbinde 26. Ogsaa gjenstandsløst med um i samme Bemærkelse 36.

bíða, Gjo., *bie:* b. e-s *vente paa een* (*for at kæmpe med ham*) 25.

bíta, Gjo. *bide*, forekommer her kun absolut: 1) om Brugen af Tænderne, med Fho. á, 25. — 2) om et Sværd 24.

Bjarn (for birnu), et Mandsnavn; egentl. *en Björn*. Saaledes bruges ogsaa úlf, ref, hrafn, o. s. v., som Mandsnavne.

Bjarna et Mandsnavn, der er afledt af **bjarn** *Björn*.

Bjarnarsker, Navnet paa et Skjær, 15.

bjó 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af **búa**.

bjóða, Gjo., *byde*, 1) = *tilbyde*, a) b. e-t 16 [15], 33 [14]. — b) b. e-m e-t 36 [4]. — c) b. e-m med en følg. infinitivisk Sætning: 16 [22], [24]. — d) b. (alene) med en følg. infinitivisk Sætning: 23 [5], 36 [6]. — 2) *indbyde*, *opfordre*, 16 [7].

bjóst 1. og 3. P. Et. frems. Dat. i Lidearten af **búa**.

blástr (af Gjo. **blása**; jf. d. *Blæst*), Ha., *Opsvulmen* (forenet med Koldbrand), 36.

blès, 36, indvirkende, upersonlig, 3. P. Et. frems. Dat. af **blása**: **fótinn** (G.) **blès upp**, efter Ordet: *det bragte Benet til at bulne*, d. e. *Benet bulnede*.

blóthús (sammensat af **blót**, der i den christelige Tid kom til at betyde *Afgudsdyrkelse*, og Io. **hús** *Huus*), I., *Afgudstempel*, 10. (Eenstydige Ord: **goðahús**, **hof**.)

Bolungarvall, Ha., et Stedsnavn, der er sammensat af E. Et. af **bolung** (ældre **bulung**; jf. d. *Bul*), *en Stabel Træstammer*, og Hao. **vall** (eg. **vallu**; jf. d. *Vold* i *Grundvold*), *Slette* med Biforestilling om en fast Jordbund, 21.

borð, I., *Bord* (*mensa*), 31.

Borgarfirð og **Borgarfjarð**, en Fjord med den omkringliggende Böigd i det nuvær. nordre Mulesyssel, 14, 15. (**Borgar** er E. Et. af **borg**, der betyder: a) *en Borg*. — b) *en Klippe, der ligner en Borg*. Deraf — c) Navn paa flere Gaarde i Island. — d) *en By*.)

borgit Bif. af **bjarga** *redde*, 35.

bónda (eg. sammentrukken Tf. i Nut. af **bóa** for **búa**; jf. Analysen og Ordet **búendum** nedenfor), Ha., *Husbond*, 1) *en bosat Mand*, *Huusfader*, *Huusherre*:

11, 13, 9 to Gange, 32. — 2) med en E. eller et Eiesto. *Mand* (*maritus*) 9 [15], 16.

bót, Hu., *Bod*, har kun i Fleertallet Bemærkelsen *Böder*, 15.

brá 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af bregða.

brátt, *snart*, *inden kort Tid*, den som Biord brugte G. Et. I. af bráð *brad*.

bregða, Gjo., der bruges i mange Betydninger, altid med Grundforestillingen om en hurtig Bevægelse: hann brá upp sverði *han svang et Sværd* 36.

breiðdælsk (æ for det ældre œ), To., som er fra Breiðdal (i nuvær. söndre Mulesyssel), 7 (som adjectivisk Tilnavn).

brekka (jf. d. *Brink*), Hu., *Skraaning*, *Skrent*, 22, 23.

bresting, Ha., et Tilnavn, der maaskee hænger sammen med brasta, *braske*, hvis dette ikke er et nyere Ord.

brigzli, I., (kommer, ligesom Gjo. brigzla, af bregða — der blandt andet betyder *bebreide*, og som ogsaa er etymol. identisk med *breide* i dette Gjo. — for brigða), *Bebreidelse*, 18 (hvor man kan oversætte *Skam*).

Broddhelga er sammensat af Døbenavnet Helga og brodd (jf. *Braad*), *Pig*, der træder i Stedet for Tilnavn (jf. Grautatli i Analysen). Anledningen til dette Tilnavn fortæller Vápnfirðinga saga, der ogsaa kaldes Broddhelga saga, da Broddh. deri spiller en stor Rolle.

brosa, Gjo., *smile*, 18.

brott (for brot, for braut, hvilket sidste eg. er en G. Et. af No. braut, *Vei*, men bruges ligeledes som Biord; jf. t. *weg*), *bort*, staaer a) alene 9, 10, 13, 14, 20 [19], 28 [11]. — b) med foransat Fho. á 20 [13], 21, 23, 28 [7], 36 [14], [20]. — c) med foransat Fho. í 17, 26, 34. S. 29 betyder í brott

borte. — Anm. Tilföiningen af á og í, der for Resten ikke forandrer Meningen, er sikkert en Fortsættelse af Brugen af disse Forholdsord med Navneordet braut, der, idet man for Kortheds Skyld har udeladt á og í, er blevet til et Biord (jf. det nyisl. handa for til handa).

brottu (for brautu, eg. H. Et. af braut, *Vei*, men bruges ogsaa i Betydn.) *borte:* i brottu, det samme, 20. Jf. brott.

brullaup (for brúðlaup), I., *Bryllup:* gera br. til konu *æyte en Qvinde.* (*idet man gjör et Bryllupsgilde*) 6.

brynna, (brunn *Brönd*), Gjo., *vande,* styrer H., 34.

bræða, gjenstandsløst Gjo. (af To. bráð *brad*), *skynde sig,* 25.

bú, I., *alt hvad der hörer til en* (*landlig*) *Huusholdning, en Gaard med hele dens Besætning og Inventarium:* 11, 17, 22, 27, 35 tre Gange, 36; jf. Analysen.

búa, Gjo., A) gjenstandsløst, *boe* (jf. Analysen): bjuggu þeir... báðer saman *de havde* (*dreve*) *begge to een Gaard,* 11; bjó, 37, *blev boende.* — B) indvirkende, 1) *berede* og lign.: búast heiman *lave sig til en Reise,* 9, 27. búinn, lid. Tf., *færdig, parat,* 21. b. e-m sæng *lave en Seng til for een* 28[6]. b. mál til *anlægge* (*reise*) *en Sag* 16[1]; ogsaa uden til 17[11] og 16[6], da til begge Steder styrer en E. — svá búit, eg. *saaledes lavet,* d. e. *værende i en saadan Stilling,* föies som Attribut til det ubestemte, blot i Forestillingen liggende Subject i et upersonligt Gjo., 24. — ok (nl. var upersonl.) búit við bardaga (H.) *det var nær kommet til en Kamp* 13. — 2) *pryde med ædle Metaller* 19.

búendum (burde eg. hedde búandum el. búöndum;

men e har forplantet sig fra búendr, i N. og G., til de Fbff., hvor det ikke hører hjemme), H. Ft. af búanda, *Bonde*, der eg. er Nut. Tf. af búa *boe;* jf. bónda.

búmann en god eller slet *Bestyrer af et Huusvæsen*, 7.

búnat (t for ð), G. E. af Hao. búnað, *Beskjæftigelse med oeconomiske Anliggender*, 7.

byggð, Hu., *Beboelse:* fór hann þagat byggðum *han flyttede derhen*, 9.

byggja, gjenstandsløst Gjo., *nedsætte sig*, 6.

bæði, Bio., *baade*, eg. N. Ft. I. af báð *begge*, 7, 22.

bæj (æ for œ), Ha., *Gaard*: 22, 28, 19.

bæta (æ for œ), Gjo., *böde*, a) b. e-m *böde til een*, 14[7], [13]. — b) b. e-u (*med noget*) 15.

D.

dagverð (verð *Spise*), Ha., *Davre*, 20.

dauð, To., *död*, 10, 16, 25, 26.

Desjarmýri (desjar E. Et. af Huo. desj, der i denne Forbindelse antages at være = dysj *Gravhöi* — jf. ogsaa Björn Halld.; mýri, Hu., *Myr*, *Mose*), et Gaardsnavn.

deyfa (af To. dauf *döv* o. s. v.), Gjo., *slöve*, 36.

djúp, To., *dyb*, 29.

dóm, Ha., *Ret* (*Domstol*), 12, 13, 16.

dóttar, *Datter*, 6, 24, 27, 36.

draga, Gjo., *drage.* Upersonlig og uden tilføiet Object: allmjök dregr nú at því *det er næsten kommet saa vidt*, 21. at til mikils dragi um, eg. *at det* (ubestemte Subject, nærmest *Skjæbnen*) *förer til meget med Hensyn dertil*, d. e. *at det vil have betænkelige Fölger*, 30.

draum, Ha., *Dröm*, 22.

dreingj (eing nyisl. for eng), *en brav Mand*, 29.

dreingskap (dreingj, see dette Ord; skap Endelse), Ha., *brav Tænkemaade*, 30.

drekka, Gjo., *drikke:* varla drekkanda (Nut. Tf. 1.), *neppe til at drikke*, 34.

drepa, Gjo., 1) *banke* (eg. *slaae*) 20. — 2) *dræbe*, 17, 24, 36, 37.

dreyma (af Hao. draum), Gjo., *drömme*, upersonligt og indvirkende, tager baade den drömmende Person og Drömmens Gjenstand eller Indhold til sig i G., 22.

Droplaug et sjeldent Qvindenavn. (Jf. Áslaug). Droplaugarson *Sön af Dr.*

drukkna, Gjo., *drukne*, 8.

duga, Gjo., 1) *due, være brugbar*, 24[20]. — 2) d. e-m *hjelpe een* 12. — 3) *række til*, *gaae an*, 24[26] (hvor hánum betyder *for og med Hensyn til ham*).

dul, Hu., *Skjul*, 13.

dur, Hu., kun i Ft., *Dör:* dyrr (N. og) G. 10, (28[17]), 29[23], [26]; dyra (for dura) E. 20[9], 30[13], [21]; dyrunum (for durunum) H. Ft. i den best. Form 29[9].

dval (f. dvalu), Hu., *Ophold*, 35.

dvelja, Gjo., *opholde:* dveljast *opholde sig*, *dvæle*, 35.

E.

eða (12[1] skrevet heelt ud i Membr.), Bo., *eller*, bruges 1) disjunctivt, som 12, 14, 21[11], 22[19], 23. — 2) for at danne Overgangen til og indlede en spørgende Sætning: 21[8], [10], 22[14], 30, 31.

ef (eng. *if*), Bo., 1) *dersom*, *hvis*, *i Fald*, som 9. — 2) *om* (i en afhængig Spörgesætning): 12[18], 15, 19.

efna, Gjo., *opfylde* (*et Löfte*), 20.

efra, höiere Grad (uden 1. Grad), *övre:* it efra *den övre Vei* (eg. *det övre*), 34.

eggj, Hu., *Eg* (Ft. *Egge*), 36.

eggja, Gjo., *opmuntre*, 24. (Betyder ogsaa *egge.*)

eið, Ha., *Ed*, 16.

Eið, Ha., kun brugt i Ft., Navnet paa en Gaard, 27.

Eiðaskóg, Ha., Navnet paa en Skov ved Gaarden Eið, 28.

eiga, Gjo., 1) *eie*, f. Ex. 20 [4] (hvor 1. P. Et. frems. Dat. hedder átti), 16 [25], 6 [26], 35 [22] (paa hvilke to sidste Steder Objectet underforstaaes); jf. 27 [24]. — 2) *have* og lign. i Familieforhold), a) *have* (*et Barn*), som 34 [18], 6 [16], 31 [12]. — b) *avle* (*et Barn;* jf. *faae*), som 6 [7], 7 [6]. — c) *have til Ægte*, som 12 [6, 11], 19 [25], 24 [21], 7 [3] (med tilföiet sèr). — d) *ægte:* 6 [21], 35 nederst (*hun vilde ikke have ham*). — 3) i andre Udtryksmaader: *have i Baghaanden*, 28 [9]. eiga tilsjá *kunne söge Tilflugt*, 15. eiga sakir við e-n (eg. *have Sager* — for: *Grunde til Fjendtligheder* — *mod een*) *være fornærmet af een*, 24. eiga hlut e-s *være i eens Sted*, 28. eiga för til E. *skulle gjöre en Reise til E.* 27. Med følg Nf.: *skulle, burde, maatte*, 10 [18], 12 [10], 25 [9]; jf. eiga mart at annast *have meget at tage Vare paa*, 28. eigast við, gjenvirkende Udtryk, *have med hinanden at bestille*, d. e. *kæmpe med hinanden*, 24.

ein, Sto., 1) som Talord, *een*, 9 [28], 19 nederst. — 2) *ene* (eller snarere det lat. *solus*, da *ene* opfattes som Bio.) 17 [22]. Med tilföiet saman 26 [4] (uden Hjelp). Derimod ekki ein saman (Membr. eīfaman som eet Ord) *ikke alene* = *frugtsommelig*, 15. — 3) *en*, a) foran No.: 22 [30], 33 [22], 34 [22], 36 [17]. — b) efter No.: 35 [24], 33 [19].

Einar et Mandsnavn, 11.

Eindriða et Mandsnavn, 11. (Ogsaa det samme som Þór.)

einhlít (med Hensyn til hlít jf. Gjo. hlíta), To., *tilstrækkelig*, 9.

einhverj, Sto., *en: einhverju sinni engang*, 15.

ekki (f. eittki), N. og G. Et. I. af det Sto., der betyder *ingen*.

Ekkjufell (E. Et. af ekkja, *Enke*, og fell) et Gaardsnavn, 26.

eld, Ha., *Ild*, 9, 17, 21.

ella, Bio., *ellers* (nl. *i Fald det ikke er et Telt*), 33.

elli, Hu., *Alderdom* (jf. *Ælde*), 6, 17.

ellra, i Følge Betydn. höiere Grad af gamal, *ældre*. 7, 36.

enda, Bo., *heller* (t. *auch*) med folg. Negtelsesord, 34.

engi (eg. ein-gi *ikke een*), Sto., *ingen*, bruges baade vedföiet og enestaaende. Følgende Former forekomme i nærvær. Saga: 1) ekki, a) N. og G. Et. I., *intet*; b) *ikke*. — 2) enga, G. Ft. Ha., 21. — engi a) N. Et. Ha., 25, 36; b) N. Et. Hu., 15, 29; c) N. og G. Ft. I. 18, 23, 31. — engu, H. (udtrykkende Redskab eller Middel) Et. I., 15 [18], [24]. — engum a) H. Et. Ha., 8, 29 [12], [19]; b) H. Ft. 15, 35. — engva a) G. Et. Hu., 6; b) G. Ft. Ha., 29.

enn, Bio., a) *end, den Dag i Dag*, 18. — b) *nu som sædvanlig*, 30. — c) *end* med en höiere Grad, 21. — Jf. Analysen.

eptir, Fho., A) med G., om Tiden, 1) om et recnt Tidsforhold, *efter:* 15 nederst, 6 [5], 35 [27], og hyppigst eptir þat *derefter*, *derpaa*. eptir Ingjald liðinn *efter I.'s Död*, 37. Med Udeladelse af G.: eptir um vetrinn (eg. eptir þetta u. v.) *næste Vinter*, 13, 14;

um várit eptir *næste Foraar*, 11, 18, 36, — jf. 14 nederst, 31 [11], 26 [26], 33 nederst, 15 [27]. 35 [27] *dernæst*. Dr. bjó þar eptir *blev boende (der)*, 7, med Biforestilling om Tilbagebliven (jf. B.). — 2) indbefattende Forestillingen om en Grund, eller lign.: 6 [9], [25] (*efter* i *arve efter een*); verpa haug eptir e-n *opkaste en Gravhöi over een*, 26; hefndir eptir e-n *Hevn for eens Drab*, 29; eptirmál eptir e-n *det at reise og forfölge Sagen angaaende eens Drab*, 18. — B) med H., om Stedsforhold eller uegentlig, 1) *efter* (i *sende efter een*, og lign.), 21 [20], 26 [13], 36 [21]. reyna eptir e-u *komme efter noget ved Trolddomskunster*, 34 [13]; Lin. 15 med udeladt Fhf. tala eptir (med udeladt Fhf.), 10, synes ikke at være = mæla eptir, men *ved lovlig Paatale at opnaae det, der skal opnaaes*. — 2) *langs ad:* eptir (*paa*) ísi, 8; ofan eptir *ned ad*, 22 [18], [28]. — 3) som Bio. i Betydn. *tilbage*, 30 [24], 11 [1], 29 [15].

eptirmál, I., *Sögsmaal paa Grund af eens Drab*, 15, 18.

er, a) 3. P. Et. frems. Nut. af vera. — b) (for em) 1. P. Et. frems. Nut. af vera, 19 [1], 30 [29].

er, I) uforanderligt henvisende Sto., der bruges i alle Kjön og Fhff. i begge Tal, og foran hvilket et Fho. ikke kan staae, men maa stilles i Enden af Sætningen, som: er .... í *i hvilken*, 26, er ... með *langs med hvilken* 10.

II) Bio. (eg., ligesom *quod* i Latin, det henv. Sto. i I.), *at*: 11 [4], [12], 14 [10], 18 [11].

III) Bio., 1) om Stedsforhold, *hvor*, som 23 [14], 21 [8]; med dertil hørende til i Enden af Sætningen 23 [19]. þar er hann var (eg. *der, hvor han var*, d. e.) *i ham* 15 [ek á trúan vin þar sem hann er *jeg har en tro Ven i ham*]. — 2) om Tidsforhold, *da*, som 8 [20]. þá er,

det samme, 22^{10}, 22^{6}, 24^{15}, 37^{4}; efter et Punctum, som 6^{23}, kan þá ikke undværes. í því er *i det Öieblik, da*, 10^{6}. þar til er *indtil* (t. *bis*), 17^{26}, 32^{10}, 35^{14}. — 3) om andre Forhold: þar er *i de Tilfælde, hvor*, 13^{22}; *der i Begivenhedernes Gang, hvor*, 5^{23}, 22^{3}.

erbið (f. erfið; rf og lf gaae temmelig ofte over til rb og lb), To., *vanskelig:* hánum var orðit erbitt *han var noget forpustet*, 22.

erendi, I., *Ærende*, 21.

ert, 2. P. Et. frems. Nut. af vera, 29^{6}, 30^{4}.

ero, 3. P. Ft. frems. Nut. af vera, 6, 18, 21, 24, 26, 32.

eru = ero, men oprindel. og nyisl., 21.

erum, 1. P. Ft. frems. Nut. af vera, 28.

exi (N. Et. ex), Hu., *Öxe*, 17. Ogsaa öxi, eyxi.

eyj (N. og G. Et. ey), Hu., *Ö*, 10.

Eyjafjarð (eyja, E. Ft. af eyj, og fjarð), Ha., Navnet paa en Fjord i det nordlige Island med den omkringliggende Böigd, 27.

eyk, Ha., *et Dyr, der bruges til Kjörsel*, (*Kjörehest*), 10.

eyki, I., *Kjöretöi*, 26.

Eyrargilsá (á, *Aa*, og E. Et. af Eyrargil, der er sammensat af gil, *en dyb Klippeklöft*, og eyrar, see Analysen), Hu., Navnet paa en Aa, 23.

Eyvindará (á, *Aa*, og E. af Mandsnavnet Eyvind), Hu., Navnet paa en Aa, 6.

Eyvindardal (dal, *Dal*, og E. af Mandsnavnet Eyvind), Ha., Navnet paa en Dal, 21.

F.

fagna (Gjo.) e-m vel *modtage een vel*, 19, 27.

fagrleit (fagr, To., d. *fager;* leit, *som angaaer*

Ansigtet, bruges kun som sidste Led i et sammensat To.), *skjön af Udseende* (*Ansigt*) 25 [4].

falla, Gjo., d. *falle*, 1) *komme pludselig fra en opreist i en liggende Stilling*, a) uden Bibetydn. 10 [7], 24 [5]. — b) *blive dræbt i en Kamp:* 17, 24, 25, 27. 37; eg. ligger dog ikke mere deri, end at en falder om haardt saaret og ude af Stand til at røre sig: 25 [10] (jf. 36 [12]). — 2) *rinde* (om Vand) 10 [3].

Fannardal (E. Et. af Huo. fannu, *Sneelag*, og dal, *Dal*), Ha., Navnet paa en Dal og en Gaard, 20.

fara, Gjo., A) gjenstandsløst, eller styrende en G., 1) gjenstandsl., a) om Personer, *bevæge sig* paa hvilkensomhelst Maade (jf. d. *gaae*), *α*) hen til et vist Maal. (27 [11] underforstaaes ikke mannaferðir, men menn, som Subject i færi). fara (*sætte sig*) í sleðann, 8. fara byggðum *flytte*, 9. D. s. s. *komme*, 34 [4]. — fara með e-t betyder for det förste *reise* (*gaae*) *i det man förer noget med sig* (fara altsaa uforandret i Betydn.), som 17 [16], 8 [17], 9 [9]; for det andet *före, bringe*, jf. 26 [20], [27]; for det tredie *behandle*, 26 [18]; for det fjerde *forestaae* et Embede (eg. *have det i sin Magt*), 8 [4]; for det femte *give sig af med*, 11 [14]. — *β*) uden Hensyn til et vist Maal, *færdes*, 20 [18]. Þ. fór kona ekki ein saman (eg. *Th. færdedes — bevægede sig — som en Qvinde, der ikke er alene*, d. e.) *Th. var frugtsommelig*, 15. — b) om andre legemlige Ting, 30 [18] (*glide*). — c) om ulegemlige Ting: fór (*gik*) málit til þings, 14, jf. 16 [6]. þótt slík orð færi í eg. *uagtet slige Ord blandede sig ind imellem*, 24. — *gaae* (= *falde ud*, el. lign.) 20 [25]. — 2) med tilføiet G., a) af det, hvorpaa en Bevægelse finder Sted, 21 [2], 22 [17]. — b) af et No., der udtrykker (substantivisk) den Handling, der ligger i Gjo., 19 [1]; jf. 21 [10]. —

B) indvirkende, med Objectet i H., *tilintetgjöre* (lat. *perdere*) 23[1].

fari, H. Et. af Io. far, her *Skibsleilighed*, 35.

faru, Hu., *Reise*, 19, 27.

fast, To., d. *fast*. G. Et. som Bio., *med ivrig Tilnærmelse*, 24[15, 18]; i höieste Grad 26[17].

fastnæm (næm, To., af Rodformen nám *tage*), To., *af en fast Charakteer*, 6.

fat, I., i Ft. *Klæder*, 20[12, 16].

fá, Gjo., A) *faae* = *erholde, opnaae*, o. s. v., 1) hvor det styrer G.: 14[15, 17], 17, 20, 21, 23, 36; fengust (*gaves*), 7. — 2) hvor det styrer E., i Betydn. *faae til Ægte*, 11. — B) *faae* = *flye*, *give*, og lign., 1) hvor det styrer G.: 19 (*laante*), 14[8], 35, 12 (?). — 2) med det egentlige Object i E. og Hensynsobjectet i H.: e-t fær mèr hlátrar *noget bevæger mig til Latter*, 31.

fá, To., *faa:* fátt (G. Et. I.) *faa Ord*, *lidet*, 13.

fáklædd (klædd lid. Tf. af klæða *klæde*) *med faa Klæder paa*, 20.

fálát (lát af láta, *lade*, bruges som sidste Led i adskillige sammensatte To.), *taus*, *indesluttet i sig selv*, 6.

feig, To., *som har kort Tid tilbage at leve i:* vilja e-n feigan *önske eens Död*, 23, 35.

feld, Ha., *Kappe*, 22.

felm (af Gjo. fálma, d. *famle*), To., der kun bruges (i N. Et. I.) i Udtrykket e-m verðr felmt *der opstaaer pludselig en forvirrende Frygt hos een*, 29.

ferð, Hu., *Reise*, *Gang*: 18, 19 (fara f. *gjöre en Reise*), 31, 35, 15, 10, 21 (i Ft.). (manna ferð, 22[1], kan opfattes som eet Ord; jf. 27[11]).

festa, Gjo., *fæste*. Upersonl. og indvirkende 24[5], hvor spjótið er G.

fè, I., 1) *Faar* (i Ft.): 13 [27] (sandsynl. ogsaa i nederste Linie), 14 [3], 17. — 2) *det, der bruges som Betalingsmiddel:* 11 [11], [12], 14 [11], 16, 33, 35, 36 [4], [8]. — 3) *Eiendele,* 9, 20. til fjár *for at blive rig, for Pengenes Skyld,* 15.

fèlaga (laga, *den, som lægger,* ubrugeligt for sig alene), Ha., eg. *den, som har fælles Kasse med en anden;* deraf *Kammerat,* 33.

fimm (Membr. blot: .v.), *fem,* 17, 25.

fimmtigi (Membr .v.tıgı) *halvtredsindstyve,* 14.

finna, Gjo., a) *besöge, gaae (drage) hen til* een *for at tale med* ham: 8, 12 [9], nederst, 14 [14], 20, 33, 15. — b) *træffe, træffe paa:* 9, 18 (fundust *traf sammen*), 34 [19], 10 (*opdagede*). — c) *finde* (det man søger): 14 [3], 16, 34 [23]. — d) *mærke:* 30. — e) *bemærke:* 18 [15].

Finngeir (Finn *en Mand fra Lapmarken,* ogsaa et Mandsnavn; geir, poet. *Spyd,* ogsaa et Mandsnavn) et Mandsnavn, 36.

firir (jf. Analysen), Fho. (skrevet ꝼır̊ i Membr. 14 [11], ellers overalt ꝼ̊), styrer H., hvor Forestillingen om en Væren *foran* noget ligger til Grund; men G., hvor man forestiller sig en Retning eller Bevægelse hen til det Rum, der ligger foran noget, dog ogsaa uden at en saadan Forestilling lader sig paavise. I) med H., 1) om et reent Stedsforhold: f. landi, 15. — 2) med tiltrædende Biforestillinger, tildeels reen tropisk, a) *for* (som Lukning) 29 [2] (med underforstaaet Fhf.). — b) *paa* eens *Vei* (hvor han ventes at drage frem) *for at angribe* ham: sitja f. e-m, 21, 22. — c) *som Forskrift:* 13 [1] (firir som Bio.). — d) mikill f. sèr *kraftfuld* (især legemlig) *og virksom,* 20. — e) om *den förste (fremragende) iblandt flere Personer:* 7 [14],

9 14. — f) om en egentl. eller uegentl. Befinden sig *lige over for* en Angriber: 17 27, 21 6, 10, 35 11, (kan ofte oversættes *imod*). Ogsaa om en blot (høflig) Vigen *for* een 28 22. — g) for at udtrykke at noget er ubehageligt for een (i modsat Betydn. styrer firir G.): 10 22, 13 16, 14 23, 16 10, 13. — h) *for* (om en Grund): 18 20, 23 18, (jf. *fordi*). — II) med G., A) om Stedsforhold, 1) om et reent Stedsforhold, niðr f. skaflinn *ned fra Sneedriven* (hvorved han kommer til at befinde sig *foran* den), 25. — 2) med tiltrædende Biforestillinger, tildeels reen tropisk, a) *for* (som Lukkelse) 29 23, 30 23 (med Udeladelse af G.). — b) f. ván komit (eg. *kommet forbi Haabet*, d. v. s. *derhen, hvor der ikke længer kan haabes*) 29. — c) *for* (om Betaling, Godtgjörelse, Erstatning) 11 12, 17 23, 35 8. Med hèr 14 11. Uden Fhf. og Bio. 6 2, 11 11, 14 1, 15 24, 16 15. — d) i Stedet *for* (nær beslægtet med c) 36 7. — e) til Bedste *for* 33 14. — f) *for* en Tings Vedkommende 12 19, 13 13. — g) *for* (om en Grund) 15 26. — h) *til* (i *kjöbe noget til een;* isl. ellers til handa) 5 nederst. — B) om Tidsforhold, *for:* 8 19, 21 15, 22 9. — Anm. Dette Fho. sættes foran Bio. der endes med -an, og som betegne en Stilling i Forhold til noget andet, og styrer det saaledes sammensatte Udtryk en G.: f. austan *östen for* 6 3, uden Fhf. 34 17; f. vestan 5 24, uden Fhf. 34 18; f. sunnan 8 22; f. framan 29 nederst (uden Fhf.); f. neðan *neden for* 33 20 (uden gjentaget Fhf.); f. ofan 33 19, 36 12.

fjall, I., *Fjeld*, 33. Uden Kjo. om et bestemt Fjeld 20 6, 29, 34 17. — b) *Overdrev paa Fjeldene* 34 1.

fjarðu (eg. firðu), Ha., *Fjord.* Ft. (uden Kjo.) om en bestemt Landstrækning, hvor der er mange Fjorde, 19.

fjár E. Et. af Io. fè. (En regelr. E. af fè maatte hedde fès.)

fjárfelli (felli, Ha., *Hungersdöd*) *Qvægtab* formedelst Fodermangel, 13.

fjárheimta, Hu., *Pengefordring*, 27.

fjárhlut, Ha., betyder baade i Et. og Ft. *Eiendele*, 36 16, 25.

fjárlut, d. s. s. fjárhlut, 6.

fjárskipti, I., *Skifte* (Deling af Gods og Midler), 18, 19, 20.

fjór *fire*, 33, 35, 36. (Membr. overalt .IIIJ. eller .IIIJ.)

fjórðung, Ha., *Fjerdedeel*, 10.

fjós, I., *Qvægstald*, 28, 29.

fjósdur, Hu. Ft., *Dören paa Qvægstalden*, 28.

fjölkunnig, To., (eg. *kyndig i mange Ting*), *övet i Trolddom*, 36.

fjölmenn, To., *ledsaget af mange Folk*, 14, 17, (jf. all).

fjölmenna, gjenstandsløst Gjo., *samle mange Folk*, 18.

fjölmenni, I., *en Mængde Folk*, 10, 16.

fjörráð (fjör *Liv*; ráð *Raad*), I. Ft., *Anslag imod* eens *Liv*, 17.

fleira (m. Hensyn t. Betydn. höiere Grad af marg) *flere*: 17 (G. Ft. I., nl. *Hug*, *Saar* el. lign.), 21, 25.

flest (m. Hensyn t. Betydn. höieste Grad af marg) *flest*, 9, 22, 28, 30.

fljót, I., *Flod*: 6, 28, begge Gange om Lagarfljót.

Flosa et Mandsnavn. (Nu bet. Ordet *en* — især *ung* — *Mandsperson af ustadig Charakteer*; jf. *Flös*.)

fló (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af fljúga, eg. *flyve*, 26.

flytja (Roden flut), Gjo., *flytte*, *före*, *bringe*, 36.

fluttust, tilbagevirkende, 31.

flýja, Gjo., *flygte*, 36.

Forsdal (fors = foss *Fos*), Ha., Navnet paa en Dal, 11.

forskála (dannet som *Forstue* af Fho. for og skála *et stort Værelse, hvori Maaltider holdtes, og hvor man sov*), Ha., *en bedækket Gang, der fører fra* skála *til Qvægstalden*, 28.

forystulaus (forystu E. Et. af forysta f. forvista — af Fho. for, *for*, og vista, *Væren*, af vesa, for visa, *være* — *Staaen i Spidsen for* noget), To., *uden Beskyttelse*, 32.

fóstbróðar, Ha., *Fostbroder* eller blot *Fosterbroder*, 28.

fót, Ha., indbefatter det hele Lem, der bestaaer af *Foden, Benet og Laaret*, 29 (hvor man kan oversætte *Fod*), 36.

framan, Bio., i Forbindelsen firir fr. *foran* 29.

framm (Membr. har nl. f̊m̄ paa de to Steder, hvor dette Ord forekommer, hvilket stemmer overeens med Udtalen — jf. ogsaa frammi; men den sædvanl. Skrivemaade er fram, jf. framan o. s. v.), Bio., *frem*, 24. — b) um aðra menn framm *fremfor andre* 26.

frat (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af freta *pedere* 31.

frá, Fho., der alene styrer H., A) om Stedsforhold, 1) om en Bevægelse bort *fra* noget, a) uden Forestilling om Adskillelse, 25, 17 [4], [29]. Om Forholdet imellem een og hans Hjemstavn, ikke blot naar han er hjemme fra, som 24, men i Almindelighed, som 18, 27, 37 [2].. Med Biforestilling om Tab 14. Med Biforestilling om at noget forlades 19. frá (uden Fhf.) *tilside* 23. — b) om en Adskillelse 10. — 2) om en Afstand, hvis Retning angives ved et Bio.: 6, 7, 33, 8. — B) uegentlig, *om* (i *fortælle om noget*) 37 [1], (uden Fhf.) 21.

freista, Gjo., her uden Object, *gjöre et Forsög* 13. Med følg. ef (i Betydn.) *om* 15[10]. freista til, for freista alene, 15[12].

fremd (af To. fram; jf. Bio. fram), Hu., *Ære* 15.

fremst (höieste Grad af To. fram), eg. *fremmest*, d. e. *först* (i uegentl. Betydn.), 9.

frest (er af Ha. i nuvær. Islandsk, men her maaskee af I.; i det mindste er Ft. af I. i andre gamle Bøger) *Frist*: á viku fresti *om en Uge* 12; jf. 20.

*frètta, indvirk. Gjo., *erfare* noget *ved at höre* det *omtale*, 10.

Friðgerði (frið *Fred*; jf. Álfgerði) et Qvindenavn 35.

frilla (for friðla, der ogsaa forekommer; det tilsvarende Hao. er friðil), Hu., *Frille*, 36.

frjálsborin (frjáls *frels, fri*) *fribaaren* (i egentl. Betydn.) 24.

frosin lid. Tf. af frjósa *fryse* 24.

frænda, Ha., *Frænde*, *Slægtning*, 12, 18, 34.

frændkona (frænda forkortet til frænd) *Frænke* 19.

fullhuga, Ha., *en Mand, der er fuld* (full) *af Mod* (hug, d. *Hu*), 25.

fullsofit (full To.; sofit Bif. af sofa *sove*) 30 (*der er blevet sovet nok*, d. e. *du har sovet nok*).

fulltíða (dannet af To. full, *fuld*, og tíð, *Tid*, ved at tilföie Endelsen a, der i N. Et. Ha. bliver til i), To., *fuldvoxen*, 6.

fund, Ha., (eg. *det, at finde;* deraf) *Möde*, a) uden Forestilling om Fjendtligheder: á fund e-s *hen til een* (*for at tale med ham*) 14; til fundar við e-n, det samme, 11, 32, 21[16]. — Med betydningsfuldt Eftertryk (hvorved Bemærkelsen nærmer sig til b) bruges Ordet 18[18], [21], 21[8]. —

b) med Forestilling om Fjendtligheder: 28 (*söge at træffe dig, for at angribe dig*); 25 (*Kamp*); jf. 26.

fús (jf. d. *fuus* og *fuse*), To., *villig til*, 18.

fylgja, indvirk. Gjo., der styrer H., *fölge*, A) om en virkelig Bevægelse (i Rummet): a) *holde sig i Nærheden af* noget, der bevæger sig, 26. — fylgðu (f. fylg þú) hánum *fölg med ham, slut dig til ham* (som Reisekammerat), 21; jf. 36. — b) med Biforestilling om Befordring, 31, eller Bedækning, 23, eller begge Dele, 22, 35. — B) uegentl.: henni fylgdi heiman Nesland *hun fik Gaarden* Nes *i Medgift* 6. þat fylgdi því máli *hertil kom* 15.

fylsni (i Folge Udtalen for fylgsni; jf. fúlga og fólgin), I., *Skjul* (som Sted), 28, 30.

fyrna, indvirk. Gjo., eg. lade noget *blive gammelt*. fyrnast *glemmes* 9.

fyrr, höiere Grad, dannet af Fho. fyr, d. s. s. firir, (höieste Grad fyrst), men bruges som Bio., *för, i Forveien:* 21, 18. Med følg. en 10, 22. — b) *för* (d. e. *hellere*) 36.

fyst (i Følge Udtalen for fyrst, höieste Grad, svarende til fyrr), Bio., *först:* 27, 30. — b) *först = i Forveien* 20. — c) *först = i Förstningen*, 9.

fæða, indvirk. Gjo., a) *opfostre* 13, 14 [10]. — b) *fodre* 14 [9].

færa, G. Et. I. (brugt som No. for *færre Hug*) af færa, höiere Grad af fá *faa*, 24.

færa (æ nyisl. f. det oprindel. œ), indvirk. Gjo., d. *före*, 1) egentl. *bringe, skaffe, flytte:* 8, 15, 26, 28 [9], 34, 33. — 2) uegentl.: f. e-m e-t í brigzli *lægge een noget til Last, forekaste een noget*, 28 [26].

Færeyj (fær *Faar*), Huo. i Ft., *Færöerne*, 17.

för N., G. (27) og H. (19) Et. af Huo. far.

förunaut (för med u som Bindeselvlyd; naut, Ha., *Deeltager*), Ha., *Reisefælle, Ledsager*, 26.

föruneyti (af förunaut), I., *det, at fölges med een*, 22.

G.

gagnvert bruges som Fho. i Betydn. *lige over for*, 29; men er egentl. Et. I. af et ellers neppe forekommende To. gagnverð (gagn = gegn, d. *gjen*, jf. *Gjenbo*; med -verð jf. t. *-wärtig* og *-wärts*). Jf. gegnt.

gakk (Membr. gaeþu for gakk þú) 2. P. Et. byd. M. af ganga, 28. g. til dyra (eg. *gaae hen til Dören paa en Gaard, indenfra, for at lukke op, naar der bliver banket*) *lukke op* 20. g. á fjall *gjennemsöge en Bygds Overdrev paa Fjeldene for at samle Faarene* (hvilket skeer om Eftersommeren) 34.

gamal, To., *gammel*, a) *som har levet* (en vis Tid), 34. Naar Ordet har denne Betydning tilföies Tidens Længde i E., der endog kan bruges alene (med Udeladelse af gamal). — b) *som har levet længe*, 7, 15, 22.

ganga, Gjo., *gaae*, 1) *bevæge sig ved Hjelp af Födder*, a) gjenstandsl., som 29 [5], [15]. g. brott frá e-m *löbe bort for een* 14. g. frá e-m *forlade een* 19. g. í milli *stille sig imellem to fjendtlige Partier, for at forebygge Kamp*, 13. Helgi gekk á spjótið *styrtede længere ind paa Spydet*, 25. g. harðt framm (eg. *trænge stærkt frem*, d. e.) *kæmpe tappert*, 24. gangast (gjensvirkende) at fast (*trænge stærkt ind paa hinanden i en Kamp*), 24. — g. ór rekkju firir e-m *overlade een sin Seng*, 28. — b) med tilföiet G. af et

beslægtet Ord: g. veg sinn *fortsætte sin Vei* 15. — 2) om døde Gjenstande, der *have en Udstrækning* 28[17]. — 3) tropisk, a) g. í gjöld (*gaae i Betalinger*) *være gangbar* 16. — b) g. at óskum *gaae efter Önske* 14.

garð, Ha., *den Vold* (húsagarð, forskjellig fra den fjernere túngarð), *der omgiver en Gaard*, maa mange Udtryk gjengives ved *Gaard:* fara at garðe *nærme sig Gaarden* 27. ór garði *udaf Gaarden* 10. firir sunnan garð *sönden for Gaarden*, 16, 26.

gata, Hu., *Sti*, 23. ganga á götu með e-m *ledsage een et Stykke paa Veien* 19.

Gaus et sjeldent Mandsnavn 36.

gefa, indvirk. Gjo., 1) *skjenke, forære*, som 12[15],[21], 36[15],[28]. Med underforstaaet Object 19[17]. gefa e-m e-t til med en følgende (conjunctivisk) Hensigtssætning 34, 35[2]. — 2) *betale* 6[2], 14. — 3) *give til Ægte* 6[13],[17], 16[21], 36[5], 37, 15. — 4) g. sèr at (e-u) *vise, at man bryder sig om (noget)*, 9.

Gefion (burde uden al Tvivl hellere skrives Gefjon, da den sædvanlige Skrivemaade udtrykker en ganske fremmed Klang) et Qvindenavn 36.

gegnt bruges som Fho. i Betydn. *lige over for*, 25; men er egentl. I. Et. af To. gegn, der neppe forekommer om Stedsforhold. Jf. gagnvert.

gegnum (bestaaer af Bio. gegn og Fho. um), Fho., *gjennem*, med Fho. í sat foran: 23[20],[23], 24, 25, 30.

Geirdalsá (geir poet. *et Spyd;* ogsaa et Mandsnavn) Navnet paa en Aa 8.

Geirólfseiri (jf. næstfølg. Ord; ólf bruges meget hyppigt hos de gamle og altid i nuværende Islandsk for úlf — ogsaa, som det synes, undertiden for álf — som sidste Led i et sammensat Mandsnavn) 14[4],[18], det samme som

Geirúlfseyri (Geirúlf et Mandsnavn, sammensat af geir, poet. *et Spyd*, og úlf, *Ulv*, der ogsaa bruges alene som et Mandsnavn) Navnet paa en Gaard 13.

Geiti et Mandsnavn 6, 10 (Geitiss for Geitis). Deraf Geitisson, 11, 17, og, ved en Fordobling af s, Geitissson, 14.

gekk 1. og 3. P. Et. frems. Dat. af ganga.

gelding (af gelda *gilde*), Ha., *Bede*, 14.

gengi, I. (eg. *det*, *hvordan det gaaer een*, især *det*, *at det gaaer godt*, d. e.) *Lykke:* illt gengi *Ulykke:* án er ills gengis, nema heiman hafi (*man er fri for Ulykken*, *naar man ikke bringer den med hjemme fra*), Ordsprog, 23.

gengu 3. P. Ft. frems. Dat. af ganga 28^{6}, ^{16}, 29^{9}.

ger, To., der bruges som lid. Tf. af gera, 26^{26}.

gera (i Membr. skrives dette Ords Rod overalt ġ; gera er den almindelige Form i nuvær. Islandsk og findes ogsaa meget hyppigt i Oldbøgerne ved Siden af gjöra, göra, hvor ö tyder hen paa et v efter r, hvilket ogsaa forekommer), Gjo., *gjöre* o. s. v., 1) gjenstandsl., med svá, *bære sig ad*, 10^{13}. — 2) indvirk., *bestille*, 9 nederst. — 3) *udföre* (en Bedrift) 26^{7}. — 4) g. brullaup, 6; see brullaup. — 5) omskrivende, hvor det styrer No., der afledes af Gjo.: g. fjárskipti = skipta fè 19. — 6) hvor gera enten styrer et Sto., der peger hen paa en Sætning, eller hvor en Sætning selv er Object: 13^{14}, 14^{7}, 15^{11}. — 7) *gjöre* (i *gjöre Vogne*, *g. en Vei*, og lign.; kun mere omfattende), 27^{2}, ^{8}, 26^{26}, 34. — 8) med en G. foruden selve Objectet 9^{15} (her betyder gera eg. *behandle* een *som* noget), 16^{14}, 22 (hvor Objectet underforstaaes). — 9) g. til (med en G. som Object for gera), *hvæsse* (eg. i det Hele taget: *sætte i brugbar Stand*), 19^{21}, ^{22}; jf.

hvatt. — 10) g. e-t *bestemme ved en Kjendelse, at noget skal udredes*, 14[25]; g. sèr e-t *tilkjende sig noget* 16[16]. — 11) *hjelpe, nytte*, 15[21], med en infinitivisk Sætning som Subject. — 12) indvirk. og upersonl. 13[26] (hvor hallæri er Object). — 13) gerast *opstaae* 13[17]; jf. Analysen.

gerði (af garð), I., *et Sted, hvor der er opført Hölade og Stald*, 16.

gest, IIa., *Gjest*, 28.

geta, Gjo., *gjette*, a) g. til *formode* 20. — b) g. um *omtale* (eg. blot *beröre* mundtlig) 34.

geyma, indvirk. Gjo., der styrer E., *forestaae, bestyre* (eg. *passe paa*), 35.

gilsþramu, IIa., *Randen af Klippeklöften*, 23.

gingu 3. P. Ft. frems. Dat. af ganga, 8, 9.

gipta, indvirk. Gjo., *give til Ægte*, 36.

gisting, Hu., *Ophold som Gjest*, 9.

gjald, I., *Betaling*, 16.

gjalda, Gjo., *betale*, a) styrer G. 14, 27 nederst. — b) staaer absolut 27[26], 28.

gjarna, Bio., *gjerne*, 20 to Gange.

gjör, To., brugt som lid. Tf. af gjöra *gjöre*. Jf. ger.

glað, To., *munter*, 6.

gleðimann (gleði, Hu., *Glæde*), IIa., *en Mand, der gjerne tager Deel i Lystigheder*, 7.

Glúm et Mandsnavn 28.

gneri 3. P. Et. frems. Dat. af gnúa *gnide* 22.

goð, I., *Gud* i den hedenske Betydn., 11. (Om de Christnes Gud bruges aldrig I.)

goða (af goð), IIa., *en Tempelforstander, der tillige var en verdslig Övrighedsperson*, 7, 33, 37. En saadan Persons Værdighed kaldtes goðorð.

goðahús (goða E. Ft.), I., = blóthús, 11.

goðorð (orð, *Ord*, ofte næsten blot som Afledsendelse), I., 6, 7, 8, 12, 13; see under goða.

goðorðsmann = goða, 7.

goðorz (efter Udtalen, f. goðorðs), E. Et. af goðorð, 12.

góð, To., *god* og lign., 12 to Gange, 16, 19, 28, 29, 36.

gramendr, *de vrede Guder*, N. Ft. af gramand, eg. en Tf. i Nut., 23.

gras, I., *Græs*, *Plante*. I Ft. *et Sted*, *hvor der voxer Græs*, 33: í ofanverðum grösum *oppe ved den Grændse*, *hvor Plantevæxten ophörer*.

Grautatla, 6, d. s. s. Atla graut; jf. Analysen.

grán, G. Et. Ha. af grá *graa*, 33.

greip (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af grípa *gribe*, 30.

grèt (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af gráta *græde*, 19.

griðkona (Io. grið betyder *Tjeneste*, naar det bruges i Et., men i Ft. *Fred*, *Vaabenstilstand*), *Tjenestepige*, 34.

grip (af Rodformen grip *gribe*), Ha., *en Ting af Værdi*, 12.

Grímsbyggð (byggð *Opholdssted*), Hu. Ft., et Stedsnavn, 33.

Grímshelli (helli *Hule*) Navnet paa en Hule, 34.

grjótvarða (grjót, I., *Samling af Steen;* varða i og for sig d. s. s. grjótvarða), Ha., *en Steendynge*, *der danner en heel eller afstumpet Kegle*, 23.

Gróa et Qvindenavn, 6. Gró for Gróu (da u opsluges af det foregaaende ó)| 9 (Membr. gró), 19 (Membr. g̋).

grófu 3. P. Ft. frems. Dat. af grafa *danne ved Gravning*, 28.

Gunnar (af det poet. gunni *Kamp;* jf. Böðvar, *Kriger*, *Πτολεμαῖος*) et Mandsnavn, 35.

Gunnlaugarstað (jf. næstforeg. Ord, Áslaug og Analysen), Ha. Ft., et Gaardsnavn, 8.

Gunnstein (jf. Gunnar; stein, *Steen*, bruges ogsaa alene som Mandsnavn) et Mandsnavn, 19.

Guthormsson 6; see Analysen.

H.

haf, I., *Hav*, 35.

hafa, Gjo., *have*. A) uden Forestilling om Bevægelse, 1) *lade* noget *befinde sig* etsteds: 28[30], 29 nederst, [24]; 10[13]. Med Biforestilling om en tvungen Tilstand 11[17]. Ofte staaer hafa alene i Betydn. *lade* noget *befinde sig i sin umiddelbare Nærhed*, især *have* noget *i Haanden* (eller *bære* noget *paa Kroppen*), 36[9], tildeels med Biforestilling om Brug, som 24[20]. — 2) *være tilstrækkelig forsynet med:* 14[23], 35[10]. — 3) *have* (*beholde*) *som sin Eiendom:* 7[1], 13[20], 14[17]. — 4) *nyde* (eg. *have* noget, *man vedbliver at modtage*) 12[17]. — 5) hafa rètt (Object for hafa, G. Et. I. af To. rètt) at tala *have Ret*, 14[13]. — 6) *have at sörge for*, 17[19]. — 7) er þeir höfðu af fjórðung *da de havde tilbagelagt en Fjerdedeel* (*af Veien*) 10[22]. — 8) *gjöre Brug af*, 30[23]. — 9) med et Object, der udtrykker en Handling, omskriver hafa et Gjo.: hafa dvöl *dvæle* 35. — 10) som Hjelpeord, der tager G. af den lid. Tf. til sig, a) ved alle virkelig gjenstandslose Gjo., samt som oftest ved de indvirkende, som: i I. Et. hafa farit út á Sanda, 9; hann hafði numit Norðrfjörð, 6; þeir höfðu skipt með sèr fè sínu, 6. — b) ved indvirkende Gjo., der styre G., undertiden i samme Kjön og Tal som Objectet: 16[3], 28[20]. — B) med svag Forestilling om Bevægelse, 1) *före*, a) med

tilföiet með sèr *med sig*, 26 [25], 28 [2]. — b) uden með sèr, med Objectet (neml. þat, d. e. illt gengi) underforstaaet og indeholdende Subjectet *man*, 23. — 2) *hidkalde*, 8 [11] (jf. *adhibere aliquem in consilium*). — 3) *modtage:* höfðu bana (*fandt Döden, faldt*), 25.

hafr, Ha., *Buk*, 34.

Hafrsá (hafrs E. Et. af hafr, der ogsaa bruges som Mandsnavn; á *Aa*), Hu., Navnet paa en Gaard, 8.

haka, Hu., *Hage(n)*, 22 [13], [21].

hald, I., *det, at holde* (d. e. *hindre fra at komme lös*), 30.

halda (forholder sig til *holde* som valda til *volde*, kald til *kold*, o. s. v.), indvirk. Gjo., styrer H. hvor det indeholder Forestillingen om en Retning, men ellers G. A) med G., 1) *værne, beskytte:* 34, 35, 21. — 2) *holde* (d. e. *udföre*): h. vörð á e-u *passe paa noget*, 30. — B) med H., 1) hvor halda indeholder en Retning imod Subjectet, *holde* (d. e. *hindre fra at komme lös*), 30 [16], [21] (det sidste Sted absolut). — 2) hvor det udtrykker en Retning fra Subjectet, a) med en tilstedeværende G.: h. upp svörum (eg. *holde Svar i Veiret*, d. e.) *svare*, 15, med Biforestilling om at udrede en Godtgjörelse (jf. *svare* i Betydn. *yde*). — b) gjenstandslost, eg. ved Udeladelse af H. hendinni (*Haanden*): h. í hurðarhringinn (*stikke sin Haand igjennem* den *og holde paa* den), 29. — 3) haldast (eg. *holde sig i Retningen fremad*, d. e.) *holde ved*, 11.

Halldór (f. Hallþór: hall, *Steen*, og Þór Gudens Navn; jf. Steindór for det ældre Steinþór) et Mandsnavn, 18.

Hallkatla (jf. Halldór, samt Analysen) et Qvindenavn, 6.

Hallormstað (efter Udtale) og Hallormsstað (efter Oprindelse), Ha. Ft., Navnet paa en Gaard. (Med Hensyn til Mandsnavnet Hallorm jf. Halldór, samt Analysen.)

Hallstein (jf. Halldór; stein, *Steen*, bruges ogsaa alene som Mandsnavn) et Mandsnavn, 7.

Hallsteinsson *Sön af H.*, 11.

hallæri (æri, I., af ár, *Aar*, bruges kun som sidste Led i et sammensat Ord), I., *Uaar*, *Dyrtid*, 13.

handu, Hu., 1) *Armen tilligemed Haanden:* 30 [5] (og ofte i andre Bøger). — 2) *Haand:* 22, 24, o. s. v. — b) Deraf ueg. i adskillige Udtryk, der træde i Stedet for Fho.: *α*) á hönd e-m *imod een*, 33. *β*) til handa (nyisl. uden til) e-m *til een* (i Udtryk som *kjöbe noget til een*), 36.

hanga, gjenstandsl. Gjo., *hænge*, 24.

hapt, I., betyder i Ft. *Lænker*, 11. (Jf. *hefte een for Gjeld.*)

harð, To., 1) *haard* (om legemlige Ting): 22. — 2) G. Et. I. bruges som Bio. i Betydn. *kraftigt*, *tappert:* 24 tre Gange (harðt; allharðt, jf. all; harðara höiere Grad). Skrivemaaden harðt følger Oprindelsen; sædvanligere skrives hart efter Udtalen.

haug, Ha., *Gravhöi*, 26 to Gange.

haust, I., *Höst*, d. e. *Efteraar*, 9, 14.

hausta, upersonl. Gjo.: er haustaðe *da det blev Efteraar*, 33

haustþing, I., *Ting, som holdes om Efteraaret*, 16, 18, 20.

háls, Ha., eg. *Hals;* ogsaa et lavt, men langt Bjerg (jf. lat. *collis*), 21.

hávaðasam (hávaða, Ha., *Larm*, og lign.; sam Endelse, d. *-som*), To., *af en urolig Charakteer*, 7.

Hávar et Mandsnavn, 6. — Hávarson (Membr.: hauar.f.) efter Udtalen for Hávarsson, 6.

hefna, Gjo., *hevne,* tager E. til sig, a) af det Ord, der udtrykker den Fornærmelse, der hevnes, 9. — b) af det, der betegner den Person, hvis Død hevnes: 21, 29, 30, 31.

hefnd, Hu., *Hevn,* 29 (i Ft. uden forandret Betydn.).

heiði (d. *Hede*), Hu., *et Fjeld med en flad og bred Ryg:* 10, 19, 22, hvor heiði, skjöndt uden Kjo., overalt maa oversættes ved *Heden.*

heil (d. *heel*), To., *fri for Saar,* 18, 27; dog kunde Ordet begge Steder opfattes i Betydn. *i Live.*

heim, Bio., *hjem,* som 8 [20], [22]. — heim á leið *hjem ad,* 26.

heima, Bio., *hjemme:* 6, 19, 27, 32, 34.

heimamann (heima, I., *Hjem*), a) forbundet med et Gaardsnavn ved et Fho., *den, som har sit Hjem* etsteds, (dog navnlig om Tyendet), 17. — b) med E. af et Ord, der betegner en Person, *en (underordnet) Huusfælle,* 19, 29. — Jf. lat. *domesticus.*

heiman, Bio., *hjemme fra:* fara h. 10, 17, 21, 26, 28, 34; ríða h. 27; hafa (jf. dette Ord B, 1, b) h. 23; búast h. *lave sig til at reise hjemme fra,* 9, 27. — henni fylgdi heiman Nesland *Gaarden Næs var hendes Hjemgift* (heimangjöf) 6.

heimsklig, To., *som tyder* (ell. *synes at tyde*) *paa Dumhed,* 23. (heimsk derimod betyder *dum.* En tilsvarende Forskjel i Betydning fandt oprindelig — og finder endnu i Island — Sted imellem alle de To., der staae i et saadant etymologisk Forhold indbyrdes.)

heimta (af Bio. heim; deraf d. *hente*), indvirk. Gjo., *fordre,* 20.

heita (frems. Nut. 1. P. heit, 2. og 3. P. heitr), indvirk. Gjo., der tager saavel det egentlige Object, som Hensynsobjectet, til sig i H., a) *love* (*give Löfte om*), α) med det egentl. Object i H.: 18. — β) med at og en folg. Nf. som Object: 15. — b) *true med* (med et Hensynsobject, og at med den bet. Maade som det egentl. Object): 21.

heita (frems. Nut. 1. P. heiti, 2. og 3. P. heitir), gjenstandsløst Gjo., *hedde*, α) om Personer, see S. 6—8. Historisk Nut. 11 [24] (jf. 8 [10]). — β) om Steder, f. E. 5 [24]—[26]. Upersonlig 8 [24].

heldr, höiere Grad af et ubrugeligt Bio., der ikke forekommer i første, men som hedder helzt i höieste Grad, 1) *hellere:* vilja h. *ville hellere, foretrække*, 16, 27. — 2) *noget* (med Anstrog af Ironie, da man mener *meget*), α) med et To.: 20 (eg. *ganske uden Klæder, ganske nögen*). β) med et Gjo.: 25 (*lidt for meget*).

Helga (eg. *den hellige?*) et Mandsnavn.

hella (af hall *Steen*), Hu., *en flad Steen:* hlaða hellum at höfði e-m *opkaste en Steendysse omkring eens Hoved*, et stærkt Udtryk for at *fælde een*, 18.

helli, Ha., *Hule, Grotte*, 34.

hendi H. Et. af handu *Haand*.

herð, Huo., der kun bruges i Ft. (undtagen for saavidt E. Et. herðar forekommer i herðarblað *Skulderblad*), *Skuldrene og Ryggen mellem dem*, 23.

Herjólf (herj, *Hær*, og ólf for úlf, *Ulv*, jf. Geirúlfseyri) et Mandsnavn, 17.

hest, Ha., *Hest*, 10, 16, 26, 35.

heygðer N. Ft. Ha. lid. Tf. af heygja (af haug), indvirk. Gjo., *opkaste en Gravhöi over* een, 26.

heyj, I., *Hö*, 10; bruges i Ft. naar der menes Hoforraad, 16.

heyra, Gjo., *höre*, a) med G.: 9, 22. — b) uden G.: 30 (eg. *hvor Bulderet var, efter Hörelsen at dömme, hvorfra Bulderet yttrede sig for Hörelsen*).

hèðan (forholder sig til hèr, som þaðan til þar; jf. innan af inn), Bio., *herfra*, 20.

hèðra, et sjeldent Bio., forstærket hèr (modsat þaðra *hist, hisset*), 22.

hèkk (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af hanga.

hèr, Bio., *her*: 30, 17, 35, 20. I Forbindelse med et Fho. 14.

hèrað (d. *Herred*), 1., *Bygdelav*, 6 [27], 9, 18. — b) i Særdeleshed = Fljótsdalshèrað, 6 [23], 27.

hèraðfleygj (fleygj eg. *som kan flyve*, i dette Ord: *som har gjennemflöiet*), To., *bekjendt i et heelt Bygdelav*, 15.

hèraðsmann *en Mand fra Bygdelavet*, 22.

hèrat (t for ð), I., om Fljótsdalshèrað, 34. Jf. hèrað.

higat, Bio., *hid*, 21 tre Gange. Jf. hingat, samt þagat for þangat.

hin, Kjendeordet, der kun sættes foran To., som *den* i Dansk, 16. (Ogsaa in, en.)

hingat, Bio., *hid*, 30, 34. Jf. det alderdommelige higat.

hitta, Gjo., eg. *træffe*: hittast, gjenvirk., *træffe sammen*, 11. — b) *besöge*, 12.

hjalla (beslægtet med Huo. hilla *Hylde*), Ha., *Afsætning* (*Afsats*) paa et Bjerg, 33.

hjalskona (hjals E. Et. af Io. hjal, *Pluddren, Sladdren*), *Veninde*, 19.

Hjarðarhaga (E. Et. af hjarðu, *Hjord*, og haga

Græsgang, eg. *et indhegnet Sted*, d. *Have*) Navnet paa en Gaard, 27.

Hjarranda et Mandsnavn 8.

hjá, Fho., der styrer H., 1) *hos* (en Person), a) om et reent Stedsforhold: 9 [11], 17. — b) med Biforestilling, α) om et underordnet Forhold: 9 [10]. β) om Uvirksomhed (tillige uden Fhf.) 23 nederst. — 2) *ved* (et Sted) 23 [12], 29, 31.

hjálpa, Gjo., der styrer H., *hjelpe*, 12.

hjó (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af hǫggva.

hjón, Io. i Ft., *Tyende*, 27.

hjóst (1. og) 3. P. frems. Dat. i Lidearten af höggva.

hlaða, Gjo., styrer H., naar det har Betydn. *sætte noget i Bevægelse for at opföre en Bygning* ell. noget lignende, 18 (*sammenhobe flade Stene* o. s. v.).

hlaða, Hu., *Lade*, 17 (her en *Hölade*).

hlandgröf (hland, I., *Urin*; grafu, Hu., *Kule*), Hu., *Skarnkule* (ordret: *Urinkule*), 20.

hlass, I., *Læs*, 10.

hlaupa, Gjo., *löbe*, o. s. v., 1) om levende Væsener, a) *löbe*: 24, 30 [12], [21]. b) *springe*: 10 (med á bak), 30 (med upp). — 2) om livlose Ting, *springe*, 25.

hlátr, Ha., *Latter*, 31.

hlíð, Hu., *Lid* = *Bjergside*, 17.

hlíðarsól (E. Et. af næstforeg. Ord; sól, Hu., *Sol*) en Piges Binavn, 19.

hlíf, Hu., *Skjerm*, *Værn*, *Forsvar*, 23.

hlíta, Gjo., der styrer H., *lade sig nöie med*, 15.

hljóð, To., *taus*, *stille*, 9.

hljóðlát (næstforeg. Ord og lát, der kun bruges som sidste Led i sammensatte To., der betegne eens Væsen; jf. d. *Lader*), To., *af et stille Væsen*, 7.

hljóp (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af hlaupa.

hló (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af hlæja.

hlógu 3. P. Ft. frems. Dat. af hlæja.

hlut (af Rodformen hlut *faae ved Lodkastning*), Ha., 1) eg. *en Lod, Deel, Part:* ef ek ætta Gríms hlut (eg. *hvis jeg havde hans Andeel* i Tilværelsen, d. e.) *hvis jeg var i hans Sted*, 28. — 2) *en Ting*, 34.

hlæja, Gjo., *lee:* 27, 31. hlæja at (e-u) *lee ad noget*, 18.

hof, I., a) et hedensk *Tempel.* — b) som Egennavn, en Gaard, hvor der er (eller har været) et saadant Tempel, 20.

horfin, lid. Tf. af hverfa: vinum horfinn, eg. *omgiven med* (ikke *af*) *Venner*, d. e. *afholdt*, 34.

hógliga, Bio., *sagte, sagtelig*, 26.

hólm, Ha., eg. *Holm, en liden Ö.* — 2) *det Sted, hvor en Holmgang skulde gaae for sig*, 36.

hólmganga, Hu., *Holmgang*, d. e.: en Tvekamp, der var bunden til strenge Regler, og som holdtes paa en lille afgrændset Plet (hólmstað Egils saga 486) — undertiden paa en paa Jorden udbredt Kappe (feld) — uden for hvis Grændser den Kæmpende ikke turde træde, 36.

hólmlausn, Hu., det, at frikjøbe sig med en i Forveien bestemt Sum, naar man blev overvunden i en Holmgang, 36.

Hólmstein (jf. hólm, samt Hallstein) et Mandsnavn, 7.

hót, I., kun i Ft. (ligesom det lat. *minae*), *Trudsler*, 18.

Hrafnkatil og Hrafnkel (hrafn, *Ravn*, ogsaa et Mandsnavn; katil og kel, jf. Analysen) et Mandsnavn, 8, 13.

Hrafnkelsstað (stað, jf. Analysen), Hao. i Ft., et Gaardsnavn, 7, 13.

hratt (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af hrinda *stöde*, 25.

hríð, Hu., *stærkt Sneefog*, 10, 11.

hrís, I., *Krat*, *Riisskov*, 23.

Hrollaugsstað (Hrollaugs E. af Mandsnavnet Hrollaug for Hroðlaug for Hróðlaug, af hróð, *Ære*, *Berömmelse*, *Poesie*, — jf. Hróðgeir, Hróðmar, Hróðný — og laug, der bruges som Endelse, jf. Gunnlaug; stað, jf. Analysen), Hao. i Ft., et Gaardsnavn, 28.

hross, I., *Hest* (jf. *Hors*), 17.

hrymd, lid. Tf. af et neppe brugeligt Gjo., *bleven affældig*, 15.

hræða, indvirk. Gjo. med G., *skrække*. — hræðast (som Deponens) e-t *frygte noget* 18. — hrædd, lid. Tf., brugt som To., *bange*, 10.

hræj, I., a) *Aadsel*. — b) *Liig* (naar Talen er om en Dræbt), 15, 16.

hug, Ha., *Hu*, *Sind*, a) som anende, 19. — b) som lystende, 22.

hugða 1. P. Et. frems. Dat. af hyggja.

hugsa (af hug), Gjo., *tænke*, 7.

huld, lid. Tf. af hylja, 16 [13].

huldu 3. P. Ft. frems. Dat. af hylja.

hulið alderdommelig lid. Tf. af hylja, 16 [11].

hult G. Et. I. af huld, lid. Tf. af hylja.

hundrað, I., styrer E., *Hundred* (som No.), 19. — 2) h. silfrs 20 *Unser Sölv*, 34. Uden et saadant Tillæg: *5 Unser Sölv*, *en Ko*, ell. lign., 16, 17.

hurð, Hu., *Dör* (ikke Aabningen, men det, der tjener til Lukkelse), 21, 30, 29.

hurðarhring, Ha., *Dör-Ring* (som Haandfang) 29.

hús, I., a) et enkelt *Værelse*, da ethvert saadant ud-

gjorde saa at sige en *Bygning* for sig, 27. — b) *Vaaning, Gaard:* vera nótt í húsi *kun opholde sig een Nat i hvert Huus* (hvor han nemlig var nødt til at overnatte paa sin Vei hen til det Skib, hvormed han skulde reise), 17.

húskarl, Ha., (eg. *en Mand, der hörer til Huset*), *Tjenestekarl*, 9, 19.

húsveggj (veggj, Ha., *Væg*), Ha., *Væggen af et Huus*, 10.

hvar (blot) spørg. (ikke henvisende) Bio., *hvor*, a) ligefrem spørgende, 28 [19], 34 [23]. — b) i afhængige Spørgesætninger, 28 nederst, 34 [15], 10 (her eg. *ad hvilken Vei de gik*).

hvatt (N. og) G. Et. I. lid. Tf. af hvetja (Roden hvat), *hvæsse*, 28.

hvál (jf. t. *Hügel*), Ha., *en rund naturlig Höi*, 22, 23. (En ved Menneskehænder opkastet Höi kaldes haug.)

hvár, Sto., *hvilken af to*, med tilföiet er, 14. — B) hvárt bruges som spørg. Bo., 1) hvor det svarer til lat. *utrum*, i disjunctive Sætninger, 21, 23. — 2) hvor det svarer til lat. *num*, i enkelte Spørgsmaal, 34, 30 (*om*).

hvárgi (Membr. hr i Enden af en Linie, og gi i Begyndelsen af den følg.; staaer i Stedet for hvárrgi, da det negtende gi föies til den færdige Fhf., og ikke til Böiningsæmnet. Forenklingen af r er vel paa dette Sted nærmest fremkaldt ved den Omstændighed, at en Medlyd følger efter; jf. Reglerne for Udtalen) N. Et. Ha., *ingen af de to*, 23.

hvárki (efter Udtalen — jf. Reglerne for denne, S. 7 — for hvártki; umiddelbart forangaaende t eller s — være sig beholdt eller udeladt — forandrer g til k i det

negtende Tillæg gi), G. Et. I. af hvárgi *Ingen af to* 14. — B) som Bo., *hverken*, 9, 21, 24.

hvártveggi, Sto., *hver især af to, begge*, (lat. *uterque*), 16.

hvenar (Membr. huenar og huen̄, i Overeensstemmelse med den nuvær. isl. Udtale, for hvenær, jf. d. *hvornær* i dagl. Tale), spørg. Bio., *naar*, 20, 21.

hverfa, gjenstandsl. Gjo., 1) *gjöre en pludselig Bevægelse*, især med en forandret Retning: hv. á brott *tage (pludselig) bort*, 36; hv. aptr *vende om*, 23. — 2) *forsvinde, blive borte*, 34.

hverj, Sto., A) spørgende, 1) *hvo:* N. Et. Ha. 13 12, 13; E. Et. Ha. 14. — 2) *hvilken* (som To.), 9. — 3) hvert G. Et. I. som Bio. i Betydn. *hvorhen*, 20, 35. — B) *hver*, 12, 21, 28.

hvergi, Bio., *intetsteds*, 27, 28 (her eg. *ad ingen Vei*).

hversu, Bio., a) *hvorledes*, 32. — b) *hvor* (foran To. og Bio.), 12.

hví, Bio., *hvi, hvorfor*, a) i en direct Spørgesætn., 20, 30, 31. — b) i en afhængig Spørgesætning, 27.

hvíla, Gjo., 1) gjenstandsløst, *ligge* (have sin Seng) etsteds, 28, 29. — hv. á sæng *ligge i Barselseng*, 8. — 2) indvirk.: hvílast (tilbagevirkende) *hvile sig*, 22.

hvílugólf (E. Et. af Huo. hvíla *Seng*; gólf, I., *Aflukke*), I., *Aflukke til en Seng*, 29.

hvít, To., *hvid*; som adjectivisk Binavn, 8, 21, 23, 25.

hyggja, Gjo., 1) med en følg. accusativus cum infinitivo, *troe*, 33. — 2) h. e-m vel (eg. *være velvillig stemt imod een*), *holde af een*, 25.

hylja (Roden hul), indvirk. Gjo., *bedække*, tager

Objectet til sig i G. og det, hvormed noget bedækkes, i H.: 15, 16 tre Gange.

hæð (dannet af To. há, *höi*, som fæð af fá, lengð af lang, o. s. v.), Hu., eg. *Höide;* dernæst *Forhöining, Bakke*, 23.

hægra (æ for œ), *höire*, 36.

hætta (af Hao. hátt *Maade*), indvirk. Gjo., der styrer H., *holde op med noget*, 33.

hætta (af Huo. hætta *Fare*), a) indvirk., *vove, sætte paa Spil.* — b) gjenstandsl., hætta til (e-s) *vove* (*noget*), 32.

Höfða (eg. *et Forbjerg*), Ha., Navnet paa en Gaard, 21.

höfði, Ha. Et. af Io. höfuð (for hafuð) *Hoved*, 18.

höfðingja (af höfuð *Hoved*), Ha., *Hövding* (d. e. *en mægtig, fornem Mand*), 7.

höfut (t for det sædvanl. ð), (N. og) G. Et. (samt N. og G. Ft.) af höfuð (for hafuð) *Hoved*, 13.

höggva, Gjo., d. *hugge*, 1) gjenstandsl., h. til e-s *hugge efter een*, 17, 24, 25, 36. — 2) indvirk., med Objectet i G., a) hvor det, paa hvilket der hugges løs, staaer som Object; i Lidearten *beskadiges ved Hug*, 24. — b) med et beslægtet Object (som i *kæmpe en Kamp*); dertil hører 24 [19]. — b) med begge Slags Objecter (a og b): h. e-n banahögg *give een et Banehug*. 15.

hönd N. og G. Et. af Huo. handu.

Höskuld, et Mandsnavn, 37.

I.

ifir, Fho., *over*, forekommer to Gange (12, 21); jf. den oprindeligere Form, yfir, der staaer sex Gange i Sagaen.

ifirgang (ifir Fho.; gang, Ha., *Gang*), Ha., (eg.

det, at træde noget *under Födder*), *egenmægtig Fremfærd*, 22.

ill, To., *ond, daarlig:* a) illt gengi *ond Skjebne*, 23. — b) illr viðreignar *ond* (*vanskelig, haard*) *at have at bestille med*, 35. — c) henni varð illt við *hun blev forskrækket* (eg. *hun bl. forskr.* derved), 23.

illa, Bio., *ilde*, og lign: 11, 14, 22, 36.

illmæli (mæli, af mál og i samme Betydn. som dette, bruges som sidste Led i et sammensat Ord), I., *Bagvaskelse, fornærmelig Yttring*, 9, 11 (illmælissins for illmælisins; jf. alþingiss, o. s. v.).

Ingibjargu (bjargu — eg. *Redning*, jf. *bjerge* — bruges ogsaa alene som Qvindenavn; Ingi forekommer som forste Led i flere sammensatte Personsnavne), et Qvindenavn, 6, 8.

Ingjald, et Mandsnavn, 11.

inn, Bio., *ind*, om Stedsforhold, deels nærmere bestemt ved et Fho. med et No., deels alene, i Betydn. *ind i Huset*, eller lign.: 28, 29, 30, overalt med Gjo. ganga, *gaae*, undt. 28[18], hvor det betegner Synets Retning.

innganga, Hu., *Indgang* (som Handling) med Biforestilling om Fjendtlighed, 29.

innra, To. i den höiere Grad, dannet af (Bio.) inn, (höieste Grad: innst), *indre*, 19 (*som ligger dybere inde i Landet*).

it (N. og) G. Et. I. af Kjo., 34. (Ogsaa hit, et).

Í.

í, Fho., udtrykker deels en Væren i Noget, deels en Retning eller Bevægelse hen til det Indre af Noget. I forste Tilfælde styrer í H., i sidste G. I) med H., A) om Stedsforhold, 1) *i* et Huus eller lign., a) med Forestilling

om en Indslutning fra alle Sider, saavel som ovenfra (ved Vægge og Tag): í húsi 17, í fjósi 29, í skálanum 30. í tjaldi 33; jf. í leynum 32. — b) med Forestilling om en Indslutning fra alle Sider (ved Vægge): í kvíum 14. — 2) *i* en Seng og lign.: í seti 29, 30. í sleða 26[14] (med Biforestilling om Redskab), 26[18]. — 3) om Klæder: í skyrtu ok línbrókum 29. — 4) í hendi 29; í hendi sèr 22 (med Biforestilling om Redskab). — 5) *i* et Kar: í skjólunni 34 (med Biforestilling om Redskab). — 6) í ánni (uden Tvivl: *paa den Iis, hvormed Aaen var belagt*, altsaa dog *indsluttet af Aaens Bredder*) 24. — 7) *i* (d. e. *afbrydende Sammenhængen i*) et fast Legeme: í skaflinum 24. — 8) í fjalli *i Siden af et Fjeld*, 33. — 9) í dóminum *i Retten*, (*iblandt de Edsvorne*), 12. — 10) om Egne, hvis Navn tyder paa en indsluttet Beliggenhed: í -firði 6, 14, 15, 18; í -dal 7; jf. í hèraði (hèraðe), 6, 9, 27. — 11) ved visse Gaardsnavne: í -vík 6[22], 11, 12, 34; í -nesi 9[5], 21, 27, 15, (jf. dog á Nesi 6); í -haga 27; í -bæ 18, 20. Stundom betegner í blot Forholdet imellem en Mand og hans Hjem: Þ. í Mýnesi 9, H. í Skógum 18; undertiden omskrives N. af et Gaardsnavn ved í med H.: land, er nú heitir í Atlavík 6. — B) om Tiden, a) í því *i det samme* (*Öieblik*), 22, 25, 36; í því er *i det Öieblik, da*, 10. í þessu *i dette Öieblik*, 9. — b) þegar í stað *strax paa Stedet, öiebliklig*, 9. — C) om andre Forhold, a) om en Tilstand: í höptum 11; í svefni 26, 22. Med en stærk Forestilling om virkende Aarsag: liggja í sárum *ligge af Saar*, 26. — b) í ferð þinni *paa din Reise* (og som et Moment deri), 31. — c) (med udeladt Fhf.), *deriblandt, som en Deel deraf*, 17[24]. — d) om et Indhold: í hverju orði 12 (med Biforestilling om

Redskab ell. Middel). — c) *med Hensyn til*, 7^{14}. — II) med G., A) om Stedsforhold, 1) *ind i* et Huus, eller lign., deels med, deels uden inn: í hlöðu 17, í helli 34, í hvílugólf 29, í fjós 28, inn í fjósdyrr 28, inn í skálann 29, inn í bæinn 28 (om Synets gjennemtrængende Retning), inn í mannahús 28 (til Grændsen af det af Væggene indsluttede Rum). — 2) í sleðann 8; jf. I, A, 2. — 3) í hönd (*i hans Haand*) 29, í hönd sèr (*i sin Haand*) 29. — 4) í munn sèr 25. — 5) halda í hurðarhringinn 29; see under halda. — 6) *ned i* et flydende Legeme, deels med, deels uden niðr: í sjó 16, niðr í hlandgröf 20, niðr í vök 8. — 7) om en forstyrrende Indtrængen i Noget, hvor man vilde bruge á, naar Talen var om en blot Berørelse: 30^{10}, 23^{21-22}, 25^{2}, 22^{21}, 25^{25}. 24 nederst er der taget Hensyn til det gjennemløbne Rum; her kunde i intet Tilfælde staae á, da Talen er om en Fordybning. — 8) om det, der kommer indenfra eller opstaaer i et Legeme: kom blástr í fót Gríms ok allt upp í kviðinn (det sidste í antyder tillige, at et Rum er gjennemløbet) 36. — 9) láta í haf (*fjerne sig fra Kysten, for at seile over Havet*) 35; í betegner her den Omstændighed, at man i rum So alene synes omgiven af Vand, som om der ikke var nogen Kyst. — 10) om en Bevægelse (eller Retning) op ad en skraa Flade (naar dennes øverste Rand derved ikke overskrides): 23^{7}: 33^{23} (om Synets gjennemtrængende Retning), $24^{2,3}$, og med udeladt Fhf. 23^{13}. — 11) ved Betegnelser for Øer og lign. bruges í (forskjellig fra Dansk, der bruger *paa*): $10^{2,3}$, 15^{28}. — 12) ved visse Egne: upp í hèrat (d. e. Fljótsdalshèrað) 34; í Sogn 35; í -fjörð 16, 17, 19, 34 (ofan í H.), 36; í fjörðu ofan 19: í -dal 21; út í Tungu 11. Ligeledes ved visse Gaardsnavne: í -bæ 20;

í -dal 22; í -nes 9, 15, 21; í -vík 27, 31, 33; í Skóga 19. — 13) nefna e-n í dóm *udnævne een til at sidde i Retten*, 12. — B) om Tiden: í kveld *i Aften* (om en tilkommende Tid) 20, í nótt *i Nat* (i den næsten eller ganske forbigangne Nat) 22, í dag *i Dag* 26, í vetr *i Vinter* 20. í þann tíma *paa den Tid, dengang*, 8. — C) om andre Forhold, a) setjast í búit *tage Gaarden* (med alt dens Tilhør) *i Besiddelse* 35. — b) om en Kommen ind i en Handling, med Biforestilling om Hensigt: fara í leit 30. — c) om en Kommen ind iblandt andre ulegemlige Gjenstande: fara í (uden Fhf.) *forefalde, forekomme* (eg.: blande sig ind imellem de enkelte Momenter af deres Kamp), 24. — d) om en Overgang til Noget: ganga í gjöld *bruges som Betalingsmiddel, være gangbar*, 16; færa e-m e-t í brigzli *gjöre een noget til Bebreidelse, bebreide een noget*, 28.

í sættes (for saavidt overflødig, at det kan udelades) foran visse Bio. og Fho., der oprindelig ere enten Hensyns- eller Gjenstandsformer af No., samt undertiden, paa Grund af denne Analogie, foran virkelige Bio. eller Fho., 1) foran en oprindelig H.: í brottu; see brottu. í móti; see móti. í milli; see milli. — 2) foran en oprindelig G.: í brott; see brott. — 3) foran virkelige Bio. og Fho.: í svá (meget sjeldent); see svá. í gegnum; see gegnum.

Ígul (jf. t. *Igel*) et (sjeldent) Mandsnavn 21.

Írland *Irland* 11.

ís, Ha., *Iis*, 8, 9.

íþrótt (jf. *Idræt*), Hu., *Færdighed*, 7.

J.

jafn, To., *lige*. G. Et. I. jafnt bruges som Bio. og betyder i Følge Sammenhængen *med lige Færdighed*, 36. Som Forstavelse gaaer jafn ofte over til jam; jf. jam-.

jafnan, Bio., *jævnlig, ofte*, 11, 15.

jafningja, Ha., *Ligemand*, 7.

jåm (for jafn; jf. dette Ord) bruges som Forstavelse i Betydn. *lige;* jf. lengi, marg, mikil, skyld, var (som To.).

jarða, indv. Gjo., *jorde*, 26 (om en hedensk Begravelse).

jarðhús, I., *et underjordisk Huus, en ved Menneskehænder frembragt underjordisk Hule* eller *Gang*, 28, 30, 31, 34.

jarðu, Hu., 1) *Jord* (i Udtryk som: *falde paa Jorden*), 25. — 2) *Jordeiendom*, 17.

járn, I., *Jern.* I Ft. *Vaaben* (*af Jern*), 35.

Járnsíðulækj (æ for œ), Ha., Navnet paa en Bæk (ordret: *Jernsidebæk*), 10.

Jóreið N. (Et.) af et Qvindenavn (hvis egentl. Böiningsæmne er Jóreiði og som sædvanligt hedder Jóreiðr i N.), 6.

Jórunn et Qvindenavn, 27.

jóst 2. P. Et. frems. Dat. af ausa *öse:* ausa (indvirk.) e-n vatni (eg. *overöse een med Vand*, d. e.) *döbe een*, 25 (om den hedenske Daab).

jökul (f. jakul), Ha., *Jökel*, 34.

Jökulsá (jf. jökul og á), Hu., Navnet paa en Flod, 30.

Jökulsdal (jf. jökul og dal), Ha., Navnet paa den Dal, gjennem hvilken Jökulsá rinder, 7, 27.

jörð (N. og) G. Et. af jarðu *Jord.*

K.

kald, To., *kold*, 30.

kalla, indvirk. og gjenstandsl. Gjo., 1) med to Gjen-

standsformer, (*kalde* =) *nævne:* 6 [10], [15], 19, 34; med Underforstaaelse af det egentl. Object 33 [25]. Gjenstandsformen af Omsagnsordet omskreven ved at med en H.: 33 [21]; det samme upersonlig: 6 [14]. — 2) *sige*, *paastaae*, α) med accussativus cum infinitivo: 14 og (med Infinit. underforstaaet) 11. β) med at og bet. M., 10. — 3) kalla til (med følg. E. af en Ting) *gjöre Paastand paa*, 12. — 4) *raabe* (gjenstandsl.) 30.

kasta, indvirk. Gjo., hvis Object staaer i H.: 24; 30 er Objectet underforstaaet.

kaupa, indvirk. Gjo., *kjöbe*, α) k. e-t, 9, 11, 27. — β) k. e-t at e-m, 14. — γ) k. e-t til handa e-m, 36. — δ) k. e-m e-t, 35, 5, 17.

kaupvarning, Ha., (eg. *Kjöbevare*, d. e.) *Bissekram*, 9.

kaus 3. P. Et. frems. Dat. af kjósa *vælge*, 23.

Kálfshvál (E. Et. af Hao. kálf *Kalv;* hvál *en rund Höi*), Ha., et Stedsnavn, 22.

Kálfsvaðseyri (E. Et. af Hao. kálf *Kalv;* E. Et. af Io. vað *Vadested;* med Hens. til eyri jf. Analysen), Hu., et Stedsnavn, 23.

Kára (poet.: et Navn paa Vinden), et Mandsnavn, 21.

kát (d. *kaad*), To., *glad*, 27.

kemr 2. og 3. P. Et. frems. Nut. af koma.

kenna, indvirk. Gjo., 1) *kjende*, a) med en G. som Object, 10 [5]. b) med at og frems. M., 10 [24]. — 2) k. e-s *stöde paa noget*, 24 (upersonl.).

keypti 3. P. Et. frems. Dat. af kaupa *kjöbe*.

kinn, Hu., *Kind*, 22 to Gange.

kleif (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af klífa *klyve*, *klavre*, 22 (*den klöv op ad mig og slog Kloen i min Hage*).

klofna, gjenstandsl. Gjo., *klöves*, 23.

kló (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af klæja *klöe.*

klæða, indv. Gjo., *klæde.* klæðast (tilbagevirk.) *klæde sig paa*, 22.

klæði, I. Ft., *Klæder*, 1) som man har paa Kroppen: 20, 24. — 2) som man lægger over sig i Sengen: 30.

klæja, gjenstandsl. og indvirk. Gjo., *klöe*, 1) gjenstandsl. og upersonl. 22 [14]. — 2) indvirk.: 22 [12].

knè, I., *Knæ*, 36.

knèsbót (bót, Hu., bet. her *en Fordybning*), Hu., *Knæhase*, 24.

knèskel, Hu., *Knæskal*, 23.

kníf, Ha., *Kniv*, 19.

Knútusel, I., Navnet paa en Sæterhytte, 21.

knýta, indvirk. Gjo., *knytte*, 29.

koma, gjenstandsl. og indvirk. Gjo., *komme*, o. s. v. 1) gjenstandsl., A) om levende Væsener, 1) i Almindelighed, *komme*, i den hyppigste og egentligste Betydning, f. E. 8 [20]; med þar (*der*) 36 [18]. — 2) i særegne Udtryk, a) k. at máli við e-n (eg. *komme hen til een*, *for at tale med ham;* men ogsaa næsten blot) *tiltale een*, 19. — b) hvar Gr. væri niðr kominn *hvor Gr. var bleven af*, *hvor Gr. hold es skjult*, 34. — c) Helgi þóttist þar betr kominn *H. syntes at hans Stilling der var mere beqvem*, 27. — B) om livløse og abstracte Gjenstande, 1) 34 [11] (*Gr. gravede en underjordisk Gang. hvis ene Aabning* — nl. den, hvormed Gravningen endtes — ligesom *dukkede op ved hans Kones Seng*, d. e. *stödte op* dertil). — 2) H. lèt koma þófahatt á höfut hánum *H. satte en Filthat paa hans Hoved*, 13. — 3) med Fho. í eller á, om noget, der kastes, eller hvormed der stikkes eller hugges, *træffe*, *ramme*, 30 [10]; jf.

25 [3]. Undertiden er det ubestemt og ligegyldigt hvad enten Hugget eller Redskabet tænkes som Subject: 24 [28], 36 [13]. — 4) kom blástr í fót Gríms *Gr. fik Koldbrand i Benet*, 36. — 5) *betales* (*som Böder*), 11 [12], 17 [23]. — 6) k. upp *yttres* (mundtlig), 27 [1]. — 7) om Tiden, 22 [14]. — 8) vera firir ván komit (med en beting. Sætning til Subject), eg. *være kommet forbi Haabet*, d. e. *være aldeles opgivet*, 29. — 9) láta at e-u koma *lade noget gjelde for det rigtige*, 24, 29. — 10) koma til e-s *være Grunden til noget*, 29. — 11) þat kom saman með þeim *de bleve enige om*, 9.

II) indvirk., med H., *bringe* noget hen til et Sted: þeir koma skipi sínu í Sogn *de lande i S. med deres Skib*, 35. Deraf tilbagevirk. komast, eg. *bringe sig*, d. e. *komme* med Vanskelighed: 22, 30. komast á brott *slippe* (*derfra*) *med Livet*, 21, 26.

kona, Hu., 1) *Qvinde*, 34 [22], 36 [18], [22]. — 2) *Kone* = *Hustru*: 27 [9], [27], 28 [19], 34 [11].

Korkalækjar-várþing (æ for œ), I., det Vaarting, der holdtes ved (Gaarden?) Korkalækj, 11.

kost, Ha., *Spise*, *Kost*, 1) om Barselkost, 8. — 2) *Underhold*, 22.

krank, To., *syg*, *upasselig*, 19.

Krossavík (vík *Vig*), et Stedsnavn, 6.

kunna, Gjo., 1) med G., kunna sèr allt (mart) vel *være udmærket* (*meget*) *ferm i qvindelige Arbeider*, 7, 35. — 2) med følg. Nf. som Object: *forstaae*, 36. — 3) gjenstandsl., *finde Veien*, 8.

kúgildi, I., en Ko eller dens Værdi i Faar, 14, 17.

kvað (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af kveða.

kvazt (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. i Lidearten af kveða.

kváma, Hu., *Komme*, 15.

kveða, Gjo., 1) deels med en selvstændig Sætning, deels med en acc. cum infinit., *sige*. Ved kveðast (14 9-10, 20 6, 23 26, 31 10) træder det i st indeholdte sik (*sig*) i Stedet for den Acc., der er Subject i Infin. — 2) *digte*, 27 11, o. s. v.

kveld, I., *Aften*, 22; 20; 28, 29, 34.

kvena, Hu., *Qvinde;* deraf dannes E. Ft. kvenna.

kvennkost, Ha., (et godt) *Parti* (om en Person), 6.

kvennskörung, Ha., *en snarraadig Qvinde*, 6.

kvið, Ha., *Underliv*, 36.

kvikfè, I., *Qvæg* (stort og smaat), 36.

kvitt (beslægtet med kveða), Ha., *Rygte*, 26.

kví, som Huo., i Ft., *Fold* (hvori Faar malkes), 14.

kvænt, *gift* (om Mandfolk), lid. Tf. af kvæna, 6, 9, 15.

kylli, Ha., *scrotum*, 24.

kynj, I., eg. *Kjön:* alls kyns *alskens*, 7.

kynleg (af Huo. kynj), To., *underlig*, 29.

L.

Lagarfljót, I., en meget bred Flod i det nordøstlige Island, 5.

Lambanessþing, I., et Ting, der holdtes i L., 28.

land, I., 1) *Landbred*, *Kyst*, 15. — 2) *en vis begrændset Deel af Jorden*, 17. — 3) *den Jord, der hörer til en Gaard*, 5, 6, 11, 27.

lang, To., *lang* (om Tiden), 11. II. Ft. I. löngum bruges som Bio. i Betydn. *ofte og længe ad Gangen*, 15.

lauk (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af lúka.

laun bruges i Udtrykket á laun *hemmelig*, 35.

launa, Gjo., der styrer H., *belönne*, 18.

laus, To., *lös:* láta e-t laust *slippe noget*, 30, 25.

lausingja, Ha., *en Frigiven*, 10.

láta, Gjo., A) med acc. cum infinit., hvor Betydn. svæver imellem *taale* og *bevirke*, a) med fuldstændig acc. cum infinit.: 13 [6], 30 [18]. — b) hvor Sætningens Subject (Acc.) er udeladt, α) hyppigst, hvor dette Subject er et levende Fornuftvæsen (eller flere saadanne): 14, 18, 22 [8], 26, 27, 37. — β) hvor det er upersonl.: l. koma at e-u; jf. koma. — c) hvor Inf. er udeladt, α) 31 [3] (*hvorfor taaler I Tyve ved eders Bud?*). — β) l. e-t laust; jf. laus. — B) med en blot G. som Object, *miste*, 13 [27]. — C) gjenstandsl., a) l. í haf *stikke i Söen*, 35. — b) l. illa í svefni, 22. — c) l. at *föie sig efter*, 15. — d) l. af *ophöre med*, 15. — e) l. vel ifir *yttre Tilfredshed med*, 12. — f) l. sem *lade som*, 9.

Anm. Til Ordstillingen A, a hører oprindel. látast, *sige, at man* (15, 19), eller *give sig ud for at* (*være*), 36, da st (for sik) eg. er Subject i den følg. Nf., skjondt Omsagnsordet ved Attraction kommer til at staae i N. (36).

láttu 2. P. Et. byd. M. for lát þú.

leggj, Ha., *Skinnebeen*, 23.

leggja, indv. Gjo., 1) *lægge:* 30 [6,1], 22 (*udbrede*). Til en upersonl. Udtryksmaade hører 23. — Uegentl. l. e-t við *bestemme noget som*, 36. — 2) *stikke* (Redskabet i H.), 25, 30 [7]. — 3) i Lidearten, *svömme*, 28, 31.

legorzsaku (z efter Udtalen for ðs), Hu., *en Retssag angaaende Samleie*, 16.

leið, Hu., *Vei*, 21, 22; heim á l. *hjem ad*, 26.

leiða, indvirk. Gjo., *lede*, *före*, 11.

leiða, indv. Gjo.: e-m leiðist e-t *een bliver kjed af noget*, 22

leiðtoga, Ha., *Veiviser*, *Förer*, 35.

leik, Ha., *Leg*, 33.

leit, Hu., *Leden, Sögen*, 30.

leita, Gjo., 1) med E., a) *söge efter*, 14. — b) l. fundar e-s; jf. fund. — c) l. sèr ráðs *overlægge, hvad der er at gjöre*, 20, 30. — 2) gjenstandsl., a) l. við e-u *pröve paa noget*, 17. — b) l. um sættir *söge at stifte Forlig*, 13, 17.

lengi, Bio., *længe*, 16, 17, 13 (jaml.).

leyna, Gjo., med Obj. i H., *skjule, dölge*, 13, 14, 26, 35.

leyni, I., *Sted hvor man dölger sig*, 32.

leysa, Gjo., *löse:* l. e-n út *udlöse een*, 11.

lèði 3. P. Et. frems. Dat. af ljá *laane* (een noget), 31.

lèrept, I., *Lerred*, 20 (i Ft.).

lèt (1. og) 3. P. Et., og lètu 3. P. Ft. frems. Dat. af láta.

lèzt (1., 2. og) 3. P. Et. frems. Dat. i Lidea. af láta.

lið, I., 1) *Bistand*, 12, 13. — 2) *Fölge, der staaer een bi*, 18, 24, 25, 14 (*var ikke mandstærk nok, til o. s. v.*). — b) *Familie*, 35.

lifa, Gjo., *leve, være i Live*, 26, 29, 30.

liggja, Gjo., 1) *ligge*, a) (som lurende) 24. — b) (for at sove) 28, 29, 34. — c) (som syg) 26. — 2) l. við (e-t) *være forbundet med og afhængigt af* (*noget*), 25 (*den enes Död var uundgaaelig; men det var afhængigt af Ö., hvem der skulde döe*).

líða, Gjo., d. *glide*, 1) gjenstandsl., l. af (9, 31, 36); jf. af. Lid. Tf. a) *forbi*, 12. b) *hensovet*, 37. — 2) indvirk. og tillige upersonl., eg. *glide forbi* een, 24 (*med Undtagelse af H. og Gr.*).

líf, I., *Liv*, 26 [24]: á lífi og lífs *i Live*, 26.

líflát (lát *Tab*), I., *Död*, 9.

lík, I., *Liig*, 26. Jf. hræ.

líka, Gjo., *behage:* l. illa *mishage*, 11.
línbrók, Huo. i Ft., *linnede Underbeenklæder*, 29.
línklæði, Io. i Ft., (*linnede*) *Underklæder*, 30.
líta, Gjo. svá lízt mèr á þik *saaledes forekommer du mig*, 29.
lítil og lítin, To., *liden*, 23. — l. som No. og Bio.: lítils verð *som har lidet at betyde*, 10. litlu (lat. *paulo*), 8; 9, 17, 19, 35, 36. lítið (eg. *mindre end intet*) 25.
lítt, G. Et. I. af lítin, *kun lidet*, 14, 22.
Ljósavatn, 1, Navnet paa en Gaard, 37.
ljósta, Gjo., *slaae*, 13, 22. Upersonl. 10.
ljót, To., *styg*, 22.
lofa (d. *love*), indvirk. Gjo., *rose*, 12.
lokhvíla, Hu., *en lukket Seng*, 27, 29.
lokin lid. Tf. af lúka, 22.
Lónsheiði, Hu., Navnet paa en Bjergörk, 17.
lúka, Gjo., styrer i de fleste Betydnn. H., 1) personl., a) *lukke*, 21. — b) *udrede*, 11, 35. — 2) upersonl., e-u lýkr *noget ophörer*, 22, 25; jf. 36.
lygi, Hu., *Lögn*, *Usandhed*, 27.
lýkr (2. og) 3. P. Et. frems. Nut. af lúka.
lýsa, indv. Gjo., 1) m. H., *lyse*, 11. — 2) m. G., *udvise*, 30.
Lýtingsson *Sön af* Lýting, 6.
lækj (æ for œ), Ha., *Bæk*, 28, 34.
lækni, Ha., *Læge*, 26, 36, begge Gange om Qvinder.
lær (: *Laar* = í gær: *igaar*), I., *Laar*, 24.
lætr (2. og) 3. P. Et. frems. Nut. af láta.
lög, Ft. af Io. lag (der har andre Bemærkk.), *Love*, 11.
lögskil, Io. i Ft., *en lovbefalet mundtl. Forretning*, 18.

M.

magr, To., *mager*, som Tilnavn 24, 26.

mannaferð, Hu., *Folks Færdsel*, 27; jf. ferð.

mannahús, I., *Vaaningshuus*, 28.

mannboð, I., *Gjestebud*, 8. (Ogsaa boð alene.)

mannfund, Ha., *Sammenkomst*, *Möde*, 13, 18, 21.

m̄arg, To., *mangen*, 1) i Et., a) m. et No., 13[27]. — b) alene, 19, 28[25], 35[16]. Med en E., 6, 8, 13[9], 28[12]. — 2) i Ft., a) m. et No., 12, 14, 34. — b) alene, 35[25].

marku, Hu., *Mark* (8 Unser), 35, 36.

mart (eft. Udt. f. margt) (N. og) G. I. Et. af marg.

mat, Ha., *Mad*, *Kost*, 35.

má (f. mag) 1. (og 3.) P. Et. frems. Nut. af mega.

mág, Ha., enhver *mandlig Slægtning formedelst Giftermaal*. Ubestemt 8, 19. *Svoger* 32. *Svigerfader* 34; *Svigersön* 24, 28; jf. 11. *Stedfader* 16.

mál, I., 1) *det, at man taler* med een, 19. — 2) *en mundtl. yttret Overbeviisning*, 25. — 3) *Anliggende*, 20. — 4) *Retssag;* ogsaa i Ft.: 8, 13—17.

málamann, *een som gjerne har at bestille m. Retssager*, 6.

mánað (16) og mánuð (11), Ha., *Maaned;* jf. 35.

með, Fho., *med*, o. s. v. A) med H., 1) hvor det, der betegnes ved det Ord, der styres af með, af en eller anden Grund er det Fremragende i Forestillingen, a) *med* (om Ledsagelse, o. s. v.), som 8[16], 13, 14 (sidste Sted med Biforestilling om Samvirken). — b) *hos*, 11[16], 12, 15[1], 17 nederst, 9[7], 21[21], 33, 11[22]. — c) *i*, 26[24]. — d) *langs med*, 10[3] (er ... með *langs med hvilken*), 31[2], [7], 34; kan oversættes *ved*, 6[1]. — 2) hvor det, der betegnes ved det Ord, der styres af með, undèrordnes Subjectet, a) *tilligemed*, 36[16]. — b) *med* (om et Redskab

eller Middel), 17^{2}, 25^{24}, 36^{10}, 15^{19}. — 3) uden Over- eller Underordning, *imellem*, 6^{3}, ^{28}, 18^{10}, 19^{8}, 20^{10}, ^{2}, 22^{25}, 9^{13}. — B) med G., hvor det, der betegnes ved det Ord, der styres af með, tænkes i fuldkommen Afhængighed af Subjectet (ell. i dets Magt), som 9^{9} (*da han drog omkring med sin Bissekram*), 28^{5}, 31^{8}. Især i Forbindelsen fara með, α) *före med sig*, *bringe*, som 8^{17}; β) *medhandle*, 26^{18}; γ) *give sig af med*, 11^{14}; δ) *bestyre*, *forestaae*, 8^{4}.

með an, Bio., *medens*, 19, 29.

mega, Gjo., *kunne*, 6, 21, 23; (ubest. personl. Subj.) 22, 27.

meira, höiere Gr. i G. Et. I., brugt som Bio., *mere*, 12.

merkj, I., *Tegn*, 34. Jf. at.

mest, höieste Gr., *mest*, *störst*, 6, 20, 22, 25, 30.

Miðbæj (miðj, her: *som er i Midten*) et Gaardsnavn, 18.

miðj, To., lat. *medius:* 30 (*midt om Livet*). 10 (*midt paa ham*), 21 (*Middag*).

mikil og mikin, To., *stor*, 10^{13}, ^{22}, 12, 13, 22^{15} (med jam-), 35. Om Personer, *höi og för*, 6, 14. mik. firir sèr, 20; jf. firir I, 2, d. — I. Et. uden No.: 16 (jf. um), 22^{19} (lat. *multo*), 10^{12} (jf. verð), 30 (jf. draga).

milli (eg. miðli, H. Et. af miðil), Fho., med E., *imellem*, 1) med á, 17^{27}. — 2) med í, 13. — 3) alene. 24. Ueg. 17^{21}.

minna, höiere Grad, *mindre*, 22.

misinna, Gjo., 18 (*han kom til at fortale sig*).

missari, I., *Halvaar*, 16.

Mjófanesj (*det smalle Næs*) et Gaardsnavn, 8.

mjólka, Gjo., *malke*, 14.

mjúk (d. *myg*), To., *mild*, *venlig*, 15.

mjög f. mjök: 8, 11 [3], 12, 15 [3], [8], 18, 19, 24 [13], [17], [25], 26, 34.

mjök (jf. mik i mikil) og (nyere Form) mjög, Bio., *meget*, *saare*. mjök staaer 11 [14], [15], 21.

mold, Hu., *Muld*, 16 (H. tre Gange), 28, 34.

moldoxa (*Muld-Oxe*), Ha., Tilnavn, 20.

morgin, Ha., *Morgen*, 9, 16, 26; á m. *i Morgen*, 21.

móðar, Hu., *Moder*, 8, 9, 17.

mót, I., *Möde*, *Mödeplads*, bruges deels i Omskrivninger af, deels alene som, Fho. 1) til móts við (eg. *til Möde med*, d. e.) *hen til* 14 [6], [15], 15, 17, 23. — 2) í móti, med H., *i Möde*, 36; med Biforestilling om Fjendtlighed 24 (jf. 23 [10]). — 3) móti alene, med H., *i Möde*, *imod*, fjendtl. 22 og især 23 [26].

mun, Ha., *Forskjel*, 7.

mun — 1. og 3. P. Et. frems. Nut. af munu — forekommer i det mindste 15 Gange, hvor det overalt skrives heelt ud i Membr. — munda (heelt ud 28, 29, 34, 36; mūða 30), 1. P. Et. bet. Dat. af munu. — munder, 24 (skrevet heelt ud), 2. P. Et. bet. Dat. af munu. — mundi (9, 19, 24, 25 [7], [24], 26, overalt heelt ud), 3. P Et. bet. Dat. af munu. — mundu, a) Nf. i Dat. a munu, 15 (m̄ðu), 19 (mūðu); b) foran vit, 1. P. Ft. bet. Dat. af munu, 32 (heelt ud). — muni 3. P. Ft. bet. Nut. af munu, 29 (heelt ud).

munn, Hu., *Mund*, 25.

munna, Ha., *Munding*, *Ind-* ell. *Udgang*, 34.

munu, Gjo., *ville* (som Hjelpeord), t. *werden*.

munum 1. P. Ft. frems. Nut. af munu, 18 (munū).

myrða, Gjo., *skjule* (Liget af een, man har dræbt), 16.

Mýnesj (mýj Et. = *Myg* i Ft.), I., et Gaardsnavn, 9.

mýri, Hu., *Myre;* i Ft. som Gaardsnavn, 8, 21.

mæla, Gjo., *mæle, sige, tale,* 1) uden et Object i G., a) med en efterfølg. selvstændig Sætning, som 18[15]. — b) med en efterfølg. conjunctivisk Sætn., der begynder med at, 29[12]. — c) at svá mæltu, jf. at I, B, g. — d) m. til e-s *yttre et Önske om noget,* 20, 22; jf. 14[7]. — 2) med et Object i G., a) *tale,* 20[26], 22[13]. — b) *fremsige:* m. lögskil, 18.

N.

nafna, Ha., *Navne,* 17, 18, 23, 25.

nauðleytamann (leyta E. Ft. af Io. leyti for hleyti, *en Lod,* af Rodformen hlaut), *Paarörende* (jf. *necessarius*), 30.

nauðsynj, Hu., *Nödvendighed, Behov,* 20.

naut, I., *Nöd (Höved),* 29.

ná, Gjo., *naae,* 1) indv., a) eg. 25[27], 28 (*faae fat paa*). — b) ueg. 12[20], [22] (*opnaae*); med udeladt Obj. 12[3] (*faae*). — 2) gjenstandsl. = *række,* 25[24].

náseta (eg. *Nærsidden*), Hu., *Naboskab,* 32 (Ft.).

nátta E. Ft. af (nátt og) nótt.

náttsæta, indv. Gjo., *vaage hos* et Liig, 26.

neðan, Bio., *neden,* 23; firir n. *neden for,* 33.

neðra, höiere Grad, *nedre,* 16, 25.

nefna (d. *nævne*), indv. Gjo., a) fremhæve ved at nævne, 24. — b) *udnævne,* 12, 13[3], [16]. n. sèr vátta *tage sig Vidner,* 13[15], 16, 20.

nema (t. *nehmen*), Gjo., 1) *tage* en ubeboet Landstrækning *i Besiddelse,* 6. — 2) *lære* (jf. *nemme*), 11. — 3) n. staðar *standse,* 29.

nema, Bo., *undtagen,* 17, 29; jf. 14. — *hvis ikke,* 23.

nesj, I., *Næs = Halvö;* som Egennavn 6, 20.

Nesland, I., den Jord, der ligger til Gaarden N., tilligemed denne, 6.

nest, I., *Reisekost*, 28.

neyrðra (ey f. y), höiere Gr., *nordligere* (jf. *nörre*) 7.

nè, Bo., *eller* (i negtende Sætninger), 9, 24.

Niðgestsson, *Sön af N.*, 11.

niðr, Bio., *ned*, 8, 20, 23, 25[26], 10, 29, 30, 25[6], 33. — hvar Gr. væri n. kominn *hvor Gr. var bleven af* (med Biforestilling om Skjul og Forvaring), 34.

niðri, Bio., *nede*, *forneden*, 23.

níu (Membr. .IX.), Hovedtal, *ni*, 22.

Njarðvík (Njarð-, Guden), Hu., et Gaardsnavn, 7.

njósn, Hu., *Speiden:* halda n. um *udspeide*, 21.

njósnarmann, Ha., *Speider*, 23.

njóta, Gjo., der styrer E., *have Nytte af*, 14.

nokkur (Membr. overalt noekur-), Sto., *nogen*, 1) i Et. 22, 12. I., uden No., 5, 9. — 2) i Ft. 34, 27[20], 35, 18, 16, 27[23].

norðan, Bio., *fra Norden*, 18.

norðr, Bio., *mod Nord*, 11, 27, 31; 7.

Norðrfjarðu, Ha., Navnet paa en Egn, 6, 18, 19.

norræn (æ for œ), To., *norsk*, 33.

nótt (H. Et. nótt 8[19], 22[6]; E. Ft. nátta — nótta er næsten eller ganske ubrugeligt — 20[29]; nætr E. Et. 11, G. Ft. 20[5] og 34), Hu., *Nat:* um nótt *een Nat over* 19, 35. um nóttina *Natten over*, 20[1], 22[4]; um nóttina eptir *den næste Nat*, 33; jf. 15. í nótt *i Nat* (sidste Nat) 22. Ofte betyder nótt en Nat tilligemed en Deel eller det Hele af de Dage, der begrændse den: þrjár nætr (jf. 20[29]) indbefatter saaledes et Tidsrum fra *3 Nætter og 2 Dage* til *3 Nætter og 4 Dage*; o. s. v.

nú, Bio., *nu;* i fortællende Stiil *derpaa* og lign. Det kan ogsaa deels give Udtrykket Runding og Fylde, som 32 [10], deels indlede en Sætning, som 22 [25]. Jf. 28 [27].

nytj (eg. *Nytte*), Hu, *Melk* (dog ikke i Almindeligh., men kun tænkt i Forhold til det Dyr, der malkes), 14.

nytja (eg. *benytte*), indv. Gjo., *malke*, 14.

næst, höieste Grad, *næst*, 1) To., 15. — 2) Bio., því næst *dernæst*, *derpaa*, 6, 13, 18.

nætr E. Ft., samt (N. og) G. Ft. af nótt.

O.

Oddmarslækj (æ for œ), Ha., Navnet p. en Bæk, 28.

Oddsstað, Hao. i Ft., et Gaardsnavn, 8, 9.

of (eg. Fho. of = um), Bio., *for* (*nimis*), 28.

ofan (d. *oven*), Bio., (eg. *ovenfra*), *ned*, 21, 17, 23 [22], o. s. v.; om en blot Retning 8. hlaupa o. *styrte ned*, 30. — firir o. *ovenfor* 33, 36.

ofanverð, To., *oventil* (tænkt som To.), 33.

ok, Bo., *og*, f. Ex. 6 [8], 10 [6]. Efter bæði, 22 [29]. Med et vist Eftertryk idet et Gjo. udelades, 20 [19] (t. *und zwar*). Adskilt fra det første af de to forbundne Led ved et Gjo., 19 [14], 24 [14].

okkar, Eiesto., *som tilhörer os to*, 18, 28.

okkr (G. og) H. i Tvetallet af de personl. Stos. 1. P., 22, 28.

opt, Bio., *ofte*, 28.

orð, I., *Ord*, a) i Et., 21, 12. — b) i Ft. (Udtryk, Trudsel, Ønske, Budskab, o. s. v.), 24, 20, 15, 14, 18. taka til orða *tage til Orde*, 34.

orðræða (æ f. œ), Hu., *Samtale*, 16.

orðstír (eg. *Berömmelse i Ord*), Ha., *Omtale*, 36.

Ormstað (eft. Udt. f. Ormsst.), Ha. i Ft., et Gaardsnavn, 8.

orpin lid. Tf. af verpa.

oss (G. og) H. i Ft. af de personll. Stos. 1. P., 22.

Ó.

ófaru, Hu., eg. *en daarlig Reise:* fara óför firir e-m *lide Nederlag af een*, 21.

ófús, To., med E., *uvillig til*, 15.

óhappamann, Ha., *en Ulykkelig* (taget i moralsk Betydn.), 30.

óhefnd, lid. Tf., *uhævnet*, 11 (jf. hefna).

óhelgi, Hu., *det at ligge paa sine Gjerninger*, 15. 18.

óhægindi, Io. i Ft., *Vanskelighed*, 34.

óku 3. P. Ft. frems. Dat. af aka, 8.

ólífi, I., *Uliv* (i *Ulivssaar*), 25 (*dödelig saaret*).

ónýt, To., (eg. *unyttig*), *tilintetgjort*, 16.

ónýta, indv. Gjo., *tilintetgjöre*, 13, 14, 16.

ór, Fho. med H., (ór: í = af: á, med Hens. t. Betydn.) *ud af* (t. *aus*, lat. *ex*), A) om Stedsforhold, a) correlat med í I, A, 1, a: 28 [16], 31. — b) correlat med í I, A, 1, b: 10. — c) correlat med í I, A, 2: ganga ór rekkju *vige Sengen*, 28. — d) correlat med í I, A, 8: 17 [4]. — e) correlat med í I, A, 10: 22. — f) correlat med í I, A, 11, for saavidt som Forholdet imellem en Mand og hans Hjem betegnes: 14, 19 [9, 27]. — g) drekka ór med underforstaaet H., 34. — B) om andre Forhold, a) ved en Tilstand, Stilling, eller lign.: 35. — b) *fra* en Reise (jf. í I, B, c), 19 [15]. — c) er hón ór þessi sögu *hun* (*er ude af*, d. e.) *forekommer ikke tiere i denne Fortælling*, 17,

órræðe, I., *Udvei og Beslutning*, 25.

ósekj, To., *ikke fredlös*, 18.
ósk, Hu., *Önske:* at óskum *efter Önske*, 14.
óttast, lideformet, men indv. Gjo., *frygte*, 29.
óvar, To., *uforsigtig*, især med Hensyn til sin Sikkerhed, 30.
óvinsæl, To., *forhadt*, 17.
óvígj, To., *udygtig t. Kamp formedelst Saar.* 25.

P.

pál, Ha., et Slags *Hakke*, 28.
penning, Ha., i Ft. *Penge*, 35.
prest, Ha., *en Præst*, 36, 37.

R.

rak (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af reka.
ramm, To.: rammr at afli *af meget stor Muskelkraft*, 29.
rann (1. og) 3. P. Et. frems. Dat af renna.
Rannveig, et Qvindenavn, 18.
rauð, To., *röd;* som adjectivisk Tilnavn 6.
ráð, I., a) *det, hvortil man raader*, 11, 14, 21. — b) *Beslutning*, 30. Derhen hører taka til ráða *tage en Beslutning*, 25; samt leita sèr ráðs 20, 30. — c) *Giftermaal*, 7.
ráða, Gjo., 1) r. e-m e-t *raade een noget*, 12, 20, 21. — 2) med Objectet i H., *have den afgjörende Stemme med Hensyn til*, 14, 28. Uden Fhf. 16, 17.
reiðast, Gjo.: r. e-u *vredes over noget*, 11.
reka, indv. Gjo., *jage, smide, slaae*, 20, 30.
reka, Hu., et Slags Spade, 28.
rekkja, Hu., *Seng*, 28 to Gange.
rekkjuvaðmál, I., *Sengetöi af Vadmel*, 20.

renna (Dat. **rann**), Gjo., *löbe*, 20, 22, 23[10], 31.

renna (Dat. **rennda**), Gjo., *skride*, 23[22] (*trængte*).

reyna, Gjo., *erfare*, 27. **r. eptir** *opdage ved Trolddom*, 34.

reynd, Hu., *Erfaring;* **reyndar** (E. Et.) *i Grunden*, 34.

rètt, To., *ret:* **hafa r. at tala** *have Ret*, 14.

rètta, indv. Gjo., *gjöre* noget *lige;* ueg. 20.

riðvalu (Rodformen **rið** *knytte*, *binde*; **valu** *et valseformet Stykke Træ*), Ha., *Model*, *hvorved Garnmasker afpasses*, 29.

rist, Hu., *Vrist*, 23.

ríða, Gjo., 1) eg. *löftes i Veiret*, 25 (*tumlede*). — 2) *ride*, 26, 28, 27, 10, 13, 33.

ríkj, To., *mægtig*, 6. **r. at fè** *formuende*, 13; jf. 35.

rjúpa, Hu., *Rype*, 9.

róta, Gjo. med H., *bringe* noget *i Uorden*, 31.

runnu 3. P. Ft. frems. Dat af **renna**.

ræsta, indv. Gjo., *rense*, 34.

S.

safna (oprindeligere **samna**), Gjo. med H., *samle*, 18.

saga, Hu., *Saga*, ogsaa *Begivenhederne*, 17, 37.

saksókn, Hu., *Sagsögning*, *Sögsmaal*, 11.

saku, Hu., a) *Retssag*, 11. — b) *det som berettiger til* (*Sögsmaal eller*) *Fjendtligheder*, 15, 24.

sam, *samme*, 21, 30.

saman, Bio., *sammen*, 1) med Forestilling om Bevægelse, a) eg. 29. — b) ueg. *overeens*, 9[13]. — 2) med Forestilling om Ro, a) *i Fællesskab*, 6, 8[4], 13[21]. — b) i Forbindelse med Talord, α) **ein- saman** *alene*, 8[25],

jf. 15[5]; *uden andres Hjelp* 26. ekki ein saman *som har Barn under Bælte*, 15. — β) efter (foran, 18) andre Hovedtal, hvor det kan oversættes ved *i Tallet:* 9[32]. o. s. v. — γ) efter báð, 11, 20[6]; jf. 2, a. — δ) efter all 20[7], 25; jf. *alsammen*.

sand, Ha., *Sand;* i Ft. et Stedsnavn, 9.

sann, To., *sand, rigtig*, 10, 29; *gyldig* 15.

sanna, Gjo., *bekræfte*, 27. — I Lideart. *vise sig*, 32.

satt N. og G. Et. I. af sann.

sauð, Ha., *Bede*, 34.

sauðamann, Ha., *Faarehyrde*, 8, 34.

Sauðarfirðu, Ha., Navnet paa en Egn, 19.

sauðhúsatópt, Hu., *Levning af et Faarehuus*, 6 (Ft.).

sauðfè, Samlingsord af I., *Faar* (i Alm.), 16.

saurug, To., *muddret*, 34.

sá, Sto., N. Et. Ha., *den*, f. Ex. 5[24], jf. 6[12]; kan undertiden oversættes ved *en*, som 8[5]; *en saadan* 18[17].

sá (1. og) 3. P. Et., samt 3. P. Ft. frems. Dat. af sjá.

sár, I., *Saar*, 25, 26, 29, 36.

sár, To., (eg. *som har Saar*), *saaret*, 23—26.

segja, Gjo., *sige, fortælle*, og lign., 1) eg., a) med en G., 26[6], 29[19], 31[15], 37[7], der kan underforstaaes, som 22[7], 34[22]. — Et Hensynsobject er tilföiet, f. Ex. 8[25], 21[4], 34[27]; 8[26]. s. e-m e-t firir *foreskrive een noget*, 13[1]. — b) med acc. cum inf., som 10[18], 13[16]. s. skilit við *erklære sig skilt fra* sin Ægtefælle, 20. — Hertil slutter sig det tilbagevirk. segjast (f. segjask, f. segja sik) med en Nf., 9[26], 12[20], 13[2], 27[24]. — c) med hversu, 32[13]. — d) med at, hvorpaa der følger α) frems. M., 8[10]; med tilföiet Hensynsobjeet 19[6], 20[28], 29[1]. β) bet. M., 12[20] (med Hensyns-

object). — e) med en uafhængig Sætning, som 9[14], 10[11]. — f) s. frá *fortælle om*, 37. — g) s. til sín *navngive sig*, 13; s. e-m til (e-s) *gjöre een bekjendt med (noget)*, 14[12]. — 2) upers., 19[14] (*det anede hende*).

seinka, gjenstandsl. Gjo., *forsinke sig*, 25.

sekj, To., *fredlös*, 16, 17, 33.

selja, indv. Gjo., 1) *række*, 29. — 2) *sælge*, 9. 20. o. s. v.

sem, A) henvisende Sto., *som:* N. Et. Ha. 35[19]; G. Et. I. 29[18]; G. Et. Hu. 22[17]; G. Ft. Hu. 30[18]; o. s. v. — B) henv. Bio., *hvor*, 13[10], 22[2]. — C) henv. Bo., *som*, 1) qvantitativ: efter jam- 13[19], 22[15]; efter svá 14[26], 29[18]; efter slík 26[10] (eg. *saa tapper, som*). — 2) qvalitativ, a) med frems. M.: uden svá 32[9]; med svá 20[25], 22[27]. — b) med bet. M., α) uden svá: *som om* 9[24], 35[22]. β) med svá: *som om* 18[2]; oversættes ved *at* 22[17]; jf. 19[14].

senda, Gjo., *sende*, α) m. en G. 10, 15; 18. β) uden Object 21.

senn, Bio., *paa eengang*, 23.

setj (af Rodformen sat), I., *Bænk*, 28—30.

setja, indv. Gjo., *sætte*, 1) med personl. Object, a) setjast (tilbagev.), α) *sætte sig* 23, med niðr 25. β) *nedsætte sig* (med Biforestilling om voldsom Fremfærd) 35. — b) setja *lade* een *tage Sæde*, 13. — 2) med et livløst Object (*bringe til at staae*) 29, 30.

sex (Membr. overalt .vi.), Hovedtal, *sex*, 19, 34, 36.

sextán (Membr. .xvi.), Hovedtal, *sexten*, 21.

sè 1. P. Et. (28[26]) og 3. P. Ft. (18[20]) bet. Nut. af vera *være*.

sèr, H. Et. og Ft. af det tilbagevisende Sto., *sig*; bruges undertiden hvor man i Dansk sætter enten Eiesto. *sin* eller det bestemte Kjo., som 25[5]. undertiden næsten

overflodigt, som 7[5], 35[16]. Det viser snart tilbage til det nærmeste Subject, snart til Subjectet i Hovedsætningen, som 14[7], [8].

silfr, I., *Sölv*, 6, 34—36.

siðu, Ha., *Sædvane*, *Skik*, 8.

Sigurð et Mandsnavn, 21.

sinn, I., *Sind* = *Gang:* 12[18] (*nogensinde*), 15[13] (*engang*), 18[22] (*den Gang*), 22[5] (*tre Gange*).

sinn (N. og) G. Et. Ha. af Eiesto. sín.

sitja, Gjo., *sidde*, a) 25, 13, 9, 17, 21. — b) i sitja hjá, 23, udtr. sitja Uvirksomhed (men hjá en Væren udenfor; Forklaringen hjá, 1, b, β er ikke nöiagtig). — c) s. firir e-m *ligge i Baghold for at angribe een*, 21, 22. Jf. 30. — d) *opholde sig*, 19.

sitt (N. og) G. I. Et. af Eiesto. sín.

síð, Bio., *sildig*, 20. Jf. síðarr.

síðan, Bio., 1) om et Tidspunkt, *efter den Tid*, 8[26], 11[19], 36[22], o. s. v. — 2) om en Tidslængde, a) *fra den Tid af*, 36[27]. Henvisende, *fra den Tid af, da*, 16, 27[21]. — b) det samme, med Biforestilling om Grund, 8[24], 15, 33.

síðarr (Membr. fıðaʀ 17; ellers overalt fıðaʀ), höiere Grad af Bio. síð, a) *senere*, med en nærmere bestemmende H. 9[26], o. s. v.; 37. — b) *en anden Gang*, 20.

Síðu-Hall, 6, Navnet paa en for sin ædle Tænkemaade meget berömt Mand. (Síðu E. Et. af Huo. síða, eg. *Side*, ogsaa: en Egn i Vester-Skaptefjelds Syssel.).

sín, Eiesto., *sin*, gaaer ofte paa Subjectet i Hovedsætningen, som 18[6], 19[22].

sjau (Membr. overalt Romertal), *syv*, 13, 19, 20.

sjá, Gjo., *see*, 1) eg., α) med en G., 31, 33, 10, 22[1], 27, 28. *Besee* 16[31]. — β) med en *acc. cum inf.*

23. — γ) med at og frems. M., 16 [11], [12], 17, 25 [10], [23]. — 2) ueg., a) med at og frems. M., *indsee*, 24, jf. 25 [26]. b) sjá við (med H.) *vare sig imod*, 25 [9], [18]. c) sjá um (med G.) *sörge for*, 22 [8].

sjálf. Sto., *selv*, 14, 21.

sjálfdæmi (æ f. œ), I., *det at paakjende sin egen Sag*, 14.

sjó, Ha., *Söen*, 16. (Ligel. sjá, sæ.)

sjúk, To., *syg*, 19.

skafl, Ha., *Sneedrive*, 24, 25.

Skagafell, I., Navnet paa et Fjeld, 21.

skal 1. og 3. P. Et. frems. Nut. af skulu.

skalt (med foreg. þú) 2. P. Et. byd. M. af skulu.

skaltu 2. P. Et. byd. M. (med tilföiet þú) af skulu.

skamm, To., *kort*, 23 (I. Et. som No.); 25.

skammlaus, To., *uden Skam*, 21 (G. Et. I. som Bio.).

skammlíf, To., *som lever kort*, 6.

skammu, Hu., *Skam*, *Fornærmelse*, 9.

skaprauna, Gjo. med H., *ærgre*, *fornærme*, 15.

skarf, Ha., *halieus carbo;* som Tilnavn, 21.

skark, I., *Larm*, *Bulder*, 30.

skaut (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af skjóta.

skála, Ha., et meget stort Værelse, hvor Familien samledes ved Ilden, for at varme sig, samt spiste og sov, 18, 29, 30.

skeggj, I., *Skæg*, 25.

skella, Gjo., eg. *smælde:* sk. upp ok hlæja *slaae en höi Latter op*, 31.

skemmra, höiere Grad af skamm.

skerj, I., *Skjær* (i Søen), 15.

skildu og skjaldu, Ha., *Skjold*, 23—26.

skili 3. P. Et. bet. Nut. af skulu, 21.

skilja (d. *skille*), Gjo., 1) indv., a) personl. skiljast *gaae fra hinanden*, 14, 16, 19, 21, 23, 35. b) upersonl. *hæve, gjöre Ende paa*, 18[21]. — 2) gjenstandsl., a) skilja = skiljast (1, a), 12, 18[18], 25. b) segja skilit við, 20, see segja 1, b.

skinnhúfa, Hu., *Skindhue;* som Tilnavn 18[6], 19[8]. 20, der bruges for Egennavnet 18[10].

skip, I., *Fartöi*, a) *Skib*, 31[5], 33. 35. 36. b) *Baad*, 31[4].

skipta, indv. Gjo. med H., *skifte* (dele), 6.

skíðahlaða, Ha., *en Stabel (fladt) Brænde*. 29. 30.

skjaldu, see skildu.

skjóla, Hu., *en Spand*, 34.

skjót, To., *hurtig;* I. som Bio., 25, 9.

skjóta, Gjo., *skyde*. Det, der sættes i Bevægelse, staaer i H.: 29; 10. Uden H. 23[15], [17], [19]; med Forestilling om, at man træffer, 23[19], [20], [21], 24.

skora, Gjo., eg. *gjöre Indsnit:* sk. á e-n. at (med bet. M.) *opfordre een til at*, 20; sk. á e-n til hólmg. *udfordre een til Holmgang*, 36.

skóg, Ha., *Skov*, 27. I. Ft. et Gaardsnavn, 18, 19.

skóggangssaku, Hu., en Sag, der medførte den höiere Grad af Fredløshed og Landsforviisning paa Livstid, 16.

Skriðudalsá, Hu., Navnet p. en Aa (i Skriðudal), 13.

skuld, Hu., *Skyld = Gjeld*, 27.

skulu, Gjo., *skulle, ville*, 1) med et Fornuftvæsen til Subject, a) *skulle*, paa Grund af α) ydre Tvang, 14[11], 21[9]; jf. 18[17]. β) Pligt, 18[12]. γ) Befaling 10[12]. 12[16], 29[22], 21[13], [28], 35[3], 13[4] (*man skulde*). δ) Bestemmelse, 28[21], 13[19-21], 17[24]. — b) *ville, skulle* i Følge egen Beslutning: 16[22], 18[24]; 9[27], [30], 13[2]; 36[3] (*har man* —

d. e. *jeg — besluttet*). Elliptisk, med Underforstaaelse af at hafast *bestille*, 9 [29]. — 2) med et livløst Subject, *skulle:* 17 [23], 8 [18], 21 [8].

skulu (foran vèr) 1. P. Ft. frems. Nut. af skulu, 9 [30]; (foran þið) 2. P. Ft. frems. Nut. af skulu, 10 [12].

skutu 3. P. Ft. frems. Dat. af skjóta.

skú (og skó), Ha., *Sko*, 29.

skyggn, To., *skarpsynet*, 33.

skyld, To., 1) *pligtig*, α) med at og en Nf. 18 [28]; β) med til at og en Nf. 29. — 2) om Slægtskab, med H., *beslægtet med*, a) 15, 18 [8], 24. b) prægnant (og uden H.), *nær beslægtet*, 34.

skyldi 3. P. Et. frems., samt 3. P. Et. og Ft. bet. Dat. af skulu.

skyldu Nf. i Dat., samt 3. P. Ft. frems. Dat. af skulu.

skyldut 2. P. Ft. bet. Dat. af skulu, 21 [9].

skyrta, Hu., *Skjorte*, 29.

skýt 1. P. Et. frems. Nut. af skjóta.

slagbrand, Ha., *Stang*, 29, 30, (*stænge for Dören*).

slá, Gjo., *slaae*, styrer H. af det Ord, der betegner den Gjenstand, der sættes i Bevægelse, for at frembringe et Slag, 13.

sleða, Ha., *Slæde*, 10, 8, 26 (et Slags *Hjulbör*?).

sletta, indv. Gjo. med H., *sætte* eg. en halvflydende Masse ell. lign. *i en hurtig, men kort Bevægelse*, (jf. *klatte*); 25 om den hængende Læbe.

slík, To., *slig, saadan*, 24, 26; I. Et. uden No. 23, 15.

sló (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af slá.

Smjörvazheiði (z efter Udtalen for tns), Hu., Navnet paa en Fjeldörken, 17.

smæra, höiere Grad af smá *smaa*, 24 (I. ud. No.).

snemma, Bio., *tidlig*, 9, 20.

sneri 3. P. Et. og sneru 3. P. Ft. frems. Dat. af snúa.

snjá (ligel. snjó og snæ; jf. snjófannu, Snæfell, snækakku), Ha., *Snee*, 25.

snjófannu (jf. snjá), Hu., *Sneedrive*, 23.

Snotrunesj, I., et Gaardsnavn, 15.

snúa, Gjo., 1) gjenstandsl., *vende, vende sig*, 10, 23, 25[23], 30. — 2) indv., med H., 25[25] (upersonl.).

Snæfell (jf. snjá), I., Navnet paa et Fjeld, 33.

snækakku (jf. snjá), Ha., *Sneebold*, 22.

sofna, gjenstandsl. Gjo., *falde i Sövn*, 30.

Sogn Navnet paa en Deel af Norge, 35.

son, Ha., *Sön*, 34[18], 37[6, 7] (alle tre Steder heelt ud i Membr.).

sólarsinniss (ss for s), Bio., *med Solen*, 11. Modsat andsœlis.

sótt, Hu., *Sygdom*, 6.

sótti 3. P. Et. frems. Dat. af sækja.

sóttu 3. P. Ft. frems. Dat. af sækja.

spak, eg. To., *klog;* som No. af Ha. og Tilnavn, 34.

Spakbessa, *B. den Vise*, 6.

Spakbessadóttar *Datter af B. den Vise*, 8.

spara, indv. Gjo., *spare*, og lign., 35, 36.

spjót, I., *Spyd*, 10, 24, 25.

spjótskapt, I., *Spydskaft*, 25.

spretta (Dat. spratt), gjenstandsl. Gjo., *gjöre en pludselig Bevægelse:* spr. upp, a) *springe op af Sengen*, 20. — b) ueg. om et Rygte: *opkomme* pludselig, 17.

spretta (Dat. spretta), indv. Gjo., der styrer H., *spænde* noget *lös*, 19.

spurð, Böiningsæmnet i frems. Dat. og lid. Tf. af spyrja (Roden spur).

spyndi (efter Udtalen for spyrndi) 3. P. Et. frems. Dat. af spyrna, *sparke*, 31.

spyrja (9 [29] staaer blot .f. i Membr.), Gjo., *spörge*, 1) *gjöre et Spörgsmaal*, a) sp. at e-m *spörge efter een*, 9 [31]. — b) sp. um e-t 32 [12] (hvor Construetionen er dobbelt). — c) sp. e-s, *α*) uden personl. Objeet, 32 [12] (jf. b). *β*) med et personl. Obj., 22 [29], 26, 31. — d) med en afhængig eonjunetivisk Spörgesætning, *α*) uden personl. Obj., 9 [29], 10, 13, 30; jf. 22 [6], 27 [9]. *β*) med et personl. Obj., 9 [20], 12 [18], 14; jf. 12 [16], 19. — e) med en afhængig indieativisk Spörgesætning, *α*) uden personl. Obj., 20. *β*) med et personl. Obj., 23. — f) med et direet Spörgsmaal, 34. — 2) *faae at vide*, a) med en G. som Obj., 11. — b) med en indieativisk Sætning, der begynder med at, 27 [3].

stað, Ha., *Sted*, a) nema staðar, *standse* (gjenstandsl.), 29. — b) í stað *paa Stedet*, 9 (forstærket ved þegar *strax*).

stallahring, Ha., den Ring, der skulde ligge paa Alteret (stalla) i ethvert Hovedtempel, og som skulde veie i det mindste 4 Lod, 16.

standa, gjenstandsl. Gjo., 1) om Personer, *staae*, a) uden Bevægelse, 18 [15], 25 [17], 28. — b) med Bevæg., st. upp *staae op*, 9 (af Sengen). — 2) om livløse, men legemlige Ting, a) *staae*, (ikke være nedfalden), 18 [6]. — b) st. uppi *staae paa Strandbredden*, 35. — e) *have en vis Retning*, 25 [22], 30.

stefna, Gjo., A) gjenstandsl., *rette sine Skridt hen imod* (jf. *stile*), 25. — B) indv., med H., *indstævne*, a) en Person, 14; 16 [2], 17. b) en Sag, 16 [4]. — 2) *fremföre en Paastand angaaende* een: st. e-m af e-u *nedlægge Paastand om, at noget skal frakjendes een*,

13; st. e-m til óhelgi *nedlægge Paastand om, at een skal dömmes til at ligge paa sine Gjerninger*, 15, 18.

stein, Ha., *Steen*, 33.

stendr 2. og 3. P. Et. frems. Nut. af standa.

sterkj, To., *stærk* (om Legemskræfter), 6, 7, 14.

stillt eg. lid. Tf. af stilla *stille;* men bruges som To. om den, *der kan beherske sig*, 7.

stífla, indv. Gjo., *dæmme for*, 34.

stokkin lid. Tf. af det gjenstandsl. stökkva (eg. *springe*), *tage Flugten*, 25.

stolin lid. Tf. af stela *stjæle*, 14.

stóð (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af standa.

stóðhest, Ha., *Stodhingst*, 12.

stóðhross, I., *en Hest, der hörer t. et Stod,* 13.

stóðu 3. P. Ft. frems. Dat. af standa.

stór, To., *stor*, 33.

straum, Ha., *Ström;* et Gaardsnavn 19, 24.

studd lid. Tf. af styðja *understötte*, 26.

stund, Hu., *Stund*, α) om en lille, men ubestemt Deel af et Døgn, 28. — β) om en længere Tid, 12, 22. engi stund *kun en ganske kort Tid*, 6.

stýrimann, Ha., *Skibsförer*, 33, 35.

stökkva, indv. Gjo., *forjage*, 35.

suðr, Bio., *mod Syd*, 19, 34.

sumar, I., *Sommer*, 9 (*om Sommeren*), 33.

sunnan, Bio., *fra Syd:* firir s. *sönden for*, 8, 16, 26.

sú, Sto. i N. Et. Hu., *den*, (lat. *ea*), 13, 14, 17.

svaddi 3. P. Et. frems. Dat. af den gjenstandsl. Rod svað *gaae flængende* (om Huggevaaben), 24.

svara (overalt, eller i det mindste de fleste — nl. 17 [deriblandt S. 15] — Steder, i Membr. blot .f.), Gjo.,

svare, 1) hyppigst med en selvstændig Sætning, som 9[15]. Undertiden maa Subject og Gjo. soges i den foregaaende Spörgesætn., som 20[3] (hvor ek ætla underforstaaes). — 2) med et Object i II., 15.

svartaskáld, I., *den sorte Digter*, Tilnavn, 24.

svá, Bio., *saa*, 1) qvantitativ, i Forbindelse med To. og Bio., *α*) med Hens. t. noget foregaaende: 11[3], 20[18]. *β*) med Hens. t. noget efterfølgende: 14[25], 29[17]; 34[8]. *γ*) med Hens. t. noget, der blot antydes ved svá selv: 30[3]. — 2) hvor Grundbetydn. er qvalitativ, a) i Forbind. m. et Gjo. i samme (enkelte) Sætning, *saaledes*, *α*) m. Hens. t. noget foregaaende: 9[14], 10[13], 13[24], 34[20], 18[21], 25[28], 14[27], 24[26], 34[28]. *β*) m. Hens. t. noget efterfølgende: 22[27], 19[14], 8[15], 30[29], 20[24], 29[10], [16]. *γ*) m. Hens. til noget, der blot ligger i Forestillingen, i hvilket Tilfælde svá har Eftertryk, der kan forstærkes ved at sætte Fho. í foran: 23[1] (*saa gid alle* o. s. v.). — b) ok svá *og saaledes* (*ogsaa*), *og ligeledes*, 26[30], 33[20]. — c) svá at *saa at* (i Begynd. af en Følgesætning): 25[21], 30[8], 7[15]. — d) svá sem *som om*, 18[2]. — e) *saa* = *derpaa*, *derefter*: 23[23], 31[8]. — f) slíkt svá, 15[17], *noget lignende* (som Gjengjeld).

svefn, Ha., *Sövn*: í svefni *i Sövne*, 22, 26.

svein, Ha., a) *Dreng*, 31, 34. — b) *en* (*ung*) *Mand*, 30.

Sveinung (af svein) et Mandsnavn, 14.

sverð, I., *Sværd*, 19, 24, 25, 28—30, 36.

sverzhjalt (z e. Udt. f. ð s), I., i Ft. *Sværdfæste*, 13.

sveiktu 2. P. Et. frems. Dat. — hvormed þú, *du*, er sammensmeltet — af det indv. Gjo. svíkja *svige*.

Svínafell, I., et Gaardsnavn, 18, 19.

svöðusár (jf. svaddi), I., *et Saar af stort Omfang*, 36.

svörum H. Ft. af svar *Svar*, 15.

syðra, höiere Grad, *söndre*, 7.

syni (heelt ud i Membr.) H. Et. af son, 37[2].

systar, Hu., *Söster*, 7, 12, 35, 36.

sýna, indv. Gjo., *lade see, vise*, 24.

sækja (æ for œ, jf. d. *söge*), Gjo., 1) om en Kamp, a) indv., *gjöre vedholdende Angreb paa*, 24, [9], [10], [15]. — b) gjenstandsl., α) absolut, 24[24]. β) s. at e-m *söge ind* (*gaae lös*) *paa*, 22, 24[8]; med Forestilling om Vedbliven 24[18], 25. γ) *trænge frem*, for at angribe, 24[2]. — 2) *reise og forfölge* en Sag, 33.

sæng, Hu., *Seng*, 28—30, 34: hvíla á s. *ligge i Barselseng*, 8.

særa, indv. Gjo., *saare*, 29.

sæta, Gjo.: s. áverkum við e-n *söge* (*Leilighed til*) *at tilföie een Saar*, 29. — þat sætir því *det hænger saaledes sammen, det kommer deraf*, 34.

sætt, Hu., *Forlig*: 13[19], 14, 17[23]; leita um sættir (Ft.) *söge at stifte* (*et*) *Forlig*, 13[18], 17[21].

sætta, indv. Gjo., *forlige*: 27; sættast *slutte Forlig*, 11, 14.

sökkva, indv. Gjo., *sænke, nedsænke*, 16.

söm den ved u omlydede Form af sam *samme*.

T.

tafl, I., Et., Samlingen af *Brikker* i et Brætspil, 31.

taka, Gjo., I) med et Object, i G., A) *tage* i egentligste Forstand (med Haanden ell. Hænderne): 25[12], 28[6], 20[12], [15], 30[9]; 29[23]; 30[5]; 22[30]; — 26[12], 10[5] (*de spændte Hesten fra Sl.*); 37[3] (*fange, paagribe*). — B) hvor Objectet vel er en legeml. Gjenstand, men hvor

Gjo. dog ikke nødvendig udtrykker nogen legemlig Berørelse, 1) 17[15], 20[20]. — 2) *tage i Besiddelse*, 36[8], [14], 6[8], [25] (jf. *tage Arv*). — 3) *tage = modtage*, 33[15] (Obj. underforstaaet). — C) tropisk, 1) *overtage*, 17[10], 11[15], 15[23]. — 2) t. ráð *tage en Beslutning*, 30[24]. — 3) t. e-m fari *betinge en Skibsleilighed til een*, 35[1]. — 4) t. tal *begynde en Samtale*, 9[11]. — 5) t. þjónostu *lade sig berette*, 36[21]. — 6) t. sótt *blive syg*, 6[24]. — 7) takast *komme i Stand*, 7[5]. — II) uden Object, eg. *gjöre en Bevægelse med Haanden* (hendi tilföies ogsaa undertiden — see nedenf. — som en oprindelig dativus instrumentalis, der senere næsten er bleven til det Slags Object, der forekommer ved de Gjo., der betyde at *sætte* noget *i Bevægelse*), *for at tage* noget, hvilken Bevægelses Art og Beskaffenhed nærmere bestemmes ved et Fho., A) t. á (med H.), *röre ved*, 30[2], [3]. — B) t. til, 1) eg. *bringe Haanden i Berörelse med* noget: 29[16], med tilföiet H. hendi 25[4]. — 2) ueg. a) i Almindelighed, α) *gribe til*, *gjöre Brug af*, 28[10]. β) *vedkomme*, 10[15]. — b) særegne (staaende) Udtryk, α) Nú (Þá) er þar til at taka, er betegner, at man, efter en Digression, igjen optager Fortællingens Traad, 5[23], 22[3]. β) t. til orða *tage til Orde*, 34[24] (*spurgte*). γ) t. til ráða *tage en Beslutning*, 25[19]. — C) t. við (med H.), α) *modtage* med Haanden, 29[20]. β) *modtage* en Kommende, 23[8]. — γ) *overtage*, 14[16].

tal, I., *Samtale*, 9, 18, 33; 15.

tala, Gjo., A) *tale*, 1) i Almindelighed, a) med et Object i G., 9[22], [25] (*sagde*). — b) i en Sætning, der forbindes m. en følgende sideordnet ved ok, 15. — c) med en folg. løs Object-Sætning, 10[19], 34. — 2) i Særdeleshed, prægnant, om en Paastand, a) hafa rètt at t. *have*

Ret (*i sin Paastand*), 14. — b) t. eptir (e-u); jf. eptir B, 1. — B) *tale sammen*, a) absol., 16, 17. — b) med et Object i G., 19^{13}, 20.

tanngarð, Ha., *Tandgjerde*, 22, 25.

tefla, Gjo., *spille Brætspil*, 31.

til, Fho. med E., *til* (dog har Brugen af det danske *til* noget större Omfang, end af det isl. til, da dette indskrænkes ved at), deels om Bevægelse, hvad enten dens Maal ligger uden eller inden for den Tings Grændser, hen til hvilken Bevægelsen skeer, samt med eller uden Hensyn til det gjennemlobne Rum, deels om Retning, A) i Stedsforhold, som: t. Gró 9^{27}, t. þeira 33^{26}, t. Eyvindarár 9^{27} og (med Hensyn til det gjennemløbne Rum) 23^{5}, t. bæjar (þess, er o. s. v.) 19^{18}, t. Knútusels 21^{26}, t. Vápnafjarðar 10^{20}, t. Íslands 11^{19}, t. Færeyja 17^{17}, t. Kálfshváls 22^{18}, t. Rangár 28^{4}, t. várþings 8^{26}, jf. 14^{20}, t. þinga ok mannfunda 18^{1}, t. búss m. H. 11^{22}, (begge Steder med Biforestilling om Deeltagelse), t. dóms 16^{7} (halv-tropisk), t. valsins 26^{14}, t. skips 17^{16}, t. hólms 36^{6}, t. búss Gríms br. míns 22^{9} (jf. 36^{20}), t. útibúrs 26^{19}, t. jarðhúss 30^{23}, t. dyra 30 (men i Særdeleshed betyder Udtrykket ganga t. dyra *at gaae hen til Dören indenfra, for at see, hvem der har banket*, 20^{9}), Grímr tók t. hans Gr. (*tog fat paa ham og*) *holdt ham tilbage* 29^{16}, jf. 25^{5} (uden E.), ná til e-s *lange til een* 25^{24}, med þar 28^{3} og 35^{14}, uden E. og Gjo. 30^{15}; blot Retning 29^{26}. Med Biforestilling om Fjendtlighed (jf. *efter*): höggva t. e-s 17^{2}, o. s. v.; skjóta t. e-s 23^{15}, o. s. v., (uden E. 23^{17}); berja t. e-s 23^{2}; spyrna t. e-s 31^{13}. — B) om Tiden: til elli 6^{1},^{5}, 17^{18}; þar t. er *indtil* 17^{26}, 32^{10}. — C) i andre Forhold, der tænkes som en Bevæ-

gelse hen til, eller en Retning hen imod noget: 1) med taka, see taka II, B. — 2) med segja, see segja, 1, g. — 3) med geta, see geta, a. — 4) med det upersonl. draga, see draga. — 5) gera brullaup t. konu, see brullaup. — 6) med To. skyld, see skyld. — 7) om Materiale (Stof) *til* noget, 18 [5]. — 8) om Tilstrækkelighed, 14 [23], jf. 35 [10]. — 9) om en Virkning ell. Følge (Forestillingen er: *lige indtil*): sárr til ólífis 25; jf. 17 [3]. — 10) om en Grund: þat kemr t. þess *Grunden dertil* (nl. *til min tilsyneladende Vankelmodighed*) *er den*, 29 [13]; jf. koma I, B, 10. — 11) om Hensigten at gjöre eller opnaae noget: t. fundar við e-n, see fund, a. t. móts við e-n, see mót, 1. t. föruneytis við e-n *for at følges med een*, 22. til vistar *for at opholde sig*, 33. t. leika *for at tage Deel i Lege*, 33. t. dagverðar *for at spise Davre*, 20. t. tals við Þ. *for at tale med Th.*, 15. t. fjárskiptis *for at holde Skifte*, 18. t. dular *for at skjule (at det var ham)*, 13. vinna t. fjár sèr *arbeide, for at fortjene Penge, tjene for Løn*, 9. ok vildi engi þat til vinna *men ingen vilde gjöre det (for at faae* den udlovede Belönning, d. e.) *selv for en saadan Priis*, 36. Med gefa 12 [22]; samt 34 [15], 35 [2], hvor en med at begyndende conjunctivisk Sætning træder i Stedet for E.; med bjóða og en følgende infinitivisk Sætning 36. t. fjár, see fè, 3. ber hánum til (nl. þess, at hann bæti þèr) orð mín 14. — kalla t. e-s, see kalla, 3. mæla t. e-s, see mæla 1, d. — 12) om en Tagen fat paa en Handling eller en Kommen i en Tilstand: eggja e-n t. e-s 24. skora á e-n t. hólmgöngu 36. bjóða t. varna *indbyde (opfordre) til at begynde Forsvaret* i en Sag, 16. fá e-n t. at (med Nf.) 12; jf. nefna e-n t. (e-s) 24 [7]. ek fór t.

at ræsta hann eg. *jeg tog paa at rense den*, d. e., *jeg rensede den*, 34. hætta t. (nl. þess) *vove det*, 32. freista t. (nl. þess) *pröve paa det* 15[12]. stefna e-m t. óhelgi, see stefna. — 13) t. handa e-m, see handu, 2, b, *β*. — 14) klofnaði t. leggrinn *Skinnebenet klövedes* ligesom *for saaledes at skaffe Plads t. Spydet*, 23. — 15) som Bio., *i Stand:* gera vápn (sverð) til, see gera, 9. búa mál t., see búa, B, 1. — 16) bera t., see bera, B, 2.

tilsjá, Hu., *Ret til at henvende sig* etsteds, 15.

tíðendi og tíðindi, Io. i Ft., *Tildragelse, Begivenhed*, a) tíðendi 8, 10, 17, 22, 23, 26[6], [11], [23], 31[10], [16], 32; b) tíðindi 28.

tíðum, Bio. (eg. H. Ft. I. af To. tíð), *med korte Mellemrum*, 24.

tíma, Ha., *Tid, Gang*, 8, 10, 15[9], [12], [17], [18], 28[23].

tjald, I., *Telt*, 31[2], [3], 33[11], [20], [23], [24].

Tjaldstein, Ha., et (opdigtet) Egennavn, 33.

todda, Hu., en Qvindes Tilnavn, 9. (Jf. Fms. XII.)

tordýfil, Ha., *Skarnbasse* (sv. *tordyfvel*); see Ordspillet 10. Som Tilnavn, 9, der bruges for selve Navnet 11.

Torfastað, Hao. i Ft., et Gaardsnavn, 19.

Tófa et Qvindenavn, 19.

tólf, *tolv* 9, 17, (i Membr. med Romertal).

tólfta, *tolvte*, 11 (i Membr.: .xij.[ta]).

trana, Ha., *Trane;* som Tilnavn 28, 34.

trauð, To., *vanskelig*, o. s. v.; G. I. som Bio., *neppe*, 35.

traust, I., *det at troe sig i Stand* til noget, 35.

trè, I., *et Stykke Træ*, 30.

trúa, Gjo.: tr. ę-m *forlade sig paa een*, 26, 29.

trúð, Ha., *Gjögler;* som Tilnavn 8.

Tunga, Hu., Navnet paa en Egn, 11:

tuttugu, Hovedtal, *tyve*, 22 (Membr.: .xx.).

tvau, *to*, som (N. og) G. I., 6 (Mbr.: tuau), 36 (Membr.: .ij.)

tvá, *to*, som G. Ha., 8 (Membr.: .ij.).

tveim, *to*, som H. (Ha.) af tvei, 35 (Membr. .ij.).

tveir, *to*, som N. Ha. af tvei, 8, 15, 21, 24, Membr.: .ij.).

tvímæli, I., *yttret Tvivl*, 9.

tvævetr, To., 14, *som har levet to Vintre og tre Somre*. Jf. vetr̥.

U.

ugga, Gjo. Indv. og upers.: mik uggir *jeg befrygter*, 30.

um, Fho., der (overalt i nærvær. Saga) styrer G., A) om Stedsforhold, 1) *om* = *omkring*: 30[14]; binda um (*forbinde*) sár 36. 11[4], jf. 10[24]. — 2) *forbi*: 8[20]. — 3) *over* (i Udtryk som *gaae o. Gaden*, *löbe o. Marken*), for det meste nærmere bestemt ved Bio.: 19[26], 20[6], [29], 21[15]. Ved Floder og Søer yfir um, 26[22]. — 4) *i forskjellige Retninger omkring paa* noget: 30[18], 18[1]; 23[13]. — B) i Tidsbestemmelser, ved Ord, der betegne Dag, Nat, Morgen, Aften, eller een af de fire Aarstider, (jf. d. *om*), 1) om et Tidspunkt: 21[19], 31[10], 33[26], 9[28], 26[25], 10[14], 28[18], 29[27], 34[22], 13[26], 11[8], 13[2], 14[17], 18[9], 34[28], 36[23], [29], 9[10], 14[3]. — 2) om en Tidslængde: 23[25], 19[13], 35[17], 20[1], 22[4], 34[12], 14[9], 16[22]. — C) i andre Forhold, 1) for at betegne, at noget dreier sig om, eller har Hensyn til, noget andet, a) *om* (i Udtryk som *tale om noget* og lign.): taka tal um e-t 9, geta um (e-t) 34, spyrja e-s ok um e-t 32, hugsa um e-t 7. halda njósn

um e-t, see njósn. leita um sættir, see leita, 2, b. vanda um (e-t) 15. bæta um (e-t) *forbedre noget* 25. sagði henni svá hugr um, sem 19. — b) *for* (i Udtryk som *sörge for noget*): sjá um e-t 22, annast um e-t 27. — c) *ved* (d. e. *hörende til*): 32^{12}, 34^{24} (jf. at, I, B, f). — d) *med* (*Hensyn til*): þiki mèr kynligt um *jeg synes det har sig underlig dermed* 29; at til mikils dragi um, see draga. — e) *i* (omtrent = *angaaende*), 15^{32}, 20^{20}; jf. 29^{22} (hvor um synes at betyde: *under Udförelsen af denne Handling*). — f) *paa Grund af*, 16^{3}, 17^{11}; 15^{26}. — g) mèr er um e-t *jeg synes om* (*kan lide*) *noget*, 16^{23}. — 2) um ... framm *fremfor*, 26^{8}.

umhverfis, som Bio., *rundt omkring*, 27.

undan, Fho. med H., gr. ὑπ' ἐκ: undan Ási, 23, *fra* Gaarden *ved Foden af A.;* jf. under, A, samt B, 2.

under (Membr. overalt vnder, undt. 21^{27}, hvor den har vnd', der i Udg. er oplost til undir), Fho., der styrer A) H., naar det udtrykker Hvile, B) G., naar det udtrykker Bevægelse. A) *under* = *ved Foden af:* u. Ási 8, u. Skagafelli 21 (fra saadanne Udtryksmaader kunde det i Forbind. med en H. af et Stedsnavn let gaae over til at omskrive Navnet paa en Gaard). — B) hen *under* en Gjenstand, saa at den, i det mindste for en Deel, kommer til at befinde sig lodret over det, der bevæger sig: 13, 23, 22. — 2) hen *til Foden af:* 10^{23}, ^{2}, 21^{18}.

undir, Fho., see under.

ung, To., *ung:* 7, 8, 35.

unna, Gjo., see ann.

upp, Bio., *op*, A) i Stedsforhold, 1) om en Bevægelse eller Retning, der holder sig til Jordens Overflade, a) om Bevægelse: 31^{2}, 34^{17}, 21^{25}, 20^{6}, ^{29}, 22^{10}, 23^{7},

24 [2], 23 [11]. b) om Retning: 6 [4], 7 [24], 33 [12]; jf. 33 [23] (om Synets gjennemtrængende Retning; jf. inn). — 2) om en Fjernelse fra Jorden: 9 [29], 20 [15], 30 [11], (alle tre Steder: *op fra Leiet*); 30 [14], 22 [30], 24 [27], 36 [10]; 36 [20]. — 3) *op af Jorden*, 34 [11]. — 4) *op* (i *opsvulme*), 36 [17]. — B) i andre Forhold, 1) med Forestilling om Bevægelse: 31 [13] (jf. skella); 21 [3] (jf. bera, A, 2), 27 [1] (jf. kòma, I, B, 6), 17 [7]. — 2) m. Forestilling om blot Retning 15 [25] (jf. halda, B, 2, a).

upphæð, Hu., *Forhöining*, *Höi*, 23.

uppi (d. *oppe*), Bio., 1) *höiere op i Landet*, 8 [18]. — 2) *oppe paa Strandbredden*, 35 [1]. — 3) *oventil*, 23 [16].

Uppland, Io. i Ft., Navnet paa en Deel af Norge, 35.

utan (d. *uden*), Bio. og Bo., A) som Bio, *udenfra*, 1) om en Bevægelse, a) i Almindelighed, *fra et Sted, der ligger længere ude*, især *nærmere ved Kysten:* 10 [3], 22 [9]. b) i Særdeleshed *fra* (*det ude i Havet liggende*) *Island til det europæiske Fastland:* 11, 17 [25], [26], 36. Deraf om Ophold *paa Fastlandet*, 17 [25] (vera utan). — 2) om blot Retning: utan af seti, 28, 29, eg. *i en vis Afstand fra Enden af Bænken, i Retningen udenfra.* — B) som Bo. udelukker det a) et enkelt Begreb, 25 (*uden*, *undtagen*); b) en Sætning, 9 (*naar undtages, at*).

utanferð, Hu., *en Reise fra Island til det europæiske Fastland* (jf. utan A, 1, b), 17.

utarr, höiere Grad, uden første Grad, *nærmere ved Kysten*, 5.

uxa, Ha., *Stud*, 8.

Ú.

úsæmd, Hu., *Skam*, *Fornærmelse*, 35.

út (d. *ud*), Bio., A) i Stedsforhold, 1) *længere ned*

imod Kysten (altsaa modsat upp, for saavidt som det Indre af et Land höiner sig meer end Kysten), a) om en Bevægelse: 8[20], 9[32], 10[2], 11[23], 12[13], 20[3], [8], 21[13], 28[7], 31[7]. b) om blot Retning: 6[23], 27[7], 8[9], 9[5], 26[26]. — 2) út til Íslands *fra Europas Fastland* (her: fra Norge) *til Island*, 36; ogsaa út alene 18[2]. Jf. utan, A, 1, b, samt næstfolg. Bemærkelse. — 3) *bort fra Bredden*, 28[9]. — 4) af út; see af, A, 1, a. — 5) *ud* (af et Huus), 30[22], [26]; samt 17[1], hvor det kun tilsyneladende styrer G. (da denne er af samme Slags, som 21[2], 22[17]; see fara, A, 2, a). — B) i andre Forhold, *ud* (i *udlevere*, *udlöse*): 20[14], 11[19].

úti, Bio., *ude*, *forbi*, 35.

útibúr, I., *et fra en Gaards Hovedbygning adskilt Forraadshuus*, 26.

úvígj, To., = óvígj, 23. Jf. Bogstavet Ó.

V.

vaka, Gjo., eg. *vaage;* her *vaagne* 30[7], [9].

vakna, gjenstandsl. Gjo., *vaagne*, 30. — b) ueg. *komme pludselig til Erkjendelse* af noget, 20.

val, Ha., *Samlingen af de Faldne paa en Valplads*, 26.

Valagilsá, Hu., Navnet paa en Aa, 23.

valda, indv. Gjo., der styrer H., *forvolde*, 11.

Vallanesj, I., et Gaardsnavn, 6.

vanda, Gjo.: v. um *paatale* (uden Rettergang), 15.

vandræði, Io. i Ft., *Forlegenhed*, 21.

var, To., 1) *var:* verða v. við e-t *blive noget var*, 35. — 2) *som vaager over sin Sikkerhed*, 28[24] (med jam-), [27].

varða, Ha., *en kegledannet Steendynge*, 33.

varðveita, indv. Gjo., (eg. *bevogte*), *forestaae*, 36.

varg, Ha., *Ulv*, 22.

varla (oprindel. varliga), Bio., *neppe*, 34.

varnu, Hu., *Forsvar*, *Indsigelse* for Retten, 16.

vatn, I., *Vand*, 25. — 2) *Flod*, 5; med det best. Kjo., om Lagarfljót, 6, 8, 31 [6]; ligeledes uden det best. Kjo. 21, 26, 28, 31 [2], [7], 34.

vaxin (e-u), *bevoxet med* (*noget*), lid. Tf. af vaxa, 23, 27.

vá (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af vega.

ván (jf. t. *Wahn*), Hu., *Haab*, 29.

vápn, I., *Angrebsvaaben*, 19.

Vápnafirðu, Ha., Navnet paa (en Fjord og) en Egn i det nordostlige Island, 6, 10.

vár Rodformen i Ft. frems. Dat. af vera.

vár, Eiesto., *vor*, 34 [8], [25]. I Stedet for Brugen af genitivus partitivus af vèr (*vi*) föies Eiesto. som Attribut til Delingsordet, 26 [10] (engi várr, ordret: *nemo noster* for *nemo nostrum*).

vár, I., *Foraar*, 15; 11, 36 [29]; 13, 14, 34 [29], 36 [23].

várþing, I., Herredsting, der holdtes om Foraaret, (jf. Arnesens isl. Rettergang, Kh. 1762), 5, 8 [19], [26], 13.

vátt, Ha., *Vidne*, 13, 16, 20.

vefja (Roden vaf), Gjo.: v. (e-u) um e-t *vikle* (*noget*) *om noget*, 20.

veg, Ha., *Vei*, 15.

vega (jf. d. *veie*), Gjo., 1) indv., *löfte*, 30 [14]. — 2) gjenstandsl., *bruge et Værge*, *fegte*, *kæmpe*, 36 [10] (hvor báðum höndum er Redskabsform); v. móti e-m 23; v. at e-m *tilföie een et* (især *dödeligt*) *Saar* 30 [9]. — 3) indv., *dræbe* med Vaaben: 18, 15, 17 [5], [9], 37. Nut. Tf. som No. for *Drabsmand*, 30 [12].

veiða, indv. Gjo., *fange*, 9, 10.

veifa, Gjo., der styrer H., *svinge*, 36.

veita, indv. Gjo., *yde*, med et Obj., der betyder *Hjelp, Understöttelse*, eller lign., 13 [24]. Deraf absolut, *hjelpe, understötte:* 12, 13 [21], 17. — 2) *föie* een *i* noget, 15. — 3) *tilföie* een noget, 35.

vekja (Roden vak), indv. Gjo., *vække*, 22.

vel, Bio., *vel*, o. s. v., 7 [5], 35 [16], 15 [9], 34 [3], 23 [8] (med all-), 19 [20], 27 [4], 14 [7] (*lemfældigt*).

velta, indv. Gjo., der styrer H., *vælte, trille*; 26 *age, kjöre.*

vera, Gjo., *være*, A) substantivisk, 1) *være, finde Sted*, o. s. v.: ef ekki væri násetur Bjarna, sem nú ero *hvis B.'s Naboskab ikke fandt Sted, hvilket nu tvertimod er Tilfældet*, 32 (jf. det danske Udtryk: *hvis denne Omstændighed ikke var*); þann vöxt, sem á var, *den derved stedfindende Beskaffenhed*, d. e. *Sagens Sammenhæng*, 35; er flest væri gesta (d. e.: er flest gesta væri, ikke: er gesta væri flest) 28; var líf með Grími 26 (jf. *saalænge der er Liv*, o. s. v.); mannboð skyldi vera 8; þat var litlu firir várþing 8; þat var nokkurum vetrum fyrr, er o. s. v., 18; þat var einn aptan, er o. s. v., 36; en þat var reyndar, *men Sandheden var*, 34; ogsaa (hvor man egentl. ventede verða) i Betydn. *blive til Virkelighed, skee*, ell. lign., 36 [19]. hvat henni væri *hvad hun feilede*, 9. — 2) *være beliggende, befinde sig, opholde sig*, og lign., a) *være beliggende*, o. s. v., som: 15 [28], skíðahlaðe var (*stod*) við dyrr þær, er til fjóss váru (*vendte*) 29. — b) *befinde* ell. *opholde sig*, α) *befinde sig*, som: 10 [4], 26 [18], 29 [1]; 19 [2] (*blive*); 15 [32] (jf. er, III, 1). vera í skyrtu (o. s. v.) *være ifört en Skjorte, have en Skjorte paa*, 29 [24]. β) *opholde sig* (med Angivelse

af en Tidslængde), som: 8[17], 9[28], 35[5]. — 3) er (upersonl.) *man kan, det er passende*, o. s. v., som 5[23], 22[3]. Hertil kunde ogsaa henføres er (i det under heyra, b, anførte Sted) 30[13], i hvilket Tilfælde skarkit maa ligefrem opfattes som Objeet for heyra. — B) copulativ, hvor det med Sætningens Hovedord forbinder a) et To., eller et Udtryk, der træder i Stedet derfor, som 6[24], 21[25], 26[21], [28]. — b) et No., som 7[24]. — c) et Bio., som 13[24], 35[20]. — d) den lid. Tf. i Omskrivning af Lidearten (hvor det altsaa svarer til d. *blive*, t. *werden*), som váru þeir jarðaðer *de bleve jordede* 26; upersonl. f. Ex. 17[21], 19[20].

verð, To., *værd;* med en E.: lítils vert *som har lidet at betyde* 10[11], mikils verðr (maðr *en Mand*) *af Betydenhed* 10[12].

verða, Gjo., I) *vorde, blive*, A) substantivisk, *foregaae, skee, tildrage sig, finde Sted, komme i Stand*, o. s. v.: 26[7], 18[10], 21[8], 31[15] (*hvad har der tildraget sig, af den Art og Betydenhed ...?*), 18[17] (*at vi ville mödes, samt at dette Möde vil blive af den Art, at*). — B) copulativ, hvor det med Sætningens Hovedord forbinder a) et To.: 15[23], 16[13], 17[9], [12], 25[7], 17[20], 23[20], 24[17], [29], 35[5], [7]; samt hvor et overflødigt No. er tilföiet: 6[8], 7[7]. Upersonl.: 22[12], [31], 29[22]. — b) et Sto.: 13[18], 17[23], 14[25], 25[20]. — c) et No.: 36[13]. Upersonl.: 23[18]. — d) et Bio.: 36[17] (*forværredes*). — e) en lid. Tf., α) for at omskrive Fremtiden: 29[14]; β) for at udtrykke, at noget skeer uvilkaarlig for een: 18[13] (om en Feiltagelse; jf. misinna); begge Steder upersonlig. — II) (foran en Nf. med at) *være nödsaget til:* 25[19], jf. 16[15].

verk, I., *Værk; Bedrift*, 36.

verkmann, Ha., *Arbeidsmand*, 16 (*Arbeider*).

verpa, indv. Gjo., *opkaste*, 26.

vesal, To., *ussel, elendig, ulyksalig:* vesall ertu halds (*uheldig er du i Henseende til din Holden*) 30.

vestan, Bio., *fra Vest;* firir v. *vesten for*, 5, 8[7,12], 13, 21, 28[4,6,8], 34.

vestr, Bio., *mod Vesten*, 10, 19.

vetr, Ha., *Vinter*, 26, 36[23], 14[31,9], 13, 20, 9[9], 17[30]. Ofte betegner vetr en Vinter tilligemed en Deel eller det Hele af de Somre, der begrændse den: þrettán vetr (f. Ex.) indbefatter saaledes et Tidsrum fra *13 Vintre og 12 Somre* til *13 Vintre og 14 Somre:* 7, 37, 17[25], 36[2], 34, 9[25-26], 18, 27, 35.

við (Membr. vıð, i Enden af en Linie, 34[6]; ellers overalt v̇), Fho., styrer I) G., hvor det betegner en Tilstand af Hvile, A) i Stedsforhold, *ved:* v. lækinn 28[8,11]; út v. Eyvindará 26; sitja v. eld 9[11], 17[6], 21[3]; v. dyrr 29; v. þili 29; v. sæng konu hans 34; vera v. skip 35. — B) i andre Forhold, 1) hvor det No., der styres af við, betegner en Person, a) paa hvilken en Handling eller Opførsel gaaer ud, d. *til, med, imod,* (ogsaa ellers *ved* i *være god, ond ved een, skille een ved noget*), o.s.v., α) mæla v. e-n, med en folgende selvstændig Sætning, omtr. 12 Gange; β) tala v. e-n 10[19], 34[6], 15[9], 13[1]; γ) mál v. e-n (jf. mál, 1); δ) tal við Þórdísi 15[7,11]; ε) til fundar v. e-n, see fund, a; ζ) til móts við e-n, see mót, 1; η) til föruneytis v. e-n, see föruneyti. ϑ) berjast v. (*med*) e-n 36[3,4]; jf. det gjenvirk. eigast við 24[17] (see eiga, 3). ι) sæta áverkum v. e-n 29 (jf. áverka). ϰ) tefla v. (*med*) e-n 31. λ) lýsa dreingskap v. (*imod*) e-n 30. μ) virða e-t v. (*i sit Forhold til*) e-n 12[10]. ν) spara e-t v. e-n 35. ξ) kalla til e-s v. e-n (fremkomme med Fordring paa noget, idet man forlanger, at en Anden skal fratræde det) 12. ο) fjör-

ráð v. (*imod*) e-n 17. π) hvárki þessar skammar (*Forhaanelse*, *Fornærmelse*), nè annarrar, þótt v. (*imod*) mik sè gjör 9. ϱ) tala illmæli v. (d. e. *om*, eg. *imod*) e-n 9 (dette tala við e-n er altsaa ganske forskjellig fra β). σ) eiga sakir v. (*imod*) e-n, jf. eiga, 3. τ) segja skilit v. (*ved*, *fra*) e-n 20; jf. segja, 1, b. — b) der ledsager een, α) med et Hovedtal: v. þrjátigi manna *med et Fölge af tredive Mænd*, 28. β) med et Ordenstal: v. tólfta mann *selv tolvte* 11. — 2) hvor det ikke betegner en Person, 1) vera bafðr v. mál manna, jf. bafa, B, 2. — 2) om Grund eller Anledning, *ved:* v. (*formedelst*, *paa Grund af*) áeggjan bennar 16; med meget hyppig Udeladelse af No., i hvilket Tilfælde við faaer Betydn. af *derved*: 23 [1], 30 [2], 31 [13]. — 3) see liggja, 2. — 4) þurfa e-s við *behöve noget*, 13; her er við eg. overflodigt. — II) H., hvor en Retning eller Bevægelse imod noget udtrykkes, A) i Stedsforhold, 1) taka v. e-u *tage imod noget*, 29. I overført Betydning: taka allvel við e-m *modtage een meget vel*, 23; taka v. máli *overtage en Sag*, 14. — 2) hann brá skildinum við (högginu) 25. — B) i andre Forbold, 1) sjá við e-m, see sjá, 2, b. — 2) lagði hann sex merkr silfrs v. hólmlausn; see leggja, 1. — 3) leita v. utanferð; see leita, 2, a. — 4) búit v. bardaga; see búa, B, 1. — 5) vakna við, 20, udtrykker Aandens Opvaagnen, idet den (anerkjendende) retter sin Opmærksomhed paa (eg. imod) noget.

viðreign (af eigast viðr; viðr = við), Hu., *det at have med een at gjöre*, 35.

viðu, Ha., *Tömmer*, 18 (G. Ft.).

vika, Hu., *Uge:* á v-u fr. *om en Uges Tid*, 12 [13].

vilja (Nf. har en Dat. vildu, 20^{7}, i Overeensstemmelse med skyldu, mundu), Gjo., *ville*, 1) med en Nf. (uden at), a) i de forskjellige Grader, fra *være at formaae til at* til *have besluttet at:* 7^{10}, 10^{20}, 15^{10}, 17^{13}, 18^{24}, $19^{2,7}$, $20^{20,21}$, $21^{10,17}$, 25^{16}, 27^{26}, 28^{9}, 33^{15}, $35^{22,28}$, 36^{5}; jf. 35^{19}, hvor det infinitiviske Object ligger i den næstforegaaende Sætning. Med heldr (*hellere*) 16^{23}, 27^{9}. — b) hvor en Staaen i Begreb med, eller et Forsog paa noget egentlig menes: 16^{14}, 10^{6}, 23^{10}, 29^{15}, 30^{17}. — c) uden Nf., *ville* = *agte sig:* 22^{20} (jf. b). — 2) med en acc. cum infinit., hvor Nf. er udeladt, vilja e-n feigan (*önske eens Död*), 23, 35. — 3) med en conjunctivisk Sætning, der begynder med at, (*ville, ville önske, önske, foreslaae*): $14^{13,16}$, 15^{15}, 20^{5}, 25^{14}, 29^{10}, 34^{2}, 22^{25}; jf. 29^{18}, hvor Gjenstandssætningen (at þú særðir hann) ligger i næstforegaaende Sætning. — 4) med en G.: 20^{7} (*være villig til*), 20^{9} (*önske*), 14^{24} (*antage*), 14^{8} (*foretrække*); jf. 20^{10}, hvor Objectet ligger i næstforegaaende Sætning.

vin, Ha., *Ven*, 14 (vinr N. Et.), 34, 35.

vinátta, Hu., *Venskab*, 12, 20, 22.

vindauga (jf. *Vindue*), I., *Lufthul*, 17.

vinna, Gjo., 1) indv., hvor Grundbetydningen er *udföre*, a) v. e-t til, (uden E.), 36, see til, C, 11. b) v. e-m beina, see beina. c) v. eið *aflægge Ed*, 16^{11}. — 2) gjenstandsl., hvor Grundbetydn. er *arbeide*, a) v. til fjár sèr *arbeide for Lön*, 9^{8}. b) v. at sauðfè *passe Faar*, 16^{29}.

vinraun, Hu., *Pröve paa Venskab*, 23.

vinstra, To., *venstre*, 24, 36.

vinsæl, To., (*vennesæl*), *afholdt*, 7.

virða, Gjo., a) *betragte* noget paa en vis Maade,

29. — b) v. e-t við e-n *regne een noget til Fortjeneste*, og lign., 12.

virðing, Hu., *Æresbeviisning*, *Ære*, 12.

viss, Böiningsæmnet i Dat. af Gjo. vita.

vist (af det oprindel. visa *være*), Hu., a) *Ophold* (*Kost og Logis*) hvor Talen er om en uafhængig Mand, 33. — b) *Tjeneste* (*Condition*), 9.

vistlaus, To., *uden Tjeneste* (*uden Condition*), 9.

vit, N. i Totallet af de personll. Stos. 1. P., 10^{10}, 18^{18}, 20^{5}, 22^{25}, 25^{14}, 26^{20}, 28^{23}, 32^{8}, (overalt i Membr. blot $\dot{v}$).

vita, Gjo., *vide*, a) med et Objeet i G.: 16^{28}, 18^{17}, 34^{21}; med Udeladelse af G. 34^{22}. — b) med hvar (hvorpaa følger den frems. M.), 28^{31}. — c) med at, hvorpaa følger α) den frems. M. 29^{25}, 34^{27}; β) den bet. 30^{20}. — d) vit, at þú náir (bet. M.), *see, at du faaer fat paa*, 28.

vitr, To., *klog*, 8, 14, 34; höieste Grad 9^{6}.

Víðivallu, Hao. i Ft., et Gaardsnavn, 7, 11.

vígfimi, Hu., *Vaabenfærdighed*, 24.

víg(j), I., *Drab*, $10^{11,17}$, 11^{7}, 15, 17^{10}; med en genitivus objectivus 11^{5}, 17^{23}, 32.

vígj, To., *dygtig til Kamp*, 7, $24^{11,14}$.

vígsmál, I., *Drabssag*, 33.

vík (d. *Vig*), Hu., *Flodbugt*, 8.

víking, Ha., *Voldsmand*, 35, 36.

vís, To., a) objectiv, *vis, utvivlsom*: 29, 22. — b) subjectiv: verða víss, at, *erfare, at*, 35.

vísa (d. *Vise*), Hu., *et Vers*, 27, 31, 32.

væn (af ván), Hu., 1) *sandsynlig*, 22^{13} (eg. *det er sandsynligere, end det Modsatte*). — 2) *smuk*: 6^{8}, $7^{4,9}$, 35.

vær den omlydede Rodform i bel. Dat. af vera.

vöðum, 30, H. Ft. af Io. vað *Vadested.*

vök, 8, G. Et. af Huo. vaku *Vaage (et Hul i Isen).*

Völlum, 8, H. i Ft. af Vallu (*en haard Slette*), der bruges her i Ft. som Navnet paa en Egn.

vöndu 3. P. Ft. frems. Dat. af det indv. venja (Roden van): v. sik e-u *öve sig i noget*, 7.

vörð, G. Et. af Hao. varðu, *Vagt*, 30.

vörrina G. Et. i den best. Form af varru *Læbe*, 25.

vöru G. Et. af vara, *Varer*, *Lösöre*, 14, 17.

vöxt G. Et. af Hao. vaxtu (eg. *Væxt*, her) *Beskaffenhed*, 35.

Y.

yðru, H. Et. I. af Eiesto. yðar *eders*, 31.

yfir og ifir (see denne Form), Fho., styrer A) G., hvor det udtrykker Bevægelse hen *over*, i denne Saga overalt i Stedsforhold, a) hvor der staaer en G.: y. hann 30, út i. háls 21, y. ána 28, y. vatnit 31 [6]. — b) i Forbindelse med þar 31 [6, 8]. — c) sat foran um, der da styrer G.: y. um vatn 26. — B) H., hvor en Væren over noget udtrykkes; ueg.: láta vel i. *rose, erklære sig tilfreds med*, 12.

ykkar, *eders*, som Eiešto. for 2. P. i Totallet, 21 [8].

ykkr G. (10 [20]) og H. (10 [11], 20 [10]) i Tot. af Stos. 2. P.

yngra, 7 [7], höiere Grad af ung.

Yngvildi, et Qvindenavn, 6.

ynnir 2. P. Et. bet. Nut. af unna, 29.

yxn uregelret (N. og) G. Ft. af uxa, 16.

Ý.

ýmist, Bo.: ý. .... eða, *snart .... snart*, 12.

Þ.

þaðan, Bio., *derfra*, 11, 19, 28 [7]. 31; om Synets gjennemtrængende Retning 22, 28 [18].

þagat, Bio., *derhen*, 9, 16. Jf. þangat.

þangat, Bio., *derhen*, 13, 15, 30, 35. Jf. þagat.

Þangbrand, Navnet paa en tydsk Præst, 37.

þar, Bio., *der*, 1) i Stedsforhold, a) uden tilföiet Fho., t. Ex. 26 [16], [22], [29], 22 [4], 8 [18] (uppi þar), 9 (þar í hèraðe), 25 [17] (þar stendr þú!), 28 [30] (ok hafði þar sverðit); med Biforestilling om Redskab eller Middel 34 [26] (jf. í, I, A, 5), 36 [29] (fór Þ. þar utan). 25 [31] (*i denne Kamp*) udtrykkes ikke et fuldkommen reent Stedsforhold. mun þar vera H. Á ok aðr. hèr. *vi vil i dem finde* (ell. lign.) *H.* o. s. v., 22; þar .... er hann var (see er, III, 1), 15. Med Gjo. koma (*komme*) bruges ofte þar, f. Ex. 16 [20], 36 [18]. — b) i Forbindelse med Fho., α) þar at 17 [4], 13 [10] (þar at, sem). Ogsaa at þar (er) 25 [15]. — β) þar á 19 [16], 8 [17]; jf. á, A, 1. — γ) þar til (er) 28 [3], 35 [13]. — δ) þar yfir 31 [5]. — 2) om Tiden: þar til (er), *indtil*, 17 [25], 32 [10]. — 3) i i andre Forhold, a) hvor det vakler imellem Betydn. 3 og 1: þar (*paa de Steder* ell. *i de Tilfælde*) er l. þ. við 13; því lèt ek laust þar (*i dette Tilfælde* ell. lign.) 30. (Derimod 18 [21-22] synes þar blot at have Hensyn til Stedet, medens svá betegner Beskaffenheden og at sinni Tiden). — b) om Stedet i en Fortælling (jf. 2): 36 [29] (lýkr þar frá h. at s.), 5 [23], 22 [3].

þat, *det*, som N. og G., f. Ex. 6 [26], [24].

þau, *de*, *dem*, som N. og G. I., f. Ex. 6 [18], 20 [26].

þá, *de*, *dem*, som G. Ha., f. Ex. 9 [17], 35 [25].

þá (eg. for þag), (1. og) 3. P. Et. frems. Dat. af þiggja *modtage*, 16 [25], 35 [23].

þá, A) oprindel. og eg. Bio., 1) *da = den Gang, den Tid, ved den Tid*, som 8[5], 28[27], 34[7] (Þá m. griðk.); med Eftertryk 25[16]. For þá enn, *da endnu*, 30[28]. — 2) *derefter, dernæst, derpaa*, som: 8[19] (jf. 22[3]), 21[15-17] (þá far þú a. um B. ...; þá far þú o. f. v. v.), 29[8] (Þá s. Gr. h. sv. í h. ok þá g. þ.). Nærmer sig (i Betydn. til *deraf, derfor*, 34[26], 36[1], [21]. — 3) *ved dette Middel, i dette Tilfælde*: 20 (ef h. v. þá e. við), 9[2]. I Slutninger, *da, saa*: 23[17], 28[1]. — B) som Bo., *da, saa*, for at give Eftertryk, 1) i Forbindelse med Tidspartiklen er, a) hvor þá begynder en Eftersætning, medens er staaer foran i Forsætningen: 25[26], 28[24]; 8[21-23], 33[18], 35[20]. Efter þá er 24[16]. — b) hvor þá indskydes umiddelbart foran er i Forsætningen (þá er, *da, imedens*): 6[23] (jf. er, III, 2), 22[10], 23[6], 24[15]; 37[4]. — 2) i en Eftersætning, hvis Forsætning er betinget: 20[25], [27], 34[4], 35[22]; 9[15] (þá, ef... *i det Tilfælde, at ..., forudsat, at ...*). — 3) i en Eftersætn., hvis Forsætn. er indrömmende: 10[11], 34[7] (þá gettu ekki um). — 4) hvor det tjener til at vise, at en Sætning, der er afbrudt ved en anden, begynder igjen: 19[26].

þegar, A) Bio., *strax, ufortövet*, 10, 17, 21, 22. Forstærket ved: í stað, 9. — B) Bo., *naar, da*: 32, 24[14], [28].

þegja, gjenstandsl. Gjo., *til*, 9.

þeim H. Et. Ha., samt H. Ft. i alle Kjön, af þei *den*.

þeir N. Ft. Ha. af Sto. þei *den*.

þeira E. Ft. i alle Kjön, þeiri H., samt þeirar E. Et. Hu., af Sto. þei *den*; jf. færa, smæra. (Mindre oprindelige ere þeirra, þeirri, þeirrar.)

þess E. Et. Ha. og I. af et Sto., der betyder *den*.

þessar, *denne*, E. Et. Hu., 9.

þessi, *denne*, H. Et. Hu., 17[18], 19[15].

þetta, *dette*, N. og G. Et., f. Ex. 21^{11}, hvor Gjo. med Hens. til Tallet retter sig efter Omsagnsordet.

þèr H. Et. af Stos. 2. P., 29.

þið (Membr. þıð), see þit.

Þiðrandason, *Sön af Th.* (jf. Analysen), 17.

þiki (Membr. þıkı), 3. P. Et. bet. (10^{11}) og (foran mèr, for þikir 29^{11}) frems. Nut. af þikja = þikkja.

þikir (Membr. þık’), 12^{10}, 3. P. Et. frems. Nut. af þikja = þikkja.

þikist (Membr. þıkız), 3. (12^{16}) og 1. (33^{23}) P. Et. frems. Nut. i Lidearten af þikja = þikkja.

þikja (i Membr. forskrevet: þıkıa), 34^{3}, 3. P. Ft. frems. Nut. af þikja = þikkja.

þikjumst (Membr. þıkıūz) 1. P. Et. frems. Nut. i Lidearten af þikja = þikkja.

þikkir (Membr. þıck’) 3. P. Et. frems. Nut. af þikkja.

þikkja, den ældre, men i nærvær. Saga sjeldnere (jf. þiki — þikkir) Form af det Gjo., der i de ældste islandske Membraner hedder þykkja (jf. *tykkes*), A) i Handlearten, *forekomme* een, *holdes for*, o. s. v., 1) med et Subject: 10^{11}, 11^{2}, 9^{2}, 12^{10}, 14^{27}, 34^{3}, 6^{12}, 7^{14}. — 2) uden Subject (upersonl.): 11^{13} (hvor hánum underforstaaes), 29^{11}, ^{13}; om en Dröm 22^{17}. — B) i Lidearten, *antage* noget *om sig selv*, eg. *forekomme sig* (þikkja sèr): 12^{16}, 13^{23}, 15^{31}, 24^{2}, 33^{23}, 34^{26}, 27^{7}.

þilj, I., *Paneel*, 29.

þing, I., *Ting* (*Forsamlingssted*, *Forsamling*): 13 ^{22}, ^{25}, 14, 16, 17, 18, 21, 33 ^{11}, ^{16}.

Þinghöfða, Ha., et Stedsnavn, der snart staaer i Et., som 18, snart i Ft., som 20, 21.

þingmann, Ha., *den, som hörer til en Godes* (see

goða) *Jurisdiction* (der ikke var bunden til bestemte geographiske Grændser), 11, 12, 21, $27^{8, 22}$.

þit (Membr. þıt), 21^{9}, og þið (Membr. þıð), 9^{23}, 10^{12}, N. i Totallet af Stos. 1. P.

þjóf, Ha., *Tyv*, 31.

þjóflaun, lo. i Ft., *det at skjule* noget, *i den Hensigt at stjæle* det, 14.

þjónosta, Hu., *Berettelse* (til Doden), 36.

Þorbjarnu (19, jf. Bjarn, der skal hedde Bjarnu), Þorfinn (9, jf. Finngeir), Þorgeir (7, 13; jf. Finngeir), Þorgils (16), Þorgrím (7, 27; jf. Analysen S. 17), Þorstein (15, jf. Gunnstein), Þorvald (6), — lutter Mandsnavne, med Hensyn til hvis forste Led (Þor) jf. Analysen S. 34.

Þorgerði (7, jf. Álfgerði) og Þorkatla (8, jf. Analysen S. 8), Qvindenavne, med Hensyn til hvis forste Deel jf. Analysen S. 34.

þó, Bio., *dog, ikke desmindre, alligevel, imidlertid:* $13^{4, 21}$, $15^{5, 9, 12}$, 18, 25, 29, 32, 33, 36.

þófahatt, Ha., *Filthat*, $13^{6, 11}$.

Þórarin et Mandsnavn, 19.

Þórdísi (jf. Analysen S. 34), et Qvindenavn, 9.

Þórð et Mandsnavn, 7.

Þóri et Mandsnavn, 9. Þórisdóttar *Datter af Th.*, 7. Þórisson, *Sön af Th.*, 14.

Þórodd (jf. Arnodd) et Mandsnavn, 11.

þótt (Membr.: þótt 18^{19}, 34^{22}, ellers þott; — for þó at), Bo., *omendskjöndt, uagtet, selv naar, ikke engang naar,* o. s. v., ja endogsaa, hvor man i Dansk bruger *hvis* eller lign. Udtryk: 10^{11}, 18^{19}, 24^{24}, 21^{24}, 27^{11}, 9^{23}, $34^{6, 22}$.

þótt den uforanderlige Deel af frems. Dat. af þikkja.

þrettán, Hovedtal, *tretten*, 9[25] (Membr. .xiij.).

þrevetr, To., *treaarig* (jf. vetr), 17.

þriðja (Membr. þꝛıðıa), Ordenstal, *tredie*, 6.

þriggja (Membr. .iij.), *tre*, E., 20.

þrim (Membr. .iij.), *tre*, H., 22.

þrjá (Membr. har Romertal), *tre*, G. Ha., 7, 16, 17.

þrjár (Membr. .iij.), *tre*, (N. og) G. Hu., 20, 35.

þrjátigi (Membr. har Romertal), *tredive*, 18[27], 19[4], 28[14].

þræl, Ha., *Slave*, 8[16], [21], 16[25], 17[5].

Þrælavík, Hu., Navnet paa en Flodbugt, 8[24].

þröng N. Et. af Huo. þrangv, *Trængsel*, 13.

þurfa, Gjo., *behöve*, 1) med et Subject, a) þ. e-t 17; b) þ. at med følg. Nf. 28. — 2) uden Subject (upersonl.), a) þ. e-s 23; b) þ. e-s við 13.

þú, *du*, 25[17], o. s. v. Dette Sto. slutter sig ofte enklitisk — som tú, dú, ðú, tu, du, ðu, eller endog blot u — til det Gjo., hvori det er Subject.

þverá (eg. *Tvær-Aa*), Hu., et Gaardsnavn, 27.

því (skrives undertiden heelt ud i Membr., f. Ex. 17[19]; ellers for det meste þ), *det*, H. Som instrumentalis, altsaa *derved*, (*saaledes*), 18[5]. því næst *lidt efter*, *kort efter*, 13[7], 6[1], 18[2]. í því *i samme Öieblik*, 22[30]; í því er, *i det Öieblik*, *da*, 10[6]. því, *derfor*, *af den Grund*, 17[19].

þær N. og G. Ft. Hu. af Sto. þá *den*.

Æ.

æfi, Hu., *Liv* (*Levetid*), 25.

ægilig, To., *frygtelig*, 18[20] (jf. all).

ær, (N. og E. Et., samt) N. og G. Ft. af á *Hunfaar*, 14[4], [9], [26].

ætla, Gjo., A) *have i Sinde, have bestemt, agte,* 1) hvor en Nf. med at følger efter, a) uden en tilföiet H.: 20 [13], [26], 22 [27] (Nf. underforstaaet). *Være i Begreb med:* 10, 22 [29]. Naar Nf. (tilligemed at) udelades, betyder ætla *ville, agte sig:* 17, 20 [3]. — b) med en tilföiet H.: 18; 28, 29. — 2) foran at, der begynder en conjunctivisk Sætning: 21 [8]. — 3) med et Object i G.: 35. — B) *antage, troe:* 30 (med acc. cum infinit.).

ætt (24 [21], 28 [24], [25]) den uforanderlige Deel af bet. Dat. af eiga.

Ö.

öllu H. Et. I. af all (med No. 35 [2], uden No. 25 [25]).

öllum H. Et. Ha., samt H. Ft. i alle Kjön af all.

öndut (t for ð), 11, N. Et. Hu. lid. Tf. af andast.

Öngulsá (á, *Aa*), Hu., et Gaardsnavn, 8.

Önnund, et Mandsnavn, 21 [22] (Membr. au̅nunð;).

Örnólfsson, *Sön af Ö.*, 18.

Össor, 25 [17] (Membr.: auzoꝛ), = Össur.

Össur (8, o. s. v.) og Össor (see næstforeg. Ord), et Mandsnavn, der i Membr. overalt skrives med z for ss.

Össurarson, *Sön af Össur,* 7. Jf. næstforeg. Ord.

Forklaring over Versene.

S. 27, Lin. 12—19, er dunkelt, maaskee tildeels paa Grund af Sagaens Korthed.

S. 31, Lin. 17—20. Prosaisk Ordfolge: Hirðidraugar seims hlógu, þá er harmr var of unninn særðum Grími sunnr (eller: Hirð. seims sunnr hlógu o. s. v.); var at því lítil hlít.

Udtydning: seims, E. Et. af det reenpoetiske Hao. seim, *Eiendom*, især *Kostbarheder*, *Guld og Sölv*, styres af hirðidraugar, N. Ft. af det ligeledes reenpoet. Hao. hirðidraug, der er sammensat af draug, *en Draug*, og Roden hirð, *gjemme*, *bevogte*, med Bindeselvlyden i; *guldbevogtende* (*Drauger* ell.) *Aander*, poetisk Omskrivning for *Mænd* (*Folk*, *man*). hlógu, see Ordsamlingen. þá er; see þá, B, 1, b, og er, III, 2. særðum H. Et. Ha. lid. Tf. af særa. of en i den ældste Prosa, men især i Poesie, ofte overflødig (blot udfyldende) Partikel (eg. Fho. = um, umb). unninn N. Et. Ha. lid. Tf. af vinna *forvolde* (*tilföie*). harmr N. Et. af Hao. harm, dyb *Sorg*. (vinna e-m harm *forvolde een Sorg*). sunnr (sædvanlig suðr; ð for nn, hvor et r følger umiddelbart efter), Bio., *i Syden;* Stedet, hvor Kampen (S. 23—25) foregik, ligger

i sydlig Retning fra Krossavík. — lítil, see Ordsaml. hlít, Huo. N. Et., *Tilstrækkelighed; Nytte, Gavn.* at; see at, I, B, m. því, see Ordsaml.

Hovedindhold: *Mændene i hiin sydlige Egn udbröde i Fryderaab — skjöndt dem selv til liden Baade — da man havde forvoldt den saarede Grim* (*mig*) *en svar Sorg* (nl. i min Broders Drab).

S. 31, Lin. 21—24. Denne Halvdeel af Verset er tildeels dunkel; men Meningen er følgende: *Nu derimod gjenlyde Lagströmmens Fjelde af andre Toner; jeg har erfaret Hövdingens* (nl. Helge Asbjörnsöns) *Död.*

S. 31, Lin. 27 — S. 32, Lin. 6. Prosaisk Ordfølge: (Ek) þóttumst nú reka vígs Helga, nakkvat at gnógu, við inni rógs nadda; en þat hlægir hug minn. Nú er böðgjörnum Bjarna efne at hefna mágs; egg beit teiti munins, ek vá eyðe armglóðar.

Udtydning: (Ek — det personl. Sto. udelades ofte i Poesie.) þóttumst; see þikkja, B. reka (jf. Ordsaml.) med en E., *hevne, tage Hevn for.* vígs, see víg(j). nakkvat *noget* (som enestaaende) i N. og G.; her G., brugt som Bio., i Betydn. *nogenlunde.* at gnógu *tilstrækkelig:* at staaer her i Betydn. 1, B, f, (see Ordsaml.), men indeholder tillige Forestillingen *indtil;* gnógu H. Et. I. af gnóg (jf. t. *genug*), *tilstrækkelig.* við, *paa* (i *hevne noget paa een*), hører til við, I, B, 1, a. nadda, E. Et. af Hao. nadd, her *en Piil.* styres af rógs, E. Et. af lo. róg, eg. *Bagvaskelse,* men i poetiske Omskrivninger — som nærværende, hvor nadda róg betyder *Kamp* — hvilkensomhelst *Yttring af fjendt-*

ligt Sindelag. inni G. Et. af det poet. Hao. inni, *Udöver* (altsaa nadda r. i. *Kampens Udöver, Krigeren, Manden;* her menes Helge Asbj.), eg. *Yder*, da det kommer af Gjo. inna, *yde,* o. s. v., (der igjen er afledet af Bio. inn, *ind,* ligesom omvendt *yde* af *ud*). en, see Analysen S. 15. þat, see Ordsaml. hlægir (æ for œ) 3. P. Et. frems. Nut. af hlægja, *bringe til at lee,* der er afledet af Datidens Rodform i hlæja, *lee*, nl. hlóg. hug, see Ordsaml. minn G. Et. Ha. af mín *min.* böð-gjörnum H. Et. Ha. af To. böðgjarn, *kamplysten,* der er sammensat af gjarn, *tilböielig* o. s. v., og det poet. Huo. baðv (i N. og G. Et., samt som forste Led i en Sammensætning, böð) *Kamp.* Bjarna (H.), see Ordsaml. efne N. Et. af Io. efne ell. efni (jf. d. *Evne*), *Anledning, Leilighed;* ordret: *Nu er ham* (som H.) *Leilighed* (*til*). hefna; see hefna, b. mágs, see mág. egg (N. Et.), see eggj. beit, see Ordsaml. munins E. Et. af Hao. munin, Navnet paa den ene af Odins to Ravne, poet.: *Ravn* i Almindelighed. teiti G. (Object for beit) Et. af det poet. Hao. teiti, *den som glæder* een; *den som glæder Ravnen* er en poet. Omskrivning for *en Mand, en Kriger*, der skaffer Ravnen Føde i de Fældtes Liig. ek, see Analysen S. 22. vá; see vega, 3. arm-glóðar E. Et. af det reenpoet. Huo. armglóð, *Armens Glöd*, d. e. *en Armring af Guld,* samt *Guld* i Almindelighed. eyðe G. (Object for vá) Et. af det poet. Hao. eyðe ell. eyði, *Öder; Guldets Öder* en poet. Omskrivn. for en *Mand* i Almindelighed.

Hovedindhold: *Nu har jeg den glade Bevidsthed, at have taget en nogenlunde tilstrækkelig Hevn for min Broders Drab ved at tage Krigeren* (Helge Asbj.) *af Dage. Den kamplystne Bjarne har nu Leilighed* (jf.

32 [9]) *til at hevne sin Svoger; thi det er mig, der har skilt ham ved Livet.*

S. 32, Lin. 14—22. Prosaisk Ordfolge: Úlfr beit enn í meginnjarðu bjálfa harðgrams; snörp egg, kennd ór hendi Helga, kom í leggi, þá er hræmána úrfræningar renndu hánum fjörbrautir árum borðs hildar endr at morði.

Udtydning: úlfr N. Et. af Hao. úlf *Ulv.* bíta í e-t (*bide i noget*) klinger her lidt prosaisk, ligesom enn, *endnu* (jf. en, Analysen S. 15), heller ikke synes at passe til Sammenhængen, og det er derfor vistnok rigtigere at læse: úlfr beit meginnjarðu ennibjálfa harðgrams. Disse tre sidste Ord ere reenpoetiske. harðgrams styres af ennibj. og er E. Et. af Hao. harðgram, der er sammensat af gram, *en Konge*, især *en Sökonge*, og To. harð, *haard, haardför.* ennibjálfa styres af meginnj. og er E. Et. af Hao. ennibjálfa, der er sammensat af bjálfa, eg. *en Skindpels*, og deraf overhoved *Bedækning*, og enni *Pande; den haardföre Sökonges Pandebedækning* (d. e. *Hovedbedækning*) = *en Hjelm.* meginnjarðu G. Ft. af Hao. meginnjarðu, der er sammensat af Njarðu, *Njord* (Gudens Navn), og Io. megin, *Kraft; Hjelmens kraftige Njord* (man kunde bruge Navnet paa hvilkensomhelst mandlig Guddom) = *en tapper Kriger, en Mand.* snörp N. Et. Hu. af To. snarp *skarp.* kennd N. Et. Hu. lid. Tf. af kenna *kjende.* ór (jf. Ordsaml.) udtrykker her Retningen. hendi, see Ordsaml. kom; see koma, I, B, 3. í; see í, II, A, 7. leggi G. Ft. af Hao. leggj, *et Been, der indeholder Marv.* Det reenpoet. hræmána er E. Et. af Hao. hræmána, der er sammensat af mána, *Maane,* og hræj (see Ordsaml.);

hele Ordet betegner det maaneformede *Skjold*. Hertil hører, for saavidt Betydn. angaaer, det første Led i næstfolg., ligeledes reenpoetiske Ord (úrfræn.), nl. úr, *Regn; Skjoldregn* = *Blod*. fræningar N. Ft. af Hao. fræning (af To. frán *glindsende*), *Slange; Blodslange* = *Spyd*. Med Hens. t. renndu jf. Ordsaml.; dette Gjo., der er forskjelligt fra det, hvis Rodform i Dat. hedder rann, udtrykker en glidende ell. skridende (ikke stødende eller standsende) Bevægelse. H. hánum er her nærbeslægtet med *ham* i Udtryk som: *det gaaer ham godt*. fjörbrautir styres af renndu og er G. Ft. af det poet. fjörbraut (ordret: *Livsvei*), der er sammensat af braut, en banet (braut som Rod betyder *bryde, brække*) *Vei*, og fjarv (som N. og G., samt som første Led i en Sammensætning, fjör) *Liv*. hildar styres af borðs og er E. Et. af Hno. hildi, der eg. er Navnet paa en *Krigsgudinde*, men som i Poesie betyder *Kamp*. borðs styres af árum og er E. Et. af borð *Bord; hildar borð et Skjold*. árum H. Ft. af Hao. áru *Sendebud*; det hele Udtryk hildar borðs árr (N. Et.) = *en Kriger, en Mand*. Brugen af H. svarer her (som ellers ofte) til Brugen af E. i Dansk, kun at Forestillingen dog er noget forskjellig. endr, et for det meste poet. Bio., *fordum* (men bruges dog ogsaa om Fremtiden, ligesom det lat. *olim*). morði H. Et. af Io. morð, eg. *Mord*, poet. *Kamp; at morði i Kampen*.

Hovedindhold: *Stærke Mænd bleve til Föde for Ulvene* (blot: *faldt*), *dengang Helge* (Grims Broder) *enten kæmpede med Sværdet, hvis Virkninger fra hans Haand man havde lært at kjende, eller naar Spydene, udsendte af ham, trængte ind igjennem de Gange, der före til Livets Sæde* (d. e. de indre Dele af Legemet, hvis Beskadigelse bringer Døden).

S. 32, Lin. 23 — S. 33, Lin. 2. Dette Vers er tildeels dunkelt, og en Forvirring i Rimene vidner desuden om en Corruption. Grim beskriver deri, hvilke Bedrifter hans Broder — „hvis Udseende i Kampen lignede den klare Himmels" — havde udført för end han faldt.

S. 33, Lin. 3—10. Prosaisk Ordfølge: Örbeitir viggs unnar varð endr at liggja úti, við ótta, átta dægr, sízt of bendag víg, þá er móði hjörhríðar lèt sárvand standa roðinn á þverri seima, — snarr herðande sverða!

Udtydning: unnar, E. Et. af det poet. Huo. unni, *en Bölge*, styres af viggs, E. Et. af det reenpoet. viggj, *en Hest*; *Bölgens Hest* = *et Skib* (jf. ἁλὸς ἵππος). örbeitir (hvoraf viggs styres) er N. E. af det poet. Hao. örbeiti, der er sammensat af det poet. heiti (af Gjo. beita, eg. *lade* noget *bide*), *Styrer*, og To. arv (som første Led i en Sammensætn., o. s. v., ör), *livlig*, *rask*; *Skibets raske Styrer* = *en Mand*, her = *jeg*. varð (*maatte*); see verða, II. endr, her: *forleden* (jf. ovenfor). liggja, *ligge, tilbringe Tiden*. úti, Bio., *under aaben Himmel, uden Huusly*. við, Fho., *ledsaget af*; jf. við, I, B, 1, b. ótta, Ha., *Frygt*, *frygtindjagende Omstændigheder*. átta *otte*. dægr, G. Ft. af dægr (æ for œ), *Dag* eller *Nat* (jf. jafndægri og *Jevndögn*); G. angiver her Tidsvarigheden. sízt, Bo., *siden* (om et uafbrudt Tidsrum, hvis sidste Endepunkt er Grims Komme til Krossavík). of, see ovenfor. bendag for bendak, for benda ek, for ek benda; benda 1. P. Et. frems. Dat. af benda (af band, *Baand*, *Stræng*), eg. *spænde* en Bue, her poet.: *udföre*. hjörhríðar styres af móði og er E. Et. af hjörhríð, *Kamp*, en poet. Sammensætning af hríð, *Sneestorm* (ogsaa *stærk Regn*), og det

poet. hjarv (som første Led i et sammensat Ord, o. s. v., hjör), *et Sværd.* móði (af móð, *Iver, Begeistring*), Navnet paa Guden Thors ene Sön; *Kampens Mode* = *en Kriger, en Mand,* her = *jeg.* lèt (her i handlende Betydn.), see Ordsaml. sárvand, poet. *Sværdet,* G. Et. af Hao. sárvandu, der er sammensat af vandu, *en Vaand,* og Io. sár (see Ordsaml.). standa; see standa, 2, c. roðinn, *blodstænkt,* G. Et. Ha. lid. Tf. af rjóða, *gjöre röd;* láta sárv. st. r. á. e-m, *gjennembore een med Sværdet, idet man farver dette i Blod.* á; see á, A, 1, a Slutn. seima, E. Ft. af seim (see ovenf.), styres af þverri, H. Et. af det poet. Hao. þverri, *den som formindsker* (þverrir) noget; *Guldformindskeren* = *en Mand* (her Helge Asbj.). Det Følgende er kun Tiltale (for *Thorkel!*). snarr N. Et. Ha. af To. snar, *snar, tapper.* sverða, E. Ft. af sverð *Sværd,* styres af herðande, N. Et. af herðanda, eg. Nut. Tf. af herða, *hærde* (jf. *hærdet Staal*), men bruges tillige som No.; *Sværdenes Hærder* (eg. *en Vaabensmed*) = *en Mand.*

Hovedindhold: *Fire Dögn maatte jeg vanke om, uden Tag, omspændt af Farer, efterat jeg havde (udövet Drabet, ved at gjennembore* =) *gjennemboret min Fjende.*

DET NORDISKE LITERATUR-SAMFUNDS
MEDLEMMER.

Abrahams, Prof.
Abrahamson, Premierlieutn.
Aggersborg, H. C., Vexelmægl.
Andkjær, S., Lieutn. Artill.
Arentzen, Kr., Cand. philos.
Asmussen, Student.
Athenæum.
Baadstrup, Papirhandler.
Baggesen, A., Major. Generalst.
Bahnson, Lieutn.
Bang, L., Student.
Barfod, F., Cand.
Bauditz, Cand. philos.
Bech, H., Cand. theol.
Beck, C., Fuldmægtig.
Becher, T., Archivarius.
Bechgaard, A. C., Mægler.
Berggreen, A. P., Organist.
Bernth, C., Stud. juris.
Bierring, Lieutn.
Bille Brahe, Baron, Kammerjunker.
Bindhoff, W., Kjøbmand.
Bjerring, Amalie.
Bjerring, V., Lærer ved Höjskolen.
Birch, V. L., Auditeur, Adv. reg. St. Jan.
Bladt, M. C., Student.
Blauenfeld, W., Cand. theol.
Blichfeld, H. J., Stud. med.
Blom, J. C., Lieutn.
Boethe, W., Cand. theol.
Boisen, C. C., Præst i Vonsbæk.
Boisen, O. H., Cand. theol.
Boisen, P. O., Cand. theol.
Bojsen, Cand. theol.
Bondesen, N., Stud. theol.
Borgaard, C.
Bornemann, Prof.
Borries, C., Stud. phil.
Borries, G., Cand. polyt.
Boye, H., Cand. jur. Kopist.
Brandt, C. J., Cand. theol.
Brasch, Cand. theol.
Brasch, C. M., Stud. theol.
Brix, Chr., Cand. theol.
Broager, Adjunkt. Roskilde.
Bruhn, Chr. P., Stud. theol.
Bruun, J. J., Cand. phil.
Bruun, L. J., Toldcontrolleur.
Busch, G., Præst i Bröndbyvester.
Bützow, H.
Böggild, B. C., Cand. theol.
Carlsen, Chr. G.
Chiewitz, Cand. theol.
Christens, C. F., Adjunkt.
Christensen, Lieutn.
Christensen, J. P. Stud. jur.
Christensen, P. B., Stud. phil.
Clausen, H. G., Cand. theol.
Clausen, H. N., Prof.
Cleasby, R.

Collin, E., Justitsraad.
Collstrup, Lieutn.
Collstrop, Underlæge.
Corfixen, Stud. theol.
Dahl, F. C. B., Stud. polyt.
Deichmann, J., Cancelliraad.
Dorph, Præst i Østerregitsborg.
Drewsen, E., Justitsraad.
Dreier, v., Capt., Roskilde.
Dynesen, Stud. theol.
Egilsson, B. G. S., Student.
Eibe, Lieutn.
Eibe, F., Boghandler.
Eiriksson, Magnus, Cand. th.
Engelstoft, L., Conferentsraad.
Estrup, Cand. phil., Godsejer.
Evens, Billedhugger.
Faber, C. G. V., Cand. theol.
Fabricius, A., Cand. theol.
Falbe, C. T., Kammerherre.
Fangel, G. E. Meredin, Stud.
Fasting, L., Major.
Fibiger, J., Cand. theol.
Finsen, Cancelliraad. Aarhus.
Finsen, H., Cand. jur.
Finsen, V., Cand. jur.
Fistaine, Cand. phil.
Flor, C., Prof.
Fog, Ludolph, Lieutn.
Fog, Adjunkt. Roskilde.
Forchhammer, J., Stud. phil.
Freund, Chr., Billedhugger.
Fridriksson, H., Cand.
Friis, Adjunkt. Roskilde.
From, S., Nykjøbing.
Gad, Biskop.
Geelmuyden, Stud. polyt.
Gislason, K., Adjunkt.
Gjödesen, Lieutn.
Gjödvad, J. F., Journalist.
Glahn, Assessor pharm.
Glückstad, H., Cand. juris. Christiania.
Gregersen, C. N., Student.
Greibe, Stud. phil.
Grove, G., Cand. theol.
Gronberg, N. P., Cand. theol.
Groth, S. P., Cand. theol.
Grundtvig, Svend, Student.
Gudme, J., Student.
Gudmundsen, Præst i Gloslunde.
Gudmundsson, J., Student.
Guldbrandsen, Cand. theol.
Gundorph, H., Underbibliothekar.
Gunlögsen, S., Student.
Hage, A., Consul.
Hage, H., Cand. jur.
Hagen, Præst i Medolden.
Hagerup, Catechet, Præstø.
Hald, S., Student.
Hammershaimb, V., Cand. th.
Hammerich, Fr., Præst.
Hammerich, M., Mag. art.
Hansen, G., Stud. theol.
Hansen, Constantin.
Hansen, Forstdocent.
Hansen, M., Stud. theol.
Hansen, P., Etatsraad.
Hansen, Kammerr., Roskilde.
Hansen, S., Stud. theol.
Hegel, Fr., Boghandler.
Helgason, St., Student.
Hellemann, C., Præst i Rye.
Helveg, H. C., Distriktslæge.

Helveg, L. N., Cand. theol.
Henckel, M. Th., Stud. theol.
Henrichsen, C. W., Handelsfuldmægtig.
Henrichsen, J. P., Handelsfuldmægtig.
Henriques, A., Bibliotheksassistent.
Herbst, C. T., Cand.
Hermansen, C., Prof.
Hertel, H. C., Lieutn.
Hjort, P., Prof.
Holbek, Lieutn.
Holbek, Stud. philol.
Holm, C. F., Etatsraad.
Holm, Fr. Capt.
Holm, S. M. E., Student.
Holm, Just, Portraitmaler.
Holm, Student.
Holm, V., Cand. theol.
Holm, Herm., Manufacturhdlr.
Holst, L., Student.
Holst, H. N., Lieutn. Artill.
Hostrup, Chr., Cand. theol.
Hundrup, Overlærer. Roskilde.
Husum, Premierlieutn.
Hvass, Student.
Höst, A. F., Boghandler.
Höyen, N., Prof.
Hoxbro, Sof., Stud. theol.
Ipsen, M., Cand. theol.
Ipsen, L., Cand. jur.
Jacobsen, Stud.
Jensen, J. L., Stud. theol.
Jensen, Lieutn.
Jensen, P., Student.
Jensen, Th., Stud. theol.
Jermin, Helmuth, Lieutn.
Johansen, J., Student.
Johnson, Th., isl. Kjøbmand.
Johnsson, Student.
Jonquières, Premierlieutn.
Jonsson, E., Student.
Juel, A., Cand. jur., Lærer ved Landcadet-Acad.
Jæger, Boghandler.
Jörgensen, J. L. V, Cand. th.
Jörgensen, Kopist.
Jörgensen, Student.
Kemnitz, C., Bogbindermester.
Kielsen, O. H., Kgl. Fuldmægt.
Kiær, C. A., Stud. juris.
Klagenberg, Kanaltranslateur.
Klingsey, Lieutn.
Knudsen, H. C. W., Katechet.
Knudsen, J. L., Stud. theol.
Koch, Redactör, Haderslev.
Koch, G., Stud. juris.
Korfitsen, Kammerraad.
Krarup, Vilstrup, Stud. theol.
Krebs, Cand. med.
Krestensen, A. Nykjøbing.
Kriger, M. D., Cancelli-Secr.
Krieger, A. F., Prof.
Krieger, J., Underlæge.
Krohn, F. C., Medailleur.
Krossing, Nic., Cantor.
Kruse, Adjunkt. Roskilde.
Köbke, C., Maler.
Königsfeldt, Adjunkt.
Langball, A., Kgl. Fuldmægt.
Larsen, J. E., Prof. jur.
Lassen, Edv., Cand. philos.
Laudrup, P. A., Student.
Launy, Kammerskriver.
Lefolie, Overlærer. Bornholm.

Lembcke, Cand. theol. Adjunkt.
Lerche, C., Stud. jur.
Levin, I., Cand.
Liebmann, Prof.
Lilliencron, R. v., Dr. phil.
Lillienskjold, F., Lieutn.
Linnemann, J., Lieutn.
Listow, Chr., Stud. philol.
Lohmeyer, Beckwith, Sprogl.
Lund, G., Mag., Overlærer.
Lund, J. C., Justitsr., Landsoverretsassessor.
Lund, I. N., Præst i Tommerup.
Lund, L., Lieutn.
Lundby, Maler.
Lunddahl, A., Adjunkt.
Lynge, H. H. J., Fuldmægtig.
Læssoe, Capt. i Generalst.
Læssoe, V., Cand. theol.
Madvig, J. N., Prof.
Magnusson, G., Stud. phil.
Manicus, Dr.
Mariboe, C., Prof.
Marx, W., Lærer ved Rødding.
Mathiesen, Bagermester.
Mathiesen, H. v., Kammerjunker, Premierlieut.
Mathiesen, Malermester.
Milo, A. F., Cand. theol.
Moltke, Copist i Landsoverret.
Moltke, Lieutn.
Monrad, D. G., Mag., Præst.
Monrad, Cand. philos.
Mortensen, Stud. med.
Muus, L., Assessor.
Müller, Jac., Bogholder.
Müller, L., Lic. theol.
Mygdal, Cand. theol.
Mynster, L., Cand. theol.
Möhl. K. E., Præst i Ølstykke.
Möller, C. D., Cand. theol.
Möller, Chr., Cand. theol.
Möller, Fabr., Stud. phil.
Möller, Henrich.
Möller, J., Cand. med. Skieskoer.
Möller, J. H., Student.
Möller, T. Joh., Stud. theol.
Möller, V. P. N., Cancellist.
Mönster, V., Lieutn.
Nannestad, L., Fuldmægtig.
Nansen, F., Stud. theol.
Neergaard, P., Stud. philol.
Neukirch, H., Cand.
Nietsen, F. G., Handelsbetjent.
Nielsen, P., Stud. med.
Nielsen, R., Prof.
Nissen, M., Amanuensis, Christiania.
Nissen, Farver. Haderslev.
Otesen, P. C., Stud. theol.
Olsen, F.
Oppermann, L., Overlærer.
Oppermann, R., Stud. juris.
Ottesen, Stud. theol.
Paulsen, J. Cand. theol. Knuthenborg.
Pedersen, H. A., Stud. mathes.
Pedersen, P., Prof.
Petersen, K. L., Student.
Petersen, Kopist.
Petersen, N. M., Prof.
Pingel, C., Dr. phil.
Pjetursson, B., Kammerassessor.
Ploug, C., Journalist.

Ploug, G., Stud. theol.
Pontoppidan, G., Cand. jur. Fuldmægtig. Nykjobing.
Poulsen, M., Student.
Prunst, Lieutn.
Rask, H. K., Præst i Nidlose.
Rasmussen, H. V., Cand. theol.
Ravnkilde, N., Musiklærer.
Refslund, H. C., Stud. theol.
Regenburg, Cand. jur.
Reinhardt, Adjunkt, Fredriksborg.
Reith, N. P., Cand. phil.
Richter, C., Kopist. Gen. Toldk.
Riis, Overlærer. Ribe.
Rimestad, C., Bestyrer af Borgerdydskolen i Kbh.
Rimestad, Chr., Stud. jur.
Roed, Maler.
Rosenfalk, Billedhugger.
Rosenörn, Kammerjunker, Nykjøbing.
Rosenörn, H. M., Kammerjunker, Stiftamtmand.
Rosing, S., Cand. tbeol.
Rothe, Assessor.
Rothe, Slotsgartner, Fredensb.
Ross, Lieutn.
Rowsing, Cand. theol.
Rudelbach, A. G., Dr., Consistorialraad.
Rung, Fr., Cand.
Ryge, N., Kgl. Skuespillerinde.
Römer, F., Stud. theol.
Rördam, Præst i Mehren.
Saabey, A. W., Billedhugger.
Salomon, A. G., Boghandler.
Salomon, D. A.
Schack, H. E., Cand. jur.
Scharling, Cand. theol.
Schau, E., Lieutn.
Scheller, C., Cand. theol.
Schiödte, F., Cand. theol.
Schiötz, Joh., i Danzig.
Schlegel, N. F., Stud. jur.
Schleisner, Cand. med.
Schmidt, J. L., Cancellisecr.
Schouw, J. F., Prof.
Schwartz, Stud. philol.
Schwartzbrem, L. H., Stud. theol.
Schwensen, Stud. theol.
Secher, C. E., Student.
Secher, M. P., Cand. juris.
Seehusen, Billedhugger.
Seidelin, P., Stud. philol.
Schierbeck, Cand.
Skoubo, Cand. phlos., Boghandl.
Skovgaard, Landskabsmaler.
Smith, Præst i Everdrup.
Sonne, J. Maler.
Spandet, Etatsraad.
Stampe, Baron, Kammerjunker.
Stampe, Baron, Stud. jur.
Stapelfeldt, Joh., Student.
Steenstrup, M. G. G.
Stephens, G., Stokholm.
Stilling, P., Mag.
Strunk, A., Archivsecretær.
Svendsen, F.
Sylow, Stud. jur.
Tauber, J. Th. G., Stud. theol.
Thomsen, C. A.
Thomsen C. J., Etatsraad.
Thorarensen, B., Studiosus.
Thorarensen, G., Stud. theol.

Thorarensen, St., Stud. phil.
Thordarson, G., Cand.
Thorlacius, S., Cand. phil.
Thorodasen, Stud. jur.
Thorsen, P. G., Underbibliothekar.
Thorsteinsson, F., Stud. jur.
Thrige, T. B., Overlærer.
Tidemand, O. W., Adjunkt. Nykjøbing.
Tollstrup, C., Cand. theol.
Topp, Th.
Trenkner, V., Cand.
Trepka, J. C. M., Kammerjunker, Major.
Trojel, Overlærer. Kolding.
Ussing, L., Mag. art.
Vater, D. C.
Wedel, Conferentsraad.
Vedel, E., Cand. jur.
Vedel, P., Cand. jur.
Wedell-Wedellsborg, C., Stud. juris.
Vedersö, Fuldmægtig.
Weilbach, J., Cand. jur.
Verdelin, Handelsfuldmægtig.
Werlauff, E. C., Conferentsr.
Werlauff, Cand. theol.
Wessely, A., Dispacheur.
Westberg, Th., Stud. theol.
Westengaard, Lieutn.
Westesen, B. O., Adjunkt. Nykjobing.
Westergaard, A., Gaardejer.
Westergaard, N. L., Prof.
Wiehe, Overlærer. Slagelse.
Wilhelmsen, C., Stud.
Wilhelmsen, L., Stud. med.
Wilhjelm, M., Student.
Winslöw, Vilh., Student.
Winther, J., Copist i Gen. Toldk.
Voltelin, J., Stud. theol.
Wolff, Dr. Præst.
Worsaae, H., Stud. theol.
Worsaae, J. J. A.
Zingelmann, W. J., Cand. jur.
Ögmundsen, Distriktslæge. Ribe.
Öhlenschläger, Adjunkt. Nykjøbing.
Örsted, H. C., Conferentsraad.

d. 25. Juni 1847.

DET NORDISKE LITERATUR-SAMFUND.

Det nordiske Literatur-Samfund har til Formaal at udbrede Kundskab til Nordens ældre Literatur, navnlig ved at udgive nordiske Oldskrifter paa en med Almenhedens Tarv overenstemmende Maade, og ved at udbrede disse i saa vid en Kreds som muligt. Samfundet vil derfor nærmest foranstalte Haandudgaver af de vigtigste islandske og andre oldnordiske Skrifter med en vel bearbejdet Text, og vil ved Siden heraf ogsaa søge at fremkalde lignende Udgaver af de senere Sprogmindesmærker, navnlig af Levningerne fra vor egen Middelalder. Men da Kundskaben til Nordens Oldsprog er saa lidet udbredt, vil Samfundet, i det mindste indtil Tilvejebringelsen af andre fornødne Hjælpemidler gjör det overflødigt, ledsage hine Textudgaver med Oversættelser eller saadanne Oplysninger, som ere nødvendige til fuldstændig at forstaae det udgivne. De af Samfundet besørgede Skrifter skulle indrettes saaledes, at Texterne og Oversættelserne eller Oplysningerne kunne samles i særskilte Bind. Samfundets Love ere:

§ 1. Samfundet har til Formaal, at fremme Kundskab til Nordens ældre Literatur, nærmest ved at udgive og udbrede nordiske Oldskrifter og de til disses Benyttelse fornødne Hjælpemidler.

§ 2. Aarlig afholdes i Kjøbenhavn et Møde, hvorpaa samtlige Medlemmer have Stemmeret.

§ 3. Til at bestyre Samfundets Anliggender vælges paa det aarlige Møde et Raad af 5 Medlemmer. Af disse afgaae efter det förste Aar tre, næste Aar to, og saa fremdeles.

§ 4. Medlemmer optages af Samfundsraadet. Det halvaarlige Bidrag er 1 Rbd. Den der undlader at betale, betragtes som udtraadt af Samfundet. Ethvert Medlem erholder uden Betaling et Exemplar af de efter hans Indtrædelse udgivne Skrifter.

§ 5. Naar Samfundet tæller 500 Medlemmer, paaligger det Raadet, at bringe under Forhandling i Samfundet, hvorvidt nye og udførligere Love skulle vedtages. Indtil da skal Raadet paa det aarlige Møde afgive Beretning om det forløbne Aars Virksomhed og aflægge Regnskab.

Samfundet har udgivet:

I. Hrafnkel Freysgodes Saga, besorget af K. Gislason og oversat af N. L. Westergaard.

Under Pressen ere:

III. Hervare-Saga, besorget af N. M. Petersen, og oversat af G. Thorarensen.

IV. Björn Hitdølekappes Saga, besorget og oversat af H. Fridriksson.

Anmældelser om dem, der önske at indtræde i Samfundet, modtages saavel hos Samfundsraadets Medlemmer: *K. Gislason* (l. Larsbjörnstræde 174), *A. F. Krieger* (Kronprindsessegade 401 C), *B. Pjetursson* (Pilestræde 120 A), *P. G. Thorsen* (Kronprindsessegade 408) og *N. L. Westergaard* (Frederiksborggade 141 B), som i den *Gyldendalske Boglade* (Klareboderne 8) og udenfor Hovedstaden hos dennes Commissionærer.

